



ZÁKLADNÁ UMELECKÁ
ŠKOLA KOMÁRNO

MŰVÉSZETI ALAPISKOLA
KOMÁROM



150-ročná umelecká škola

* 1 8 6 1 *

150-éves művészeti iskola

Základná umelecká škola - Művészeti Alapiskola
Letná ulica č. 12 - 945 01 Komárno

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
ZÁKLADNEJ UMELECKEJ ŠKOLY

pre 3. ročník
2. časti
I. stupňa
základného štúdia

NIŽŠIEHO SEKUNDÁRNEHO
UMELECKÉHO VZDELÁVANIA

ISCED 2 - B

pre umelecké odbory ZUŠ :
HUDOBNÝ ODBOR
VÝTVARNÝ ODBOR
TANEČNÝ ODBOR

PREDKLADÁ

František Petr-riaditeľ ZUŠ

OBSAH

0	Titulná strana		
0	Obsah ŠkVP		
0	Slovník použitých skratiek		
1.	Informácie o ŠkVP a ZUŠ		
2.	VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY		
2.1	História školy		
2.2	Všeobecná charakteristika štúdia na ZUŠ		
2.3	Charakteristika žiakov		
2.4	Charakteristika pedagogického zboru		
2.5	Organizácia prijímacieho konania		
2.6	Projekty		
2.7	Poradné orgány riaditeľa ZUŠ		
2.8	Metodický orgán ZUŠ	Predmetové komisie	
2.9	Odborová organizácia	ZO OZ PšaV pri ZUŠ	
2.10	Samosprávny orgán	Rada školy pri ZUŠ	
2.11	Samosprávny orgán	Zväz maďarských pedagógov na Slovensku	
2.12	Samosprávny orgán	Rada rodičov pri ZUŠ	
2.13	Spolupráca s odberateľmi absolventov -umeleckými školami		
2.14	Spolupráca s dodávateľmi žiakov -MŠ a ZŠ		
2.15	Spolupráca s kultúrnymi inštitúciami, cirkvami, nadáciami		
2.16	Priestorové a materiálno-technické podmienky ZUŠ		
2.17	Škola ako životný priestor		
2.18	Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní		
2.19	Ochrana majetku a osôb ZUŠ		
2.20	Medializácia a propagácia činnosti ZUŠ		
2.21	Organizácia školského roka 2014/ 2015		
3.	Ciele ŠkVP ZUŠ v Komárne		
3.1	Všeobecné východiská pre určenie cieľov ŠkVP ZUŠ v Komárne		
3.2	Ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania		
4	Koncepcia rozvoja ZUŠ v Komárne		
4.1	Východiská pre návrh koncepcie rozvoja ZUŠ		
4.2	Koncepcia rozvoja ZUŠ v Komárne		
4.3	Priority ZUŠ v školskom roku 2014 / 2015		
4.4	Hlavné úlohy ZUŠ v šk. roku 2014/ 2015		
5	Umelecké vzdelávanie na nižšom sekundárnom stupni ISCED 2-B		
5.1	Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie		
5.2	Ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania		
5.3	Oblasť výchovno-vzdelávacia		
5.4	Priority vzdelávania		
5.5	Pedagogické stratégie		
6	Školský učebný plán		
6.1	Hudobný odbor		
6.2	Učebné osnovy		
6.3	Hra na hudobnom nástroji a spev		
6.4	Ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania ISCED 2-B		
6.5	Profil žiaka absolventa nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania ISCED 2-B		
6.6	Kľúčové spôsobilosti absolventa nižšieho sekundár. umelec. vzdelávania ISCED 2-B		
6.7	Kompetencie zručnosti vedomosti postoje nižšieho sek.umelec.vzdel. ISCED 2-B		
6.8	Vyučovacie metódy vzdelávania žiakov ISCED 2-B		
6.9	Rozšírené vyučovanie		
6.10	Klasifikácia žiakov ZUŠ ISCED 2-B		
6.11	Vedomosti zručnosti a postoje absolventa absolventa hudobného odboru ISCED 2-B		
7	Rozpracovanie obsahu učiva predmetov	ISCED 2-B	Hudobný odbor –
7.1	Hra na klavíri 3.ročník	ISCED 2-B	
7.2	Hra na husliach 3.ročník	ISCED 2-B	
7.3	Hra v súbore huslistov a hra v orchestri	ISCED 2-B	
7.4	Hra na dychové nástroje 3.ročník	ISCED 2-B	
7.5	Hra na gitare 3.ročník	ISCED 2-B	
7.6	Hra na akordeóne 3.ročník	ISCED 2-B	
7.7	Spev 3.ročník	ISCED 2-B	
7.8	Hudobná náuka 3.ročník	ISCED 2-B	

7.8.1	Hudobná náuka	3.ročník -SK	ISCED 2-B	
7.8.2	Hudobná náuka	3.ročník -HU	ISCED 2-B	
7.9	Hra na bicích nástrojoch			
7.9.1	Hra na bicích nástrojoch	1.ročník	ISCED 2-B	
7.9.2	Hra na bicích nástrojoch	2.ročník	ISCED 2-B	
7.9.3	Hra na bicích nástrojoch	3.ročník	ISCED 2-B	
8	Rozpracovanie obsahu učiva predmetov		ISCED 2-B	Výtvarný odbor
8.1	Výtvarná tvorba	3.ročník	ISCED 2-B	
9	Rozpracovanie obsahu učiva predmetov		ISCED 2-B	Tanečný odbor
9.1	Tanečná výchova	3.ročník	ISCED 2-B	
10	Nepovinné voliteľné predmety			
11	Profil absolventa	ISCED 2-B	ZUŠ v Komárne	
12	Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia			
12.1	Hodnotenie žiakov ZUŠ			
12.2	Hodnotenie VVV žiakov	HO		
12.3	Hodnotenie VVV žiakov	VO		
12.4	Hodnotenie VVV žiakov	TO		
12.5	Hodnotenie pedagogických zamestnancov ZUŠ			
12.6	Hodnotenie nepedagogických zamestnancov ZUŠ			
12.7	Hodnotenie ZUŠ			
13	Kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov ZUŠ			
14	Záverečné ustanovenia			
15	Návrh riaditeľa ZUŠ na finančné zabezpečenie ŠkVP			
16	Vyjadrenie pedagogickej rady			
17	Vyjadrenie Rady školy pri ZUŠ v Komárne			

1
ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
Informácie o ŠkVP a ZUŠ

Názov: Školský vzdelávací program - ŠkVP
Základnej umeleckej školy v Komárne
pre 3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia
pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie
ISCED 2B podľa medzinárodnej štandardizácie
na školský rok 2014 / 2015

Reforma vzdelávania sa uskutočňuje
v 7. ročníku I. stupňa základného štúdia
v zmysle zákona č. 245 / 2008 Z.z.

Stupeň vzdelania **ISCED 2B**
NIŽŠIE SEKUNDÁRNE UMELECKÉ VZDELANIE

Dĺžka štúdia štyri roky nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania
5. až 8. rok I. stupňa základného štúdia na ZUŠ

Vyučovaci jazyk: slovenský a maďarský

Študijná forma denná

Druh školy: štátna

Predkladateľ František Petr

Názov školy Základná umelecká škola – Művészeti Alapiskola

Adresa Letná ulica číslo 12 - 945 01 Komárno

IČO 37 86 73 69

Riaditeľ školy František Petr

Koordinátor ŠkVP Kalmárová Beáta -zástupkyňa riaditeľa pre hudobný odbor

Vágó Gyöngyi -zástupkyňa riaditeľa pre výtvarný, tanečný odbor

Ďalšie kontakty Tel. Odkaz. Fax: 035 - 77 13 118 a MT: 0911-987 340

E-mail: zus.kom.mai@stonline.sk , zus@zusmai-komarno.sk

Zriaďovateľ: Mesto Komárno

Adresa Mestský úrad - Odbor školstva a kultúry

Námestie generála Klapku 1 945 01 Komárno

Reforma vzdelávania

sa uskutočnila pre:

1. ročník 1. časti I.stupňa	od 1.9.2008 v škol.roku	2008 / 2009
2. ročník 1. časti I.stupňa	od 1.9.2009 v škol.roku	2009 / 2010
3. ročník 1. časti I.stupňa	od 1.9.2010 v škol.roku	2010 / 2011
4. ročník 1. časti I.stupňa	od 1.9.2011 v škol.roku	2011 / 2012
1. ročník 2. časti I.stupňa	od 1.9.2012 v škol.roku	2012 / 2013
2. ročník 2.časti I.stupňa	od 1.9.2013 v škol.roku	2013 / 2014
3.ročník 2.časti I.stupňa	od 1.9.2014 v škol.roku	2014/ 2015

2. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 História školy

História Základnej umeleckej školy v Komárne siaha do roku 1861, keď zastupiteľstvo mesta Komárno zriadilo mestskú hudobnú inštitúciu s názvom: „**Zene Tanoda**“ v preklade Hudobná škola, ktorá bola v roku 1913 premenovaná na „**Városi Zeneiskola**“ v preklade: **Mestská hudobná škola** a vyučovalo sa v nej do apríla 1944.

Po 2. svetovej vojne sa začalo vyučovanie v školskom roku 1949/1950 ako **Mestská hudobná škola –Városi Zeneiskola**. V školskom roku 1961/62 sa škola v rámci koncepcie školskej politiky ČSSR, vzdelanie pre ľud, premenovala na „**Ludová škola umenia – Művészeti Népiskola**“. V školskom roku 1990/1991 sa v rámci koncepcie základného školstva premenovala na **Základnú umeleckú školu – Művészeti Alapiskola**.

Od 1. júla 2002 ZUŠ v KN sa stalo v zmysle zákona právnym subjektom.

Zriaďovateľom sa stalo Mesto Komárno.

Stručný prehľad histórie školy:

1861 IX. - založenie školy rozhodnutím mestského zastupiteľstva Mesta Komárom Rakúsko-Uhorská Monarchia

1861 ZENE TANODA - v preklade: HUDOBNÁ ŠKOLA	
12.IX.1861 - Ferencz Vasvári Kovács	-Pedagóg školy
1874 - József Kossovits	-Pedagóg školy
1881 - Imre Hauptmann	-Pedagóg školy
1896 - 1931 - Ilona K. Ledermayer	1. riaditeľka školy

1913 KOMÁROM VÁROSI ZENEISKOLA - v preklade: MESTSKÁ HUDOBNÁ ŠKOLA

1920 MESTSKÁ HUDOBNÁ ŠKOLA - VÁROSI ZENEISKOLA	ČSR
Riaditelia školy:	
1931 - 1939 - Emma Weisz	2.
1939 - 1940 - Janka Thiel	3.
1940 - 1942 - Emmy Votisky	4.
1942 - 1944 - János Sendlein	5.
vyučovanie sa ukončilo 12. apríla 1944	

..... novodobé dejiny školy

Zriaďovateľ: štát ČSSR - Okresný úrad v Komárne ČSSR

1.II.1950 MESTSKÁ HUDOBNÁ ŠKOLA - VÁROSI ZENEISKOLA	
Riaditelia školy :	
1.II.1950 - József Krizsán	6.
1. X. 1955 - Irma Vikartovsky	7.
1.IX.1960 LUDOVÁ ŠKOLA UMENIA - MŰVÉSZETI NÉPISKOLA	
1.IX. 1977 - Géza Dobi Mgr.art.	8.
1.II.1991 ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA- MŰVÉSZETI ALAPISKOLA	ČSFR
1. VII. 1991 - Silvia Szalayová	9.
1. VII. 1996 - Rudolf Harmat Mgr.	10.
1. IX. 1999 - Agáta Csehiová Dr.	11.
1. IV. 2002 - Vince Fekete Mgr.	12.
1. I. 2013 - František Petr	13.

2.2

Všeobecná charakteristika štúdia na ZUŠ

Základná umelecká škola v Komárne v školskom roku 2013/ 2014 poskytuje základné umelecké vzdelávanie.
UMELECKÉ ŠTUDIJNÉ ODBORY:

HUDOBNÝ ODBOR:

hra na hudobnom nástroji v nástrojových oddeleniach:

-klavírne oddelenie:	hra na klavíri hra na klavíri štvorročná hra / komorná hra	I., II.stupeň a ŠPD od 1.ročníka 1.časti základného štúdia od 3. roč. 1.časti základného štúdia
-sláčikové odd.:	hra na husliach a violončele hra na husliach a violončele komorná hra alebo hra v súbore huslistov hra v orchestri	I., II.stupeň a ŠPD od 1. ročníka 1.časti základného štúdia od 3. ročníka 1.časti základného štúdia od 3. ročníka 1.časti základného štúdia od 2.. roč. 2.časti základného štúdia
-dychové odd.:	hra na zobcovej flaute: sopránová zobcová flauta: soprán zobcová flauta: soprán, alt, tenor, bas, priečna flauta, klarinet, saxofón, (po abs.1.-4.roč.ZF)	I., II.stupeň a ŠPD od 1.ročníka 1.časti základného štúdia od 1.ročníka 2.časti základného štúdia od 1. ročníka 2.časti základného štúdia
-gitarové odd.:	hra na gitare hra na gitare hra na gitare elektrickej -po absolvovaní I.st.klas.gitary	I., II.stupeň a ŠPD od 1.ročníka 1.časti základného štúdia 1.-4.roč.ŠPD.
-akordeónové odd.:	hra na akordeóne v diskante s klaviatúrou hra na akordeóne	I., II.stupeň a ŠPD od 1. ročníka 1.časti základného štúdia
-odd.bicích nástrojov:	hra na bicích nástrojoch -na bubnoch	od 11 rokov 4 roky
-odd.populárnej hudby:	hra v tanečnej skupine hra na keyboarde -po absol. I.st.hry na klavíri hra na klavíri -po abs. I. st. hry na klavíri	od 14 rokov 4 roky 1.-4.roč. od 14 rokov 4 roky 1.-4.roč.
-spevacké oddelenie:	spev spev	I., II.stupeň a ŠPD od 1.ročníka 1.časti základného št

VOLITEĽNÉ PREDMETY v HO (-prideluje podľa kapacit. možností riaditeľ školy):

- Hra na inom nástroji -od 4.roč. I.stupňa 1.-4.roč.skrátené štúdium
- Improvizácia -po absol. I.stup.hry na klavíri 1.-4.roč.II.stupňa
- tzv. nepovinný oblig. nástroj (výber 2.hud. nástroja v 0,5 hod. dotácii)

VÝTVARNÝ ODBOR: Výtvarná výchova v predmete *Výtvarná tvorba* poskytuje základné umelecké vzdelanie v technikách výtvarného umenia: kresba, maľba, grafika, linorez, koláž, textil, sochárska priestorová a objektová tvorba-keramika, práca s materiálom, počítačová grafika, fotografia.

TANEČNÝ ODBOR: Tanečná vých. poskytuje základné umelecké vzdelanie v technikách tanečného umenia hudobno-pohybová výchova, tanečná príprava, tanečná prax, Tanec: ľudový, klasický, historický, moderný, džezbalet, iných národov, javiskové formy tanca, dejiny tanca.

STUPNE ŠTÚDIA: VYUČUJE sa na 4 stupňoch štúdia

-PRÍPRAVNÉ štúdium: Prípravná hudobná výchova -PHV,
 Prípravná výtvarná výchova -PVV,
 Prípravná tanečná výchova -PTV
 Veková kategória študujúcich: žiaci 1.ročníka ZŠ, žiaci 0.ročníka ZŠ, deti MŠ

ZÁKLADNÉ štúdium: I. stupeň

reforma vzdelávania prebieha v 2.roč. 2.časti I.stupňa -Primár.umel.vzdel.-ISCED 2B.
 Reforma sa netýka vzdelávania žiakov 7.ročníka prvého stupňa HO a TO
 a žiakov 7.a 8. ročníka I. stupňa VO

ZÁKLADNÉ štúdium: II. stupeň

reforma sa netýka vzdelávania od 1. po 4.roč. II.stupňa základného štúdia
 Veková kategória študujúcich: študenti stredných škôl

Štúdium pre dospelých-ŠPD: reforma sa netýka vzdelávania od 1. po 4. roč. ŠPD

Veková kategória študujúcich: študenti SŠ, VŠ, dospelí nad 18 rokov
 ŠPD „začiatok“ bez PŠ, I. a II. stupňa základného štúdia
 ŠPD „pokročilý“, tzv.III.stupeň absolvent I. a II. stupňa základného štúdia

DĹŽKA ŠTÚDIA:

PŠ: HO-VO-TO
 HO:

1 alebo 2 roky
Primárne umelecké vzdelávanie -ISCED 1B:

1.,2.,3.4. roč. 1.časti I.stupňa základného štúdia = 4 roky

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie -ISCED 2B:

1.,2.,3.4. roč. 2.časti I.stupňa základného štúdia = 4 roky

HO

I. stupeň

6. roč reformný = 2.roč. ISCED 2-B v škol.roku 2013 / 2014

7.roč. I.stupňa bez reformy vzdelávania v škol.roku 2013 / 2014

II. stupeň

1. až 4. roč. bez reformy vzdelávania

ŠPD

1. až 4. roč. bez reformy vzdelávania

VO:

Primárne umelecké vzdelávanie -ISCED 1B:

1.,2.,3.4. roč. 1.časti I.stupňa základného štúdia = 4 roky

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie -ISCED 2B:

1.,2.,3.4. roč. 2.časti I.stupňa základného štúdia = 4 roky

VO

I. stupeň

6.roč reformný = 2.roč. ICED 2-B v škol.roku 2013 / 2014

7. až 8. roč. I.stupňa bez reformy vzdelávania

TO:

Primárne umelecké vzdelávanie -ISCED 1B:

1.,2.,3.4. roč. 1.časti I.stupňa základného štúdia = 4 roky

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie -ISCED 2B:

1.,2.,3.4. roč. 2.časti I.stupňa základného štúdia = 4 roky

TO

I. stupeň

6. roč reformný = 2.roč. ISCED 2-B v škol.roku 2013 / 2014

7.roč. I.stupňa bez reformy vzdelávania v školskom roku 2013/2014

II. stupeň

1. až 4. roč. bez reformy vzdelávania

SPÔSOB ŠTÚDIA:

HO

-individuálne vyučovanie žiaka / skupinové vyuč: hlasová výchova, hudobná náuka

VO a TO

-skupinové vyučovanie žiakov

ČASOVÁ DOTÁCIA:

základné vyučovanie -časová dotácia v zmysle učebných plánov MŠ SR

rozšírené vyučovanie -časová dotácia v zmysle učebných plánov MŠ SR

skrátene vyučovanie -časová dotácia znížená z dôvodu veľkého záujmu o štúdium a malý počet pedagógov

ORGANIZÁCIA VYUČOVANIA:

Vyučovanie je organizované na základe Školského vzdelávacieho programu ZUŠ v KN prejednaného a schváleného Pedagogickou radou, Radou školy ZUŠ a zastupiteľstvom poslancov Mesta Komárno.

Prípadné odchýlky od platných učebných plánov, učebných osnov, metodických a pedagogicko-organizačných dokumentov sú možné-vyžiadal si ich veľký záujem o štúdium resp. nedostatok kvalifikovaných pedagógov.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka: -prvej časti prvého stupňa základného štúdia -získa žiak primárne umelecké vzdelanie -ISCED 1B
 -druhej časti prvého stupňa základného štúdia -získa žiak nižšie sekundárne umelecké vzdelanie-ISCED 2B

2.3

Charakteristika žiakov

- ZUŠ navštevujú prevažne žiaci, ktorí majú talent, alebo vlohy, určitý vzťah k umeniu a rodičovské zázemie.
- Rodičia -bývalí absolventi LŠU / ZUŠ väčšinou zapisujú svoje deti na štúdium do ZUŠ.
- Táto skutočnosť je zadostučinením a uznaním kvality výchovy a vyučovania pedagógov spred cca 20 rokov.
- Prídu i rodičia s deťmi, ktorí túto možnosť nemali.
- Žiak ZUŠ disponuje určitými psychofyzickými danosťami, talentom, zručnosťami a emocionálnou inteligenciou
- Túžba po kreativite ho inšpiruje k niektorej umeleckej činnosti, prípadne i k viacerým umeleckým činnostiam.
- Vlohy, nadanie/talent, zručnosti a kompetencie sú základom ich osobnostnej kreativity a spolu s pedagógom, rodičom, školou a estetickým prostredím zabezpečujú rozvoj základnej inteligencie a emocionálnej inteligencie.

Prípravné štúdium ZUŠ -PŠ ZUŠ

- Prípravné štúdium je určené pre **talentovaných žiakov** prvého stupňa základnej školy a pre talentované deti v predškolskom veku na **intenzívne diagnostikovanie** umeleckých schopností dieťaťa a jeho následné zaradenie do príslušného umeleckého odboru.
- Výchovno-vzdelávací proces vychádza prevažne zo spontánnych a hravých činností dieťaťa, ktoré vychádzajú z automotivačnej hravosti a z detskej naratívosti. Je dôležité venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii – prebudiť vnímavosť, predstavivosť a následne formovať návyky. Hravý spôsob výučby PŠ zefektívňuje prácu, udržuje záujem dieťaťa a rozvíja jeho fantáziu. Dôležitá je atraktivnosť tém a objavnosť.
- Žiak PŠ HO-ZUŠ v 2. polroku škol. roka absolvuje prípravu hry na hudobnom nástroji v individuálnej forme štúdia.
- Žiak PŠ VOa TO v celom škol.roku absolvuje prípravu na štúdium umeleckého odboru v skupinovej forme vyučovania.

I. stupeň základného štúdia

- Vek žiaka, psychofyzické danosti žiaka a edukačná činnosť je špecifikovaná v jednotlivých umeleckých odboroch.
- Odporúčaný vek na prijatie do ZUŠ je uvedený v učebných plánoch pre ZUŠ podľa jednotlivých umeleckých odborov.
- Úspešné štúdium na ZUŠ si vyžaduje začať umelecké vzdelávanie v mladšom školskom, prípadne už v predškolskom veku dieťaťa. Učebné plány to umožňujú.

II. stupeň základného štúdia

- Je určený prevažne pre absolventov I. stupňa ZUŠ.
- Štúdium je umožnené aj pre absolventa ŠPD, ktorý v 4 roč. štúdia zvládol učivo uzavretého celku I.stupňa a má záujem o rozšírenie základných vedomostí v umeleckom odbore.
- ZUŠ rešpektuje individualitu žiaka, vlastný záujem a voľbu študijného smeru.
- Štúdium II. stupňa trvá 4 roky.
- Žiak, ktorý neabsolvoval I. stupeň základného štúdia a má záujem o štúdium umeleckého predmetu II.stupňa, je možné zaradiť do jednoročného prípravného štúdia, napríklad: v HO: štúdium hry v populárnej skupine.

Štúdium pre dospelých má najviac štyri ročníky.

- Je určené pre uchádzačov, ktorí si chcú **rozšíriť** svoje umelecké vzdelanie získané v I. a II.stupni, v tomto prípade sa jedná o **štúdium III. stupňa** umeleckého odboru ZUŠ.
- Je určený aj pre uchádzačov **začiatovníkov vekovej kategórie SŠ, VŠ a dospelých**, ktorí chcú štúdiom získať základné vedomosti umeleckého odboru.
- Záujem o umelecké činnosti nie je vekovo limitovaný, preto v umeleckej oblasti musí školský systém viac než kdekoľvek inde vytvárať podmienky pre celoživotné vzdelávanie ľudí, ktorí umeleckou činnosťou chcú kultivovať svoju osobnosť.

Vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami:

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami potrebujú špeciálny individuálny výchovno-vzdelávací program, ktorí rešpektuje ich psycho-fyzické možnosti, zručnosti: špeciálne postupy, organizačné formy, personálne, materiálne podmienky, špecifiká hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov.

Niektorí pedagógovia ZUŠ majú skúsenosti so žiakom so zdravým ťažko postihnutým –ZŤP.

Žiak s mimoriadnym talentom.

ZUŠ zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov s mimoriadnym talentom, so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali zabezpečený mimoriadny rozvoj vedomostí a zručností vo vzdelávaní:

- rozšírené vyučovanie má týždennú vyučovaciu dotáciu 1,5 + 1 hod vyučovania týždenne
- individuálnu starostlivosť žiakovi pripravujúcemu sa na profesionálnu dráhu -príprava na prijímacie talent. skúšky
- spolupráca s odborníkmi - učiteľmi školy vyššieho stupňa,
- zvýšený počet možností prezentácie ich výchovno-vzdelávacích výsledkov-VVV.

Rozšírené štúdium je určené žiakovi s mimoriadnym talentom a psycho-fyzickými zručnosťami na štúdium, ktorí vykonali komisionálnu skúšku, v základnom štúdiu neustále preukazujúce vynikajúce študijné výsledky, na začiatku štúdia je vo VVV minimálne o 1 rok pred svojimi rovesníkmi, vyhovie stanoveným požiadavkám prezentovania VVV na verejnosti a súťažiach.

-Zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia navrhuje triedny učiteľ. Návrh predkladá riaditeľovi školy do 31. marca školského roka, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom má byť žiak zaradený do rozšíreného štúdia.

-Pedagógovia ZUŠ majú bohaté pedagogické skúsenosti s talentovanými žiakmi vo všetkých umeleckých odboroch.

Skrátené štúdiu je pre žiaka, ktorý sa pripravuje na štúdium na strednú školu, konzervatórium a VŠ pedagogickú alebo umeleckého zamerania..

2.4 Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor ZUŠ je zložený z vyučujúcich hudobného, výtvarného, tanečného odboru. Administratívne je delený podľa vyučujúcich na plný a znížený pracovný úväzok, zamestnancov s pracovným pomerom na dobu určitú a neurčitú, na podskupinu vyučujúcich dôchodcov a pedagogické zamestnankyne na materskej/rodičovskej dovolenke.

Najväčším umeleckým odborom je hudobný s počtom 33 pedagógov s plným a zníženým počtom vyučovacích hodín. Výchovu a vyučovanie vo VO vykonávajú 5 pedagógovia, v TO 3 pedagógovia.

Vyučovanie na hudobnom odbore zabezpečujú pedagógovia: v prevažnej väčšine absolventi Konzervatória, ďalej absolvent Vysokého školy múzických umení a Katedry hudby Pedagogickej fakulty Univerzity v Nitre a v Bratislave.

Nakoľko odborná prax pedagógov je dlhoročná, disponujú vysokým stupňom pedagogického majstrovstva, schopnosťami a skúsenosťami. Viacerí pedagógovia sú umelecky aktívni a činní sólisticky alebo v komornom zoskupení, v telesách záujmovo umeleckej činnosti Comorra komorný orchester a Concordia spevácky zbor. Pedagógovia výtvarníci sú umelecky aktívni: maľba, grafika, výtvarná tvorba, textil, plakety.

Na ZUŠ nie je vytvorený status školského psychológa, výchovného poradcu, špeciálneho pedagóga a ani asistenta pedagóga. V prípade potreby ZUŠ vie zabezpečiť špecializované odborné poradenstvo.

2.5 Organizácia prijímacieho konania

Podľa vyhlášky č. 324 / 2008 MŠ SR zo dňa 6.8.2008 o základnej umeleckej škole:

Prijímacie skúšky sa konajú spravidla od 1. apríla do 15. júna.

V zmysle § 52 (1) školského zákona č.245/2008 Z.z. **do prípravného štúdia** prijíma riaditeľ školy žiakov na základe **posúdenia predpokladov na štúdium** vo zvolenom umeleckom odbore.

Po skončení prípravného štúdia nevzniká žiakovi nárok na prijatie do základného štúdia.

V zmysle § 52 (2) do základného štúdia, skráteného štúdia a štúdia pre dospelých prijíma riaditeľ školy žiakov na základe výsledkov talentovej skúšky, pričom môže doň prijať aj nadaných žiakov, ktorí nedosiahli alebo prekročili vek odporúčaný v učebnom pláne umeleckého odboru. Na základe odporúčania prijímacej komisie môže uchádzačov, ktorí prekročili odporúčaný vek pre štúdium, zaradiť do vyššieho ako prvého ročníka.

Prijímacie skúšky na školský rok 2013 / 2014:

-Na školský rok 2013 / 2014 sa konali prijímacie talentové skúšky v dňoch 26.-27. mája 2013

-Nakoľko ZUŠ je škola záujmová, do PŠ i ročníka HO,VO,TO sa žiaci a ich rodičia hlásia aj na začiatku školského roka v septembri.

2.6 Projekty

Dlhodobé projekty:

-Verejné podujatia ZUŠ v Komárne a v regióne Komárna: -Prezentácia výsledkov vých.-vzdel. činnosti ZUŠ,

-Verejné podujatia ZUŠ v regióne Podunajska: -Prezentácia výsledkov výchovno-vzdelávacej činnosti spoločná prezentácia VVVžiakovZUŠ: -Šamorín, -DS, -Veľký Meder, -Kolárovo, -Hurbanovo, -NZ, -Štúrovo, -Šahy.

-Verejné podujatia ZUŠ v zahraničí v regióne Podunajska: -Prezentácia výsledkov vých.-vzdel. činnosti s partnerskými umeleckými školami v mestách Komárom, Szentendre a Nyergesújfalu.

Na podujatiach sa spoločne prezentujú žiaci i pedagógovia partnerských škôl.

-Súťažná prehliadka Júliusa von Beliczayho v sólovej hre na husliach a v komornej hre.

-Súťaž v komornej hre v zložení: žiaci+pedagóg, Kurz komornej hry žiakov ZUŠ-koordinátor:Mgr.Rudolf Harmat.
 -Hnúšťanský akord, Slávik Slovenska, -Európa v škole
 -Majstrovské kurzy pre žiakov a pedagógov z celého Slovenska -rôznych nástrojov s pozvaným renomovaným – obyčajne zahraničným –lektorom.

2.7 Poradné orgány riaditeľa ZUŠ

Poradné orgány	riaditeľa ZUŠ sú:
-Pedagogická rada	-zasadá pravidelne štvrtročne podľa plánu činnosti, prípadne podľa potreby, -členmi sú všetci pedagogickí zamestnanci školy
-Umelecká rada	-zasadá podľa potreby -členmi sú vedúci pedagógovia PK
-Gremiálna rada	-zasadá podľa potreby -členmi sú riaditeľstvo, predsedaRŠ, predseda odbor.orgánu, administratív. zamestnan.

2.8 Metodický orgán - Predmetové komisie ZUŠ

Metodickým orgánom v ZUŠ je predmetová komisia -PK
PK: -klavírneho, -sláčikového, -gitarového, -dychového, -spevackého oddelenia, -hudobnej náuky,
 -výtvarného odboru-VO, tanečného odboru-TO
 -oddelenia: populárnej hudby, bicích nástr., akordeónu -koordinuje zástupkyňa riaditeľa pre HO

2.9 Odborový orgán - ZO OZ PšaV pri ZUŠ

Odborová organizácia Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy –OZ PšaV -volebné obdobie 2012-2016
 Odborový orgán spoluprauje so zamestnávateľom na zabezpečení sociálnych výhod pre zamestnancov ZUŠ,
 každoročne sa podpíše Kolektívna zmluva na základe Kolektívnej dohody vyššieho stupňa,
 Členmi výboru Základnej organizácie Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy pri ZUŠ sú:
 Pedsedníčka: Szalayová Silvia
 Členovia: Harmat Rudolf, Ružena Baloghová, Katarína Mažárová, Moncz Miklós .

2.10 Samosprávny orgán - Rada školy pri ZUŠ

-Rada školy pri ZUŠ je samosprávny orgán ustanovený v zmysle zákona č.596/2003 v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MŠ SR č.291/2004 Z.z.
 -Rada školy ZUŠ je iniciatívnym a kontrolným samosprávnym orgánom, má pravidelné zasadnutia s cieľom prejednať aktuálne témy života školy a stanovených dokumentov.
 Zasadnutia prebiehajú podľa štatútu RŠ
Členovia Rady školy pri ZUŠ: ustanovujúce zasadnutie RŠ: 26. jún 2012 – do 2016
 delegovaní z radu pedagógov: -Szalayová Silvia, -Ružena Baloghová -člen
 delegovaná za prevádzkových zam. -Zakarová Mária
 delegovaní za rodičov: -Ing.Sági Győző,-RenátaUhrinová,Mgr.KorimováIrena,Mgr.Kučera Erika
 delegovaní poslanci Mest.zastup.: -Mesto Komárno delegovalo nasledovných poslancov:
 -PaedDr.Héder Ágnes, PaedDr.Bende Štefan, JUDr.Novák Vojtech, -Mácza Mihály.

2.11 Samosprávny orgán - Zväz maďarských pedagógov na Slovensku

Zväz maďarských pedagógov na Slovensku
 -základná organizácia pri ZUŠ -koordinátor pre ZUŠ: Szalayová Silvia -volebné obdobie 2012-2016.IV.
 -zastrešuje aktivity zväzu:
 -metodické a pedagogické podľa sekcií,
 -poradenstvo: pre manažment školy
 -organizačné: zabezpečenie majstrovských kurzov pre pedagógov ZUŠ
 -ďalšie odborné vzdelávanie pedagógov: Letná univerzita ZMP XXI.ročník
 -spoločenské aktivity pedagógov združených vo zväze.

2.12 Samosprávny orgán - Rada rodičov pri ZUŠ

Rada rodičov pri ZUŠ združuje záujmy rodičov žiakov ZUŠ. Rada rodičov je samosprávny orgán.

-Triedny dôverník reprezentuje záujmy rodičov triedy, je predstaviteľom triedy,

-Plenárna schôdza združuje triednych dôverníkov a rodičov.

-Riadiacim orgánom je Výkonny výbor RR pri ZUŠ.

-Rada rodičov svoju činnosť zabezpečuje v plánovanom čase:

Od 15 septembra do 10. októbra sa konajú triedne rodičovské združenia. Triedny učiteľ oboznámi rodičov s aktuálnymi informáciami o ZUŠ. Každú triedu zastupuje 1 rodič triedny dôverník. Z triednych dôverníkov a prítomných rodičov sa v mesiaci október konštituuje Plenárna schôdza Rady rodičov pri ZUŠ. Plenárna schôdza má určený rokovací program. V prípade zániku mandátu rodiča sa volí nový člen do Výboru Rady rodičov.

Rada rodičov sa schádza štvrtťorčne a podľa potreby.

-Pedagógovia sa stretávajú s rodičmi individuálne a v skupinovej forme na triednom rodičovskom združení, triednom koncerte, na triednej výstave výtvarných prác a triednych tanečných vystúpeniach.

-Rada rodičov pri ZUŠ sa permanentne obnovuje.

-Výkonny výbor spravuje Fond RR. Riaditeľ ZUŠ na základe požiadaviek predmetových komisií, potrieb ZUŠ, stavu žiakov, rozhodnutia Plenárnej schôdzy RR pri ZUŠ o výške rodičovského príspevku a daru vypracúva Rozpočet RR ZUŠ: Príjmy a výdaje. Riaditeľ ZUŠ rozpočet predkladá Výkonnému výboru RR, Plenárnej schôdzi RR.

-Hospodárenie je vedené v jednoduchom účtovníctve príjmy-výdaje.

-Hospodárenie kontroluje kontrolný orgán RR Revízna komisia, ktorá na Plenárnej schôdzi RR ZUŠ predkladá správu o kontrole hospodárenia.

Z Fondu RR sa zabezpečujú činnosti a výdaje, ktoré sa viažu k vyučovaniu, výchove, činnostiam žiakov v ZUŠ.

2.13 Spolupráca s „odberateľmi“, absolventov - umeleckými školami

Spolupráca s umeleckými školami:

ZUŠ spolupracuje so strednými a vysokými umeleckými školami

-hudobného zamerania ako: konzervatória, Katedra hudby PF UK v Bratislave, UKF v Nitre,

-výtvarného zamerania ako: škola umeleckého priemyslu a Fakulta výtvarného umenia VŠMU,

-tanečného umenia ako: tanečné konzervatórium v Bratislave, v Nitre, v meste Győr, Tanečná fakulta VŠMU v BA

ZUŠ pripravuje výnimočne nadaných žiakov na ďalšie odborné vzdelávanie.

Hudobný odbor: -Konzervatórium v BA, v TO, Győr, Vác,

-VŠ pedagogická -Hudobná pedagogika: BA, NI

Tanečný odbor: -Tanečné konzervatórium Evy Jacovej v BA, Súkromné tanečné konzervatórium v NI,

Výtvarný odbor: -SŠ: umeleckého priemyslu, výtvarného umenia, úžitkových umeleckých predmetov,

-SŠ odevná / textilná

-VŠ: stavebná architektúra, umelecký dizajn, PC grafika,

2.14 Spolupráca s MŠ – ZŠ

ZUŠ spolupracuje s materskými školami mesta Komárno a v rámci toho zabezpečuje aktivity:

-výchovné koncerty pre deti MŠ,

-výchovné koncerty pre deti a rodičov ZŠ žiakov Prípravnej hudobnej výchovy

-každoročne usporiada Deň otvorených dverí pre záujemcov o štúdium v ZUŠ

Riaditeľ ZUŠ udržiava osobný kontakt s každým riaditeľom ZŠ v záujme spolupráce a propagácie činnosti ZUŠ

2.15 Spolupráca s kultúrnymi inštitúciami, cirkvami, nadáciami

Spolupráca s kultúrnymi inštitúciami mesta Komárno:

ZUŠ spolupracuje so všetkými umeleckými a kultúrnymi inštitúciami mesta a regiónu Komárno: MsKS, Múzeum, Knížnica, Divadlo, Regionálne osvetové stredisko, Galérie: Csemadok, Limes,

Spolupráca s kultúrnymi inštitúciami :

ZUŠ spolupracuje s umeleckými a kultúrnymi inštitúciami ako: Slovenská filharmónia, SND, SNG, NOC, Múzeum národnostných menšín vSR v BA, Galéria moderného umenia, Krajské múzeum v NI a inými kultúrnymi organizáciami.

Spolupráca s cirkvami:

ZUŠ v KN spolupracuje so všetkými farskými úradmi v meste Komárno a v regióne v rámci programu:

-Hudba v kostoloch Komárna, -Hudba v kostoloch regiónu Komárna, -"Noc kostolov"-koncert v kostole reformovanej cirkvi

Spolupráca s nadáciami:

ZUŠ od roku 2002 spolupracuje s nadáciou Kantha Dóra a zabezpečuje benefičný vianočný koncert.

Žiaci ZUŠ vystupujú na benefičnom koncerte venovanom na konto sirotinca.(organizátor: Ildikó Nánássyová)

Spolupráca s TELESAMI záujmovo-umeleckej činnosti -ZUČ:

ZUŠ spolupracuje pri výchove umeleckého dorastu s telesami ZUČ:

-Komárňanský komorný orchester Comorra,

-Spevácky zbor Concordia.

2.16

Priestorové a materiálno-technické podmienky ZUŠ

Lokalita školy:

Budovy školy sú umiestnené v centrálnej časti mesta Komárna.

Stará budova pochádza z roku cca 1875, stojí na pešej zóne a patrí k impozantným budovám mesta.

-tzv. Schmidthauerov dom -rodný dom Lajosa Schmidthauera: kantora, pedagóg Hudobnej akadémie v BP, koncertného umelca, staviteľa organov *1882 -1956.

Nová budova z roku 1983 bola postavená vo dvore starej budovy v akcii Z v stavebnom štýle socialistického realizmu.

PRIESTOROVÉ PODMIENKY ZUŠ:

HUDOBNÝ ODBOR:

Vyučovanie žiakov HO ZŠ sa uskutočňuje v učebniach:

-hlavnej budove na Letnej 12

-v priestoroch 1. poschodia budovy na Jókaiho č.9,

-vysunutých triedach na ZŠ: Komenského, Rozmarínova, Pohraničná,

-vysunutých triedach na ZŠ s VJM: Móra Jókaiho, Eötvösa, Práce a CZŠ Marianum.

Vyučovanie PHV a HN na ZŠ:

Vyučovanie PHV a hudobnej náuky sa koná v prvých rokoch štúdia žiaka na základných školách,

-vysunutej triede v ZŠ v Bátorových Kosihách a v Búči.

VÝTVARNÝ ODBOR:

Výtvarný odbor má učebne v budove na Jókaiho č.9 na 1.poschodí od roku 1967.

VO má od septembra 2010 štyri učebne a miestnosť pre prácu s hlinou: hrnč.kruh a vypaľovacia pec, sklad, na prízemí hlavnej budovy je Foyer galéria ZUŠ, kde žiaci pravidelne vystavujú svoje výtvarné práce,

TANEČNÝ ODBOR:

Triedy sú umiestnené v ZŠ na ulici:Komenského,Rozmarínova, na ZŠ s vyuč. jazykom maďarským na ulici Eötvösa.

V učebniach sú namontované zrkadlá a madlá.

Chýba: -špeciálna odpružená podlaha, -baletizol, -prenosné madlá, -ventilácia, -audiotechika, -svetelná technika, -šatne, -sprchovacie kúty.

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ PODMIENKY ZUŠ:

Hudobný odbor:

V hlavnej budove je 24 učební a v budove na Jókaiho sú 2 učebne HO.

Materiálno-technické vybavenie je v učebniach zastaralé, morálne opotrebované a esteticky nevyhovujúce.

ZUŠ potrebuje súčasnú profesionálnu zvukovú izoláciu priestorov.

ZUŠ potrebuje nové estetické a účelové školské zariadenie, vyhovujúce predpisom o BOZpV a ergonomickým požiadavkám žiakov, vybavené v duchu vymožeností 21.storočia.

Koncertná sála ZUŠ:

V hlavnej budove je koncertná sála s kapacitou 95 stoličiek, klavír krídlo Petrof 5, čembalo, spinet, Korg, Yamaha digitálny klavír od roku 2010.

Miestnosť potrebuje rekonštrukciu na vytvorenie koncertnej sály ZUŠ: technickú rekonštrukciu a materiálnu obnovu: výmena vstupných dverí, okien, špeciálneho odhlučnenia, telies ústredného kúrenia, úpravu výšky a nosnosti pódia, montáž svetelnej, audio a ventilačnej techniky, klímatizačného zariadenia, nový klavír

Hudobná náuka:

- má 2 miestnosti s keramickou tabuľou, CD a DVD prehrávačom a TV,
- učebňa č.18 má PC+keyboard.
- učebňa č.17 má PC a WiFi signál internetu
- učebňa č.18 má pripojenie na internet, interaktívnu tabuľu

Hudobné nástroje:

HO potrebuje do tried nové klasické / digitálne pianína, nové hudobné nástroje, audio rekorder a prehrávač

Výtvarný odbor:

Na 1.poschodí budovy na Jókaiho ulici sú 4 učebne,

- miestnosť pre prácu s hlinou: hrnčiarsky kruh a vypaľovacu pec, skladové priestory,
- na prízemí hlavnej budovy ZUŠ je tzv.Foyer galéria, kde žiaci pravidelne vystavujú svoje výtvarné práce,

Obnova priestorov a vybavenia učební VO:

V roku 2010 bola vykonaná: -rekonštrukcia kotolne a ústredného kúrenia, -maľovanie stien, stropov a náter soklov v 4 učebniach, -rekonštrukcia osvetlenia 4 učební, -výmena vodovodných batérií, -4 pracovné stoly so stanoveným rozmerom a vymenené pracovné dosky, -zakúpených 36 kovových tapacirovaných stoličiek do 4 učební, -vyhotovené 6 kubusov, špeciálna lampa na osvetlenie zátišia.

Dlhodobý plán: Miestnosti potrebujú technickú obnovu: -výmenu okien a žaluzií.

Tanečný odbor:

Učebne TO ZUŠ sú v triedach ZŠ: Komenského, Rozmarínova, a v ZŠ s VJM na ulici Eötvösa.

V učebniach, ktoré sa využívajú len na vyučovanie TO ZUŠ sú namontované zrkadlá a madlá.

Chýba: -špeciálna odpružená podlaha, -baletizol, -prenosné madlá, -ventilácia, -audiotechnika, -šatne, -sprchovacie kúty.

Plán: vytvoriť 3 učebne ZUŠ pre vyučovanie TO s profesionálnym zariadením.

Materiálno-technické zabezpečenie ZUŠ je na zastaralej úrovni, funkčne zastaralá, morálne opotrebovaná.

ZUŠ potrebuje celkovú modernizáciu interiéru: -školský nábytok, -zariadenie, -podlahové krytiny, -uč.pomôcky,

ZUŠ potrebuje celkovú rekonštrukciu budovy a jej zariadení: ústredné kúrenie, električka, voda, BOZP-PPO-COO.

Hlavná budova ZUŠ bola postavená v roku 1983 v rámci „Akcie Z“ ako budova bez špecifickej funkčnosti hudobnej a umeleckej školy v štýle socialistického realizmu, s plochou strechou s doteraz neblahými technickými následkami.

Program modernizácie hlavnej budovy ZUŠ:

V rámci projektu Európskeho štrukturálneho fondu bola plánovaná rekonštrukcia hlavnej budovy, interiéru a exteriéru. Projekt bol odovzdaný na Ministerstvo školstva v mesiaci júl 2009 a bol záporne posúdený.

ZUŠ CHÝBA:

-vlastné učebne pre tanečnú výchovu, účelovo postavené, ktoré vyhovujú hygienickým a priestorovým predpisom s profesionálnou podlahovou, ventilačnou, zvukovou a svetelnou technikou.

IKT - Digitálna technika :

Pre potreby učiteľov v roku 2008 bola zriadená internetová učebňa s 2 PC, v decembri 2012 bola zakúpená interaktívna tabuľa, ktorá má slúžiť na zvýšenie kvality a rozšírenie rozhľadu žiakov i pedagógov,

Bezbariérový prístup:

ZUŠ v súčasnosti nemá zabezpečený bezbariérový prístup do hlavnej budovy.

DLHODOBÝ PLÁN obnovy umeleckého vzdelávania v Komárne:

Postaviť modernú účelovú budovu pre ZUŠ pre špecifické podmienky vyučovania hudobného, výtvarného, tanečného, literárno-dramatického umeleckého odboru, v ktorej sa dajú požadovaným spôsobom prezentovať výsledky práce 4 umeleckých odborov a to multifunkčnú sálu pre hudbu, tanec a LDO a výstavné priestory.

2.17

Škola ako životný priestor

-Estetika prostredia interiéru a exteriéru školy je udržiavaná v rámci daných možností.

-Na prezentáciu výtvarných diel žiakov a bývalých absolventov ZUŠ na prízemí hlavnej budovy bola zriadená galéria obrazov s názvom: „Foyer Galéria ZUŠ“

-Sociokultúrna atmosféra medzi žiakmi, pedagógmi, rodičmi a verejnosťou je v rámci umeleckých odborov veľmi dobrá.

-Pracovná atmosféra medzi zamestnancami ZUŠ je dobrá a umožňuje tvorivú a úspešnú činnosť pedagógov na poli výchovy a vzdelávania.

-Spoločenská atmosféra medzi zamestnancami je pokojná, umožňuje tvorivú atmosféru pedagogicko-umeleckej činnosti.

-Zamestnávateľ svojim demokratickým vedením ZUŠ a kolektívu zamestnancov vytvára pokojnú sociálnu atmosféru.

ŽIVOTNÝ PRIESTOR PRE UMELECKÚ ČINNOSŤ:

Koncertná miestnosť ZUŠ je využívaná na rôzne umelecko tvorivé aktivity:

- prezentáciu VVV žiakov HO,
- umeleckú činnosť pedagógov,
- záujmovo umeleckú činnosť pedagógov a žiakov, bývalých absolventov ZUŠ,
- dramatickú umeleckú činnosť pedagógov a hostí umelcov,
- súťaže, festivaly a prehliadky,
- ďalšie odborné vzdelávanie zamestnancov,
- miesto pracovných porád a zasadaní pedagogickej rady, Rady školy pri ZUŠ,
- miesto ročníkových prehrávok, absolventských skúšok žiakov HO.

2.18

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

ZUŠ zabezpečuje bezpečné a zdraviu vyhovujúce priestory na vyučovanie:

- poučenie žiakov ZUŠ na začiatku šk.roka o Bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov pri vyučovaní-BOZpV, OPP, COO,
- agendu bezpečnosti a ochrany zdravia-BOZP zamestnancov,
- BOZpV a OPP je zabezpečené odborníkom špecialistom dodávateľským spôsobom.

Pravidelne sa vykonávajú kontroly BOZP, OPP. Prípadné nedostatky sa odstraňujú v stanovenej lehote.

ZUŠ zabezpečuje pravidelné školenia zamestnancov v oblasti: BOZP, OPP, COO, Poskytnutia laickej prvej pomoci.

V celom areáli ZUŠ a priestoroch ZUŠ je zákaz fajčenia.

Pedagógovia ZUŠ sú poučení o: -protidrogovej -protialkoholickéj -prevencii proti omamným a psychotrobným látkam, ZUŠ zabezpečuje prevenciu proti násiliu a šikanovaniu.

2.19

Ochrana majetku a osôb ZUŠ

ZUŠ má zabezpečenú 24 hodinovú ochranu majetku a osôb:

- kamerovým systémom,
- alarm systémom (snímač pohybu a dymu) napojeným na bezpečnostnú službu Griff dodávateľským spôsobom.

2.20

Medializácia a propagácia činnosti ZUŠ

ZUŠ zabezpečuje medializáciu a propagáciu svojej kultúrnej a edukačnej činnosti:

Priebežná propagácia ZUŠ

- plakáty: umiestnené v apylonoch pred hlavnou budovou ZUŠ na Letnej i pred budovou na Jókaiho ulici.
- pozdávky: vydané k podujatiam rozoslané na stále miesta,
- pozdávky: zverejnené v KM Listoch, v KM. mestskej TV,
- na web stránke: www.komarnodnes.sk a na vlastnej web stránke: www.zusmai-komarno.sk
- jubilejnými pamätnými tabulami vydanými k 150.výročiu založenia školy v 3 jazykoch: -HU, -DE, -SK.
- veľkorozmerným bannerom 10x2m na priečelí hlavnej budovy: -HU-SK,
- kruhový odznak s logom ZUŠ vydaný z príležitosti 150. výročia založenia školy, ktorý obdržal každý žiak ZUŠ,
- propagačné materiály pre MŠ, ZŠ a rodičov,
- Programy verejných podujatí ZUŠ,
- Výchovné koncerty pre deti MŠ a ZŠ
- verejné koncerty žiakov, pedagógov v Dôstojníckom pavilóne, v Podunajskom múzeu, v koncert.miestnosti ZUŠ, v kostoloch,
- výstavy výtvarných prác žiakov VO vo Foyer Galérii ZUŠ, Csemadok a Limes galérii, v Podunajskom múzeu,
- tanečné podujatia žiakov TO v MsKS, šport.hale

Dlhodobá propagácia ZUŠ:

- web stránka ZUŠ
- tablo absolventov ZUŠ,
- DVD nahrávky absolventských koncertov, výstavy a tanečného podujatia,
- Fotodokumentácia činností a podujatí ZUŠ,
- DVD dokumentácia o verejných podujatiach ZUŠ od 2002,
- DVD nahrávky zo Záverečnej školskej slávnosti ZUŠ,
- Ročenka ZUŠ k novodobému 25.výročiu ZUŠ a 50 rokov novodobých dejín ZUŠ vydaná v roku 2000
- CD platňa s nahrávkami umelcov: bývalých absolventov ZUŠ, Komorného orchestra Comorra, Spev.zboru Concordia.
- CD platňa súboru zobcových flaut Consonantia, 1.CD z roku 2005, 2.CD z roku 2009

2.21 Organizácia školského roka 2014 / 2015

ZUŠ zabezpečuje organizáciu školského roka 2014 / 2015 v zmysle
-Pedagogicko-organizačných pokynov MŠ SR na škol.rok 2014 / 2015
-Štátneho vzdelávacieho programu,
-Školského vzdelávacieho programu,
-Vízie, dlhodobého a krátkodobého programu ZUŠ na roky 2007-2012
-Plánu práce na školský rok 2014 / 2015
-Mesačného plánu činnosti

3 CIELE ŠkVP ZUŠ v KOMÁRNE

3.1 Všeobecné východiská pre určenie cieľov ŠkVP ZUŠ v Komárne

Všeobecné východiská pre určenie cieľov ŠkVP ZUŠ v Komárne

Základná umelecká škola zabezpečuje umelecké vzdelávanie žiakov na prvom stupni, na ktorý je napojený stredný stupeň umeleckých škôl hudobných, výtvarných, tanečných, ktoré umožňujú prípravu na vysokoškolské štúdium alebo univerzitný typ štúdia.

Cieľom ZUŠ je poskytnúť základnú umeleckú výchovu pre talentované deti MŠ, v prevažnej miere pre žiakov ZŠ, a ďalej pre študentov SŠ, poslucháčov VŠ a dospelých, ktorí majú potrebné vlohy, zručnosti a potrebnú mieru talentu na daný umelecký študijný odbor.

Zámerom ZUŠ je vychovať harmonickú osobnosť s rozvinutou kreativitou, emocionálnou inteligenciou, základnou inteligenciou, osobnosť so stanovenými kľúčovými kompetenciami, odbornými zručnosťami a postojmi, ktoré sa rozvíjajú prostredníctvom hlavného vyučovacieho predmetu a pridružených predmetov. Na základe individuálnych daností a talentu žiaka, stupňa záujmu žiaka, miery podpory rodičov a rodiny, socializačného prostredia ZUŠ, rôznych umeleckých zážitkov z interných a verejných podujatí ZUŠ, úspešného pedagogického pôsobenia, charakteru výučby, pedagóg ZUŠ zabezpečí výchovno-vzdelávaciu službu na získanie stanovených cieľov, kompetencií a postojov žiaka.

Výnimočnosť ZUŠ oproti ostatným základným školám je daná špecifikom školy, že je profesionálnou školou na výchovu umeleckého vzdelávania. Spolu s ostatnými ZUŠ sa škola zameriava na umeleckú výchovu spojenú v hudobnom odbore so zážitkami zo sólového, komorného a ansamblového muzicírovania. Vo výtvarnom odbore sa zameriava na výtvarné práce vo všetkých výtvarných technikách. V tanečnom odbore je špecifikom tanec rôznych tanečných techník.

Cieľom výchovno-vzdelávacích aktivít ZUŠ je zabezpečiť umeleckú výchovu v rámci školského vzdelávacieho programu s mottom: „Výchova umením k umeniu.“

Čo chce ZUŠ dosiahnuť:

Stanovené kompetencie dosiahnuť prostredníctvom ŠkVP, Plánu práce ZUŠ, individuálneho plánu práce žiaka.

Ako to chceme dosiahnuť:

Pedagóg ZUŠ si osvojí ŠkVP ZUŠ v KN, konkretizuje na zasadnutí predmetových komisií, ďalšieho odborného vzdelávania pedagógov, panelovej diskusie na pracovných poradách, individuálnym vzdelávaním.

Dlhodobým výchovno-vzdelávacím cieľom ZUŠ zostáva vzdelávací program:

„Výchova umením k umeniu.“

ZAMERANIE ZUŠ a STUPEŇ VZDELANIA

Vlastné zameranie školy predstavuje komplexnú charakteristiku ZUŠ.

Zameranie vychádza z analýzy: -aká sme ZUŠ, -čím by sme chceli byť, aby sme využili klady a eliminovali nedostatky. V tejto časti sú zhromaždené základné informácie o škole s cieľom charakterizovať školu.

Z charakteristiky školy by malo vyplývať:

- aký je východiskový stav pre ďalšiu pedagogickú činnosť ZUŠ,
- čo môže ponúknuť ZUŠ,
- ktoré aktivity zatiaľ nemôžeme realizovať,
- ako chce ZUŠ súčasné podmienky postupne zmeniť,

-aké má ZUŠ budúce zámery vo vzťahu k zvýšeniu kvality vzdelávania.

Základná filozofia ZUŠ je :

-dôraz na výchovu a vyučovanie umeleckých predmetov,

-škola s dobrými partnerskými vzťahmi k žiakom, rodičom, odbornej a kultúrnej verejnosti.

Podmienky na zameranie školy:

-vykonanie SWOT analýzy,

-analýza potrieb kultúrnej obce mesta Komárno a jeho regiónu,

-čo budú potrebovať odberatelia: naši žiaci a verejnosť,

Hodnotenie školy aj z hľadiska absolventov:

-či im ZUŠ dala požadované spôsobilosti.

Pri tvorbe zamerania ZUŠ sa vychádza z postupu:

-od cieľov -cez profil absolventa -po obsah

-metódy -a voliteľné hodiny.

Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

-ZUŠ zabezpečí vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami podľa kategórie, resp. otvorenosť školy pre všetkých žiakov.

-ZUŠ v rámci plánovanej rekonštrukcie hlavnej budovy z Európskych štrukturálnych fondov vytvorí podmienky pre vstup zdravotne postihnutých osôb / žiakov a hostí ZUŠ na vozíčku/.

-Prostredie školy sa pripraví na vytvorenie vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Výchova a vzdelávanie mimoriadnych talentov

ZUŠ má veľké skúsenosti s výchovou žiakov s mimoriadnym nadaním.

ZUŠ zabezpečí rozvoj intelektového a umeleckého nadania formou:

- spolupráca s externými odborníkmi: učiteľmi školy vyššieho stupňa, aktívnymi umelcami
- zapojenie tútora / spomedzi pedagógov umeleckej školy / do výchovy talentu
- odborné personálne zabezpečenie
- spolupráca s rodičmi (vrátane ich informovaného súhlasu so zaradením dieťaťa do programu pre nadaných),
- materiálne zabezpečenie pre vzdelávanie nadaných žiakov: audio a video technika, učebné pomôcky, encyklopédie, alternatívne učebné materiály
- formou špecifikácie hodnotenia vzdelávacích výsledkov nadaných žiakov
- predmetov, vzdelávacích obsahov a tém, ktoré sa na škole vyučujú vo vzdelávaní nadaných žiakov nad rámec štátneho vzdelávacieho programu.

3.2

Ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania

Ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania

Umelecké školstvo na Slovensku predstavuje ucelenú sústavu škôl, ktoré poskytujú mladej generácii možnosť rozvíjať svoj talent a nadanie v niektorej z tvorivých umeleckých disciplín.

Jednotlivé zložky tejto sústavy a ich výstupy sú usporiadané tak, že umožňujú žiakovi pokračovať v umeleckej príprave na vyššom stupni (konzervatórium, stredné umelecké odborné školy, pedagogické školy a pod.) a postupne sa kvalifikovať pre profesionálny výkon niektorého umeleckého povolania alebo sa stať umeleckým amatérom.

Súčasná základná umelecká škola svojimi špeciálnymi vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou vzdelania v značnej miere spĺňa požadované atribúty školy s významným kultúrno-výchovným poslaním.

ZUŠ vytvárajú podmienky pre aktívnu umeleckú činnosť žiakov základných a stredných škôl v čase mimo vyučovania v popoludňajších hodinách, ich náplň sa tak stáva významnou a zmysluplnou súčasťou programu výchovy a vzdelávania a účinným nástrojom úsilia proti negatívnym prejavom správania, drogovej závislosti a kriminalite.

4 KONCEPCIA ROZVOJA ZUŠ v KOMÁRNE

4.1 Východiská pre návrh Konceptie rozvoja ZUŠ

Východiská pre návrh Konceptie rozvoja školy:

- 1-Štátny vzdelávací program pre ZUŠ -ŠtVP,
- 2-Školský vzdelávací program ZUŠ v KN -ŠkVP,
- 3-Pedagogicko-organizačné pokyny MŠ SR 2014/2015
- 4-Hodnotiaca správa za školský rok 2013/2014
- 5-ciele ZUŠ, -organizácia činností ZUŠ, -vnútroškol'ská kontrola, -kurikulum školy,
- 6-plány práce a analýzy jednotlivých predmetových komisií,
- 7-činnosť umeleckej rady, pedagogickej rady, predmetových komisií,
- 8-vzdelávanie zamestnancov,
- 9-výsledky periodickej zdravotnej prehliadky,
- 10-kvalita, množstvo a odozvy prezentácie výchovno-vzdelávacích výsledkov,
- 11-aktivity v oblasti BOZpV, PPO, COO,
- 12-štatistické údaje o škole,
- 13-materiálne a pracovné podmienky v ZUŠ,
- 14-tradície školy,
- 15-spolupráca s inými inštitúciami, kolegami, rodičmi, Radou školy, -skúsenosti zo zviditeľňovania a reklamy školy,
- 16-analýza súčasného stavu,
- 17-stav financií a morálno-ekonomickej podpory zriaďovateľa ZUŠ –Mestského zastupiteľ'stva.

4.2 KONCEPCIA ROZVOJA ZUŠ v KOMÁRNE

1-MORÁLNY KREDIT ZUŠ

- 1.1-Zachovať a rozvíjať kultúrnu, školskú a umeleckú inštitúciu mesta Komárno
- 1.2-Zachovať a rozvíjať ZUŠ ako umeleckú školu základného stupňa
- 1.3-Zachovať a rozvíjať tradíciu 150. ročnej umeleckej školy v Komárne
- 1.4-Udržať vysoké morálne ocenenie ZUŠ zo strany absolventov, rodičov, kultúrnych ustanovizní, verejnosti,
- 1.5-Upevňovať postavenie ZUŠ cez kultúrno-spoločenské aktivity v meste a v regióne mesta Komárno,
- 1.6-Dôstojne reprezentovať ZUŠ doma a v zahraničí;

2-VZDELÁVANIE ŽIAKOV

- 2.1-Rozvíjať talent a danosti žiaka ZUŠ na úrovni ISCED 2-B
- 2.2-Vzdelávať žiaka vo zvolenom umeleckom odbore: HO-VO-TO-ZUŠ
 - všestranne rozvíjať osobnosť v zmysle ŠkVP ZUŠ v KN,
 - vychovať:
 - umením formovanie osobnosti
 - k umeniu rozvoj schopností tvoriť a prijímať umenie
 - pre umenie príprava na profesionálnu, záujmovo-umeleckú a amatér'skú činnosť
- 2.3-Vzdelávať žiaka
 - príprava na profesionálnu dráhu na SŠ / VŠ umeleckého/ pedagogického zamerania
- 2.4-Vzdelávať žiaka
 - príprava na záujmovo-umeleckú činnosť
- 2.5-Vzdelávať žiaka
 - príprava harmonickej osobnosti a návštevníka kultúrnych podujatí
- 2.6-Získať vedomostí, zručností, kompetencie a postoje na úrovni ISCED 2-B
- 2.7-Získať skúseností z verejnej prezentácie dosiahnutých vedomostí žiaka HO-VO-TO-ZUŠ
- 2.8-Rozvíjať a upevňovať zručností umelecké, kompetencie učebné, hodnotové a morálne postoje žiaka
- 2.9-Uplatňovať vo vých.-vzdel. procese zásady -Dohovoru o právach dieťaťa (OSN 1969) a -Memoranda dieťaťa
- 2.10-Zachovať a rozvíjať výchovu a vzdelávanie v jazyku národnostnej menšiny.

2.11-Začleniť do vzdelávania učivo k výchove lokálpatriotizmu a regionálne tradície:

Hudobný odbor: informácie o tradíciách hudobného umenia v Komárne a v jeho regióne
od roku 1800-doteraz organizácia výchovy a vyučovania hudby chrámovej a svetskej

Výtvarný odbor: informácie o výtvarno-umeleckých tradíciách:

Tanečný odbor: informácie o tanečno-umeleckých tradíciách klasického, ľudového, spoločenského tanca.

3-VÝCHOVA ŽIAKOV

- 3.1-vychovávať žiakov k spoznávaniu a chápaniu hudobného umenia
- 3.2-vychovávať žiakov k spoznávaniu a chápaniu výtvarného umenia
- 3.3-vychovávať žiakov k spoznávaniu a chápaniu tanečného umenia
- 3.4 -rozvíjať základnú inteligenciu žiaka
- 3.5- rozvíjať emocionálnu inteligenciu žiaka
- 3.6- rozvíjať estetickú inteligenciu žiaka
- 3.7-vychovať žiaka k lokálpatriotizmu
- 3.8-vychovať žiaka k úcte umeleckých hodnôt vytvorených skladateľmi pochádzajúcich z Komárna
- 3.9-vychovať žiaka k úcte umeleckých hodnôt vytvorených maliarmi pochádzajúcich z Komárna
- 3.10-vychovať žiaka k úcte kultúrnych hodnôt a jej pestovaniu formou návštevy kultúrnych podujatí
- 3.11-vychovať ďalší umelecký dorast vo všetkých umeleckých odboroch,
- 3.12-vychovať a pripraviť miesto pre prípravu vzdelaných „amatérov“ záujmovo-umeleckej činnosti -ZUČ,
- 3.13-vychovať kultúrneho občana s harmóniou tela a duše, návštevníka kultúrnych podujatí,
- 3.14-vychovávať k povinnostiam, právam žiaka a rodiča stanovené v Školskom poriadku ZUŠ

4-KONTROLA DOSIAHNUTÝCH VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍCH VÝSLEDKOV ŽIAKOV

Kontrolu VVV žiakov vykonáva triedny učiteľ, vedúci pedagóg PK a riaditeľstvo ZUŠ:

- Triedny učiteľ: -na vyučovaní priebežne
-mesačne a štvrtročne
-na prezentácii hudobného diela, výtvarnej činnosti žiaka, prezentácii tanečnej choreografie

5-HODNOTENIE a KLASIFIKÁCIA VVV ŽIAKOV

5.1-Hodnotenie žiaka vykonáva:

- triedny učiteľ na vyučovaní, pri interpretácii - prezentácii časti, alebo ucelenej časti učiva
- vedúci pedagóg PK, zástupca riaditeľa a riaditeľ po interpretácii - prezentácii diela
- žiak na vyučovaní a po prezentácii činnosti vykonáva sebahodnotenie

5.2-Klasifikáciu dosiahnutých VVV žiaka vykonáva

- triedny učiteľ: -mesačne jedenkrát. Klasifikačnú známku zapíše do TK a žiackej knižky žiaka
- komisia vymenovaná na komisionálnu skúšku žiaka.

6-FINANČNÉ ZABEZPEČENIE ČINNOSTI ZUŠ ako výkon originálnej kompetencie Mesta Komárno

Pri tvorbe ročného rozpočtu ZUŠ aktívne spolupracovať so zriaďovateľom: poslancami, komisiami a Mestským úradom
Finančne zabezpečiť:

- 6.1-zamestnancov ZUŠ na mzdy a odvody, nárokovateľné a nenárokovateľné časti mzdy
- 6.2-prevádzky ZUŠ
- 6.3-nárokovateľných a nenárokovateľných častí mzdy
- 6.4-rekonštrukcie kúrenia hlavnej budovy
- 6.5-rekonštrukcie budovy -výmena okien a vstupných dverí
- 6.6-rekonštrukcia interiéru -zabezpečenie vstupu pre žiakov a občanov ZŤP,
- 6.7-rekonštrukcia protipožiarnych zariadení: Hydrant, protipožiarne dvere
- 6.8-rekonštrukcia elektrického vedenia hlavnej budovy
- 6.9-rekonštrukcia zvukovej izolácie učební a miestností hlavnej budovy
- 6.10-obnova koncertnej miestnosti
- 6.11-vykonania hygienickej maľovky v interiery hlavnej budovy
- 6.12-výmena sanitárneho zariadenia: WC, vodovodné batérie
- 6.13-výmena školského nábytku v učebniach
- 6.14-výmena podlahových krytín: linoleum a koberec –ako zvukový izolátor
- 6.15-ladenia a údržby klavírov, pianín a hudobných nástrojov
- 6.16-kúpa nových hudobných nástrojov

4.3

PRIORITY ZUŠ

v školskom roku 2013 / 2014

Priority ZUŠ v školskom roku 2014 / 2015

- 1-Vytvárať reformu vzdelávania v 3.roč. 2. časti základného štúdia - ISCED 2B
- 2-Zabezpečiť výchovu a vzdelávanie v reformných a nereformných ročníkoch
- 3-Vytvoriť podmienky na možnosť účasti pedagógov ZUŠ na kontinuálnom vzdelávaní podľa plánu

4.4 HLAVNÉ ÚLOHY ZUŠ v školskom roku 2014 / 2015

Hlavné úlohy ZUŠ v školskom roku 2014/ 2015

- 1-Počas šk.roku postupne vykonať reformu vzdelávania v 3.roč. 2.časti I.stupňa základ. Štúdia - ISCED 2-B
- 2-Vytvárať tvorivú umeleckú dielňu špecializovanú na umeleckú, estetickú a emočnú výchovu mladej generácie.
- 3-Umeleckú výchovu rozvíjať, kultivovať a udržiavať, ako morálno-kultúrnu hodnotu pre budúcnosť mesta Komárno.
- 4-Merítkom ZUŠ je: -kvalita pedagogickej práce, -osobnosť pedagóga, -plná zodpovednosť za výkon svojej výchovno-vyučovacej činnosti v súčasnom i budúcom čase, -vzor pedagóga, -ďalšie odborné vzdelávanie pedagóga.

ZUŠ:

- 1-Medializovať činnosti a verejné podujatia ZUŠ
- 2-Využiť interiér budovy ZUŠ: -koncertnú miestnosť, Foyer galériu, na prezentáciu HO, VO, TO, LDO-ZUŠ
- 3-Vydať propagačné materiály k aktivitám školy,
- 4-Propagovať umeleckú výchovu ZUŠ v MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ

HUDOBNÝ ODBOR:

Pripraviť:

- program na triedne, interné, verejné, koncerty ZUŠ,
- program žiakov na benefičný vianočný koncert, -koncert žiakov a pedagógov školy,
- vianočný koncert speváckych zborov ZŠ a žiakov ZUŠ v kostole Reform.cirkvi v KN,
- rodinný koncert, -tematický koncert, -koncert starej hudby, -koncert z diel jubilantov hudobných skladateľov,
- jarný koncert žiakov,
- program na koncert pedagógov z príležitosti Dňa učiteľov,
- propagačný koncert pre žiakov PŠ, - výchovný koncert pre žiakov MŠ a ZŠ,
- program pre vernisáže výstav v mestských galériách, múzeu, knižnici,
- prezentovať vedomosti a zručnosti žiakov na prehliadkach a súťažiach vyhlásených MŠ SR
- realizovať súťaže a súťažné prehliadky na úrovni školy a regiónu: -Interpretačná súťaž v sólovej a komornej hre Júliusa von Beliczayho
- účasť žiakov ZUŠ na súťažiach -Slávik Slovenska, Európa v škole,

VÝTVARNÝ ODBOR:

- prezentovať výtvarné práce žiakov vo Foyer galérii ZUŠ, Csemadok galérii, v Múzeu, ďalších priestoroch,
- prezentovať výtvarné práce na domácich, regionálnych, celoštátnych a medzinárodných súťažiach,

TANEČNÝ ODBOR:

Pripraviť:

- program na fašiangové, absolventske, záverečné tanečné vystúpenie žiakov TO,
- program pre ZŠ a kultúrne organizácie mesta a regiónu,
- prezentovať vedomosti a zručnosti žiakov na tanečných prehliadkach a súťažiach doma a v zahraničí,

5 UMELECKÉ VZDELÁVANIE NA NIŽŠOM SEKUNDÁRNYM STUPNI ISCED 2-B

5.1 Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie

- Nižšie sekundárne vzdelávanie – vzdelávanie na nižšom sekundárnom stupni. Nadväzuje na primárne vzdelávanie.
- Predpokladom dosiahnutia cieľov nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania je zaistenie kontinuity a plynulého prechodu z primárneho na nižšie sekundárne vzdelanie. Uvedený stupeň vzdelania ZUŠ zodpovedá spravidla nižšiemu sekundárnemu vzdelaniu na základnej škole (5.-8./ 9.ročník). Nadväzuje na primárne vzdelanie v jednotlivých odboroch ZUŠ.

-Základom nižšieho sekundárneho vzdelania je hlbšie rozvíjanie a utvrdzovanie odborných zručností, uprednostňovanie kreativity žiakov schopnosťou hľadať a nachádzať originálne riešenia, príprava na štúdium v odborných umeleckých školách alebo v amatérskej umeleckej sfére.

-Ťažisko výučby spočíva v zapojení poznávacieho procesu racionálneho i mimoracionálneho do vzťahu s tvorením.

-ZUŠ formujú žiakov mnohostranne, priamo ovplyvňujú ich odborný umelecký rast variabilnými študijnými programami a alternatívnymi metódami práce.

-**Vychováva návštevníkov kultúrnych umeleckých podujatí**, pre ktorých sa umenie stáva neoddeliteľnou súčasťou ich života. Pre dospelých talentovaných žiakov v štúdiu pre dospelých, ktorí majú zvlášť intenzívny záujem o štúdium v rôznych odboroch ZUŠ pokračuje štúdium z primárneho vzdelania až do ukončenia nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania.

5.2

Ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

Umelecké školstvo na Slovensku predstavuje ucelenú sústavu škôl, ktoré poskytujú mladej generácii možnosť rozvíjať svoj talent a nadanie v niektorých z tvorivých umeleckých disciplín. Jednotlivé zložky tejto sústavy a ich výstupy sú usporiadané tak, že umožňujú žiakovi pokračovať v umeleckej príprave na vyššom stupni (konzervatórium, stredné umelecké odborné školy, pedagogické školy a pod.) a postupne sa kvalifikovať pre profesionálny výkon niektorého umeleckého povolania alebo sa stať umeleckým amatérom.

-ZUŠ svojimi špeciálnymi vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou vzdelávania v značnej miere spĺňa požadované atribúty školy s významným kultúrno-výchovným poslaním.

-ZUŠ vytvárajú podmienky pre aktívnu záujmovú umeleckú činnosť žiakov, študentov, poslucháčov a dospelých v čase mimo vyučovania v popoludňajších až večerných hodinách.

-Výchova a vyučovanie spolu so záujmovou umeleckou činnosťou-ZUČ sa stáva významnou a zmysluplnou súčasťou výchovy a vzdelávania, kultivácie osobnosti, rozvoja všeobecnej a emočnej inteligencie, výchovy kultúrnej osobnosti.

-Nadobudnuté zručnosti, vedomosti a postoje žiaka sa stávajú účinným prostriedkom boja proti negatívnym prejavom správania, drogovej závislosti a kriminalite.

CIELE nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania:

- rozvíjať a upevňovať kreatívne myslenie,
- rozvíjať a upevňovať emočnú inteligenciu,
- upestovať zmysel pre dobro a krásu,
- upevňovať hodnotový systém žiaka a obranyschopnosti voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt,
- upevňovať vyššie duchovné hodnoty,
- prehlbovať vedomosti v umeleckých oblastiach, prehľbovať vedomosti v nových trendoch vývoja umenia,
- upevňovať a rozvíjať vkusovú orientáciu žiakov,
- spolupracovať so ZŠ, SŠ, VŠ v mieste pôsobenia, s MÚ,
- aktívne spolupracovať s MsKS, umeleckými súbormi ZUČ,
- vzdelávať a rozširovať obzor žiakov, ich odbornú umeleckú úroveň, oblasť komunikačno-ludskú,
- naďalej upevňovať povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
- upevňovať a precizovať záujem o potrebu zmysluplnej umeleckej aktivity a tvorivosti.

5.3

Oblasť výchovno – vzdelávacia

-Dodržiavať vo výchovno-vzdelávacom procese: Pedagogicko-organizačné pokyny na šk.r.2012/13, všeobecne záväzné právne predpisy, pedagogické normy, dokumenty a uplatňovať zásady pedagogického riadenia škôl, zabezpečovať v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa a koncepcie prevencie drogových závislostí č. 2962/1999 povinné priebežné sledovanie a aktívnu ochranu detí pred nežiaducimi javmi; materiály rozpracovať na podmienky školy ako vnútorné predpisy a normy školy.

-Zodpovedne pripraviť žiakov na talentové skúšky na umelecké, pedagogické a iné odborné stredné a vysoké školy, s cieľom maximálnej úspešnosti, v spolupráci a vzájomnými konzultáciami s pedagógmi SOŠ a VŠ spojených s návštevou metodických a otvorených dní na SŠ a VŠ pedagóga ZUŠ so svojim žiakom. Zaradiť výnimočne talentovaných žiakov do tzv. formy rozšíreného vyučovania.

- Podporovať žiakov v príprave na rôzne súťaže, prehliadky, tvorivé dielne a podobné aktivity doma a v zahraničí ako integrálnej súčasti výchovno-vzdelávacieho procesu. Zabezpečiť účasť žiakov a ich pedagógov podľa ponuky a kvality prípravy vo všetkých odboroch.. Účasť a dosiahnuté výsledky žiakov morálne oceniť, učiteľov podľa možností školy aj finančne zainteresovať v osobnom ohodnotení.
- Zaradiť žiakov prípravného štúdia v HO do individuálnej formy štúdia na nástrojovú prax v oddeleniach hry na nástroji a spevu podľa finančných a kapacitných možností ZUŠ.
- Podchytiť záujemcov predškolského veku do hudobného, tanečného a výtvarného odboru formou úzkej spolupráce s materskými školami.
- Umožniť štúdium stredoškolskej mládeži a vekovo starším, rešpektujúc ich voľbu študijných predmetov a zamerania vo všetkých odboroch. Pri nižšom počte žiakov spojiť ročníky do jednej skupiny II.stupňa a ŠPD.
- Podporovať prácu samostatných zoskupení malých komorných zoskupení, speváckych zborov, kapely so zameraním na populárnu hudbu v HO,
- Zabezpečiť integráciu detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, na základe odporúčania pedagogicko-psychologickej poradne (PPP) a s využívaním ich poradenských služieb, s úpravou časovo-tematického plánu podľa individuálnych možností žiaka .

Zvyšovať kvalitu VVP a výchovno-vzdelávacích výsledkov (VVV):

- zvýšením záujmu o pedagogickú prácu, zánietenosti a využívaním skúseností pedagógov, s aplikáciou nových netradičných prvkov, foriem a metód práce vo VVP a pri prezentácii VVV,
- spolupracou medzi triedami a odbormi na príprave jednotlivých programov a tematicky zameraných podujatí a jednorazových aktivít (HO, TO, VO),
- prípravou žiakov klavírneho oddelenia na aktívnu spoluprácu - klavírny sprievod - so žiakmi iných oddelení,
- prezentovaním VVV žiakov prehrávaním naštudovaných skladieb autorov,
- zintenzívnením komunikácie medzi vyučujúcimi jednotlivých predmetov (najmä v HO medzi oddeleniami a s učiteľmi hudobnej náuky),
- prijatím kritérií pre profil žiaka záverečného ročníka (absolventa) v zmysle UO,
- využívaním dostupných UP a DT a podľa potreby zhotovovať svojpomocné UP a zabezpečovať odborné učebné novým vybavením, podľa finančných možností školy,
- humanizovaním VVP, zlepšovaním psycho-sociálnej klímy jednotlivých tried,
- využívaním alternatívnych foriem vyučovania: -návšteva kultúrnych podujatí pedagóg so žiakom, tvorivých dielni a súťaží (ako pozorovatelia) vo všetkých odboroch, v TO zorganizovať sústredenie žiakov,
- Vernisáž výstavy výtvarných prác žiakov VO vo Foyer galérie ZUŠ VO bude organizovať ako spoločenskú udalosť, za prítomnosti žiakov a rodičov,
- rozšírením počtu hodín komornej hry, komorného a zborového spevu v HO, podľa finančných možností
- umožnením zhodnotiť súčasné schopnosti, zručnosti a vedomosti žiaka v súboroch a telesách ZUČ,
- pripraviť Deň otvorených dverí s následnými prijímacími skúškami,
- zvýšením informovanosti rodičovskej verejnosti cez triednych učiteľov o živote školy a ZUŠ všeobecne.

V rámci humanizácie výchovno-vyučovacieho procesu*-VVP:

- výrazne pozitívne vplývať na osobnostný rozvoj žiakov na základe priateľského partnerstva, tvoriť kvalitné sociálne vzťahy v triede a vzájomné vzťahy medzi žiakmi, učiteľom a rodičmi,
- využívať slovné a kladne motivujúce hodnotenie VVV žiaka, zaradiť do VVP sebaopoznávanie a sebahodnotenie žiaka,
- budovať postavenie učiteľa tým, že učiteľ bude vystupovať smerom k žiakom ako primerane náročný odborník a zároveň trpezlivý priateľ a chápaný partner vzdelávania,
- byť v úzkom kontakte s rodičmi, analyzovať prácu žiakov, problémy sa snažiť riešiť v zárodku, a tým predchádzať zbytočným nedorozumeniam.

Rodičov vyzývať na angažovanosť na školskej socializácii svojich detí, snažiť sa dohodnúť na všeobecných cieľoch výchovy, konkrétnych opatreniach, formách pomoci a usmernenia v domácej príprave, pri vytváraní domácich podmienok na prípravu žiaka na vyučovanie, v dôslednej dochádzke žiakov na všetky predmety; umožniť rodičom pasívnu účasť na celej vyučovacej hodine,

Vo výchovnej oblasti:

- upevňovať charakterové a morálno-vôľové vlastnosti žiakov, zlepšovať ich spoločenské prejavy, dôrazne vplývať na prejavy vzájomnej úcty a tolerancie,
- klásť dôraz preventívno-výchovným pôsobením na výchovu k :
- právnemu vedomiu a preberaniu zodpovednosti za vlastné správanie,
- demokracii,
- mravným a etickým hodnotám,
- prosociálnemu citeniu,
- posilňovaniu zdravého životného štýlu,
- BOZP, BOŽŽpV, PPO, COO,
- prevencii drogových závislostí,
- sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholizmu osobným príkladom zamestnancov ZUŠ.

Sústrediť pozornosť žiakov na primeranú hodnotovú orientáciu, ktorá prispieva k zlepšovaniu medziľudských vzťahov, -venovať intenzívnejšiu pozornosť problematike diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných prejavov intolerancie (šikanovaniu, týraníu a pod.), -vytvárať u žiakov trvalý vzťah k umeniu a cez nich prenášať tieto vplyvy na ich blízke okolie. V úzkej spolupráci s rodičmi usmerňovať žiakov tak, aby sa spoločne stali vnímaví prijímatelia a nadšení šíritelia toho – ktorého druhu umenia, ktorí cez im dostupné spoločné a vlastné umelecké aktivity budú nasmerované k slobodnej vkusovej orientácii, formujúcej osobnosť, názory a postoje. -Systematicky sledovať vývin mladých ľudí, väčšiu pozornosť venovať primárnej prevencii a korigovaniu rizikových prejavov v správaní jedincov. -Rozpracovať a realizovať preventívne aktivity v oblasti sociálnej patológie v rámci Národného programu boja proti drogám a iným závislostiam a v zmysle Konceptie prevencie drogových závislostí. -Prijať základné opatrenia proti šíreniu návykových látok v školskom prostredí (viď vnútroškolský poriadok pre žiakov). -Zabezpečovať aktívnu ochranu pred sociálno-patologickými javmi, prevencia kriminality, monitorovať zmeny v správaní žiakov. -V prípade podozrenia z psychického / fyzického týrania či ohrozovania mravného vývinu dieťaťa riešiť situáciu s príslušnými orgánmi, kontaktovať odbor sociálnych vecí, lekára-pediatra, príslušné oddelenie policajného zboru. -Úlohy zabezpečovať v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa.

Práca PK:

Obsahovo zlepšiť prácu jednotlivých predmetových komisií:

- riešením odborných tém, ktoré budú prínosom pre skvalitnenie VVP,
- riešením aktuálnych odborných problémov,
- vzájomnou výmenou pedagogických a odborných skúseností,
- ukázkami rôznych spôsobov práce na otvorených hodinách alebo pri riešení určitého problému na priamych ukázkach,
- získovaním priebežného stavu VVV vzájomnou hospitačnou činnosťou, konzultáciami s pedagógmi SOŠ a VŠ,
- štúdiom odbornej literatúry, aktívnu účasťou na ponúkaných a dostupných školeniach, seminároch, kurzoch a tvorivých dielnach, príp. inými formami zvyšovať odbornosť a kvalifikovanosť pedagógov,
- podporovať všetky tvorivé nápady a návrhy PZ,
- odstraňovať pasivitu alebo nezáujem, odkryť rezervy niektorých členov PK o prácu v metodickom orgáne, dôsledne vyhodnocovať činnosť PK, prínos, klady a zápory s účinnými opatreniami,
- polročne vyhodnocovať všetky aktivity svojich PK,
- pravidelnou kontrolnou činnosťou predsedov PK predchádzať nedostatkom alebo problémom,
- kvalitnú a mimoriadne aktívnu prácu pedagogických zamestnancov oceniť odmenou podľa finančných možností,

Zabezpečiť kvalifikovaných odborníkov, zodpovedných a kvalitných zamestnancov z pedagogickou a umeleckou praxou.

- Prehlbovať poznatky a právne vedomie pedagógov. Uvádzať začínajúcich a nových učiteľov do praxe.
- Podporovať vzdelávanie učiteľov: I. a II. kvalifikačná skúška, špecializačné štúdium, vzdelávanie vedúcich pedagogických zamestnancov, účasť na kurzoch výpočtovej a audiovizuálnej techniky, zapojiť všetkých zamestnancov do priebežného vzdelávania – odborné témy, administratívnych zamestnancov školiť podľa potreby.
- Zabezpečovať pre zamestnancov školy pedagogickú a inú odbornú tlač, podľa možností a potrieb školy.
- Zabezpečiť uplatňovanie zákona č.377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v školských priestoroch.
- Podľa možností a výšky finančných prostriedkov vylepšovať pracovné podmienky a materiálno-technické vybavenie školy:
- Podieľať sa na spolupráci aktivitách jednotlivých sekcií AUHS, A-ZUŠ,
- Spolupracovať so Štátnou školskou inšpekciou, Štátnym pedagogickým ústavom, MŠSR,

5.4

Priority vzdelávania

Aby žiaci získali potrebné vedomosti a zručnosti, aby ich vedeli vždy správne použiť, aby si rozvíjali kľúčové spôsobilosti. Znamená to, aby boli komunikatívni, flexibilní, tvoriví, vedeli si vyhľadávať informácie, vedeli prezentovať svoju prácu a pod. Dôležité je, aby sa nezabudlo ani na vedomosti ani na spôsobilosti. To znamená, že ak chceme, aby žiaci boli komunikatívni, je potrebné, aby vedeli, o čom majú komunikovať, ak majú vyhľadávať informácie musia vedieť, aké informácie majú hľadať, ako ich zaradiť do systému a pod.

Ďalšie ciele:

- posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich profesijný a odborný rast,

- podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka,
- skvalitniť spoluprácu s rodičmi, verejnosťou a inými školami a inštitúciami,
- zaviesť nové formy a metódy práce.

- Škola umožní žiakom získať základné vedomosti a zručnosti vo zvolených predmetoch a vo voliteľných predmetoch.
- Dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.....
- Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, naučiť ich tímovo pracovať, rýchlo a účinne riešiť problémy, komunikovať medzi sebou, vzájomne sa rešpektovať.
- Pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu.
- Dosiagnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiaka ZUŠ.
- Formovať u žiaka tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.
- Vychovávať žiaka v duchu humanistických princípov.
- V spolupráci s rodičmi žiakov vychovávať pracovitých, samostatných, zodpovedných, morálne vyspelých ľudí.

5.5 Pedagogické stratégie

- Stratégia vyučovania určuje metódy a formy práce, ktorých premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie je prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní a učení.
- Ide o výber vyučovacích metód, podmienenosť výberu metód vyučovania, možnosti triedenia vyučovacích metód podľa cieľov, učiva, rôznych ciest a spôsobov, ako dosiahnuť cieľ vyučovacieho predmetu, popis rôznych foriem vyučovania (integrované, skupinové, programové, individuálne, vyučovacie bloky, projekčné etapy, vyučovanie v rôznom prostredí, organizácia konzultácií v iných formách vzdelávania ako návštevy divadelných predstavení, koncertov, výstav, rôzne výchovné aktivity súvisiace so vzdelávaním.
- Osvedčenou formou je blokové vyučovanie, ktoré umožní zefektívniť výučbu prepojením viacerých predmetov.
- Podporujeme vyučovanie pomocou didaktickej techniky, semináre, diskusie, samostatné a tímové projekty, dlhodobé samostatné práce, prezentácie a obhajobu výstupov, praktickú výučbu.
- Dôraz je kladený na:
 - samostatnosť a zodpovednosť za učenie,
 - využívame IKT vo vyučovaní.
- V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, seba hodnotenie.
- Osobnostný a sociálny rozvoj sa realizuje stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností.
- Pedagóg sa snaží vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby.
- Pedagóg si všima talent žiaka v jednotlivých oblastiach a rozvíja ho do maximálnej možnej miery.
- Pedagóg preferuje samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva.
- Pedagóg sa orientuje na pozitívne hodnotenie žiakov pre zvýšenie vnútornej motivácie.

6 UČEBNÝ PLÁN ZUŠ KOMÁRNO v školskom roku 2014/2015

- Školský učebný plán vychádza z učebných plánov vydaných MŠ SR v auguste 2009.
- Zvolené študijné zamerania, vyučovacie predmety a počty hodín UP čiastočne odrážajú profiláciu ZUŠ.
- Voliteľné hodiny v školskom roku 2013 / 2014 riaditeľ školy nepridelí z dôvodov: personálnych a finančných.

6.1 HUDOBNÝ ODBOR

Učebné plány Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - ISCED 2-B

Učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu základnej umeleckej školy pre Hudobný odbor, Tanečný odbor, Výtvarný odbor, Literárno-dramatický odbor schválilo MŠ SR dňa 20. augusta 2009 pod číslom CD-2009-27474/21375-1:911 s platnosťou od 1. septembra 2009.

SEKUNDÁRNE umelecké vzdelávanie ISCED 2-B sa zabezpečuje v Hudobnom odbore prostredníctvom vyučovacích predmetov:

• Hudobná náuka		UP č.: 3 - 34
• Hra na klavíri	štvorročná hra, komorná hra	UP č.: 3
• Hra na keyboarde	od 8 rokov	UP č.: 3
• Hra na husliach	komorná hra, hra v súbore, hra v orchestri	UP č.: 4
• Hra na violončele	komorná hra, hra v súbore, hra v orchestri	UP č.: 4
• Hra na gitare		UP č.: 4
• Hra na akordeóne		UP č.: 4
• Hra na sopránovej zobcovej flaute,	komorná hra, hra v súbore	UP č.: 5
• Hlasová výchova		UP č.: 7
• Spev	obligátny nástroj, komorný a zborový spev	UP č.: 7
• Zborový spev		UP č.: 8
• Hra na kontrabase	komorná hra, hra v súbore, hra v orchestri	UP č.: 9 a 10
• Hra na viole	komorná hra, hra v súbore, hra v orchestri	UP č.: 9 a 10
• Hra na priečnej flaute, klarinete, saxofóne,	komorná hra	UP č.: 12
• Hra na bicích nástrojoch	od 11 rokov	UP č.: 12
• Cirkevná a chrámová hudba		UP č.: 13
• Hra na klavíri	rozšírené štúdium	UP č.: 27
• Hra na husliach, viole, violončele, kontrabase	–rozšírené štúdium	UP č.: 28
• Hra na dychových nástrojoch, bicích nástrojoch	–rozšírené štúdium	UP č.: 29
• Hra na gitare	rozšírené štúdium	UP č.: 31
• Hra na akordeóne	rozšírené štúdium	UP č.: 32
• Spev	rozšírené štúdium	UP č.: 33

6.2 UČEBNÉ OSNOVY

- Učebné osnovy pre HO-VO-TO-LDO vydalo MŠSR v predchádzajúcom období.
- Učebné osnovy tvoria pedagogickú dokumentáciu ZUŠ
- Učebné osnovy určujú vlastný výchovno-vzdelávací program pre každý predmet a umelecký odbor.
- Obsahujú :
 - charakteristiku predmetu, jeho význam v obsahu vzdelávania,
 - rozvíjajúce ciele, predmetové spôsobilosti, vychádzajúce z kľúčových spôsobilostí
 - témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi.
 - požiadavky na výstup
 - metódy a formy práce – stratégie vyučovania.
- Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov.
- HO:-škola hry na hudobný nástroj, -noty, -CD a DVD, -učebnice, -odborná literatúra, -lexikóny, -náučné slovníky, -odborné časopisy, -materiálno-technické, -didaktické prostriedky,

VO a TO: -knihy, lexikóny, slovníky, DVD, -odborná literatúra, -náučné slovníky, odborné časopisy, -mat.tech.did.prostriedky.

TO:-knihy, lexikóny, slovníky, DVD, -odborná literatúra, -náučné slovníky, odborné časopisy, -mat.tech.did.prostriedky.

6.3 HRA NA HUDOBNOM NÁSTROJI a SPEV ISCED 2-B

6.4 CIELE NIŽŠIEHO SEKUNDÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA ISCED 2-B

CIELE nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania

Umelecké školstvo na Slovensku predstavuje ucelenú sústavu škôl, ktoré poskytujú mladej generácii možnosť rozvíjať svoj talent a nadanie v niektorej z tvorivých umeleckých disciplín.

Jednotlivé zložky tejto sústavy a ich výstupy sú usporiadané tak, že umožňujú žiakovi pokračovať v umeleckej príprave na vyššom stupni (konzervatórium, stredné umelecké odborné školy, pedagogické školy a pod.) a postupne sa kvalifikovať pre profesionálny výkon niektorého umeleckého povolania alebo sa stať umeleckým amatérom.

Súčasná základná umelecká škola svojimi špeciálnymi vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou vzdelania v značnej miere spĺňa požadované atribúty školy s významným kultúrno-výchovným poslaním

ZUŠ vytvárajú podmienky pre aktívnu umeleckú činnosť žiakov základných a stredných škôl v čase mimo vyučovania v popoludňajších hodinách, ich náplň sa tak stáva významnou a zmysluplnou súčasťou programu výchovy a vzdelávania a účinným nástrojom úsilia proti negatívnym prejavom správania, drogovej závislosti a kriminalite.

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplývajú nasledovné ciele:

- upevňovať kreatívne myslenie,
- naďalej rozvíjať emočnú inteligenciu,
- neustále pestovať zmysel pre dobro a krásu,
- pokračovať v budovaní hodnotového systému žiaka a obranyschopnosti voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt a pod.,
- usmerňovať žiaka k vyšším duchovným hodnotám,
- prispôbovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
- usmerňovať vkusovú orientáciu žiakov,
- naďalej úzko spolupracovať nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s obcou, kultúrnymi centrami či umeleckými súborami v mieste školy a pod.,
- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov, nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačno ľudskej
- využívanie systému projektového vyučovania je možné realizovať dvojakým spôsobom: 1. formou vytvárania integratívnych výtvarno-hudobno-scénických projektov rôznych typov (vyžaduje medziodborovú spoluprácu v rámci škôl, prípadne i zaangažovanie profesionálnych umelcov z umeleckých súborov, pôsobiacich v mieste školy) alebo 2. analytickým spôsobom v rámci teoretických predmetov,
- primerane veku rozvíjať kľúčové spôsobilosti, zmysluplné základné vedomosti a znalosti a vypestovať základ pre záujem o celoživotné vzdelávanie,
- naďalej upevňovať povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
- precizovať záujem a potrebu zmysluplnej aktivity a tvorivosti.

Cieľom hry na hudobnom nástroji a spevu je:

- rozvíjať hru na hudobnom nástroji v rozsahu a v kvalite učebného plánu
- ovládať základnú terminológiu hudobného nástroja a vykonávaných činností
- rozvíjať základné zručnosti sólovej a komornej hry
- rozvíjať základné zručnosti z verejného interpretačného výkonu
- rozvíjať kreatívne myslenie
- rozvíjať emočnú inteligenciu
- pestovať zmysel pre dobro a krásu
- pestovať v dieťati hodnotový systém
- budovať estetickú náročnosť a tým sa vyhnúť nátlaku mediálnej reklamy, gýču
- referovať umelecké a estetické hodnoty na vyváženú dominanciu materiálnych hodnôt
- usmerňovať dieťa k duchovným hodnotám
- prispôbovať sa potrebám vývoja umeleckých oblastí
- zohľadňovať a tvoriť nové trendy vo vývoji umenia
- venovať sa vývoju vkusovej orientácie detí

- v záujme umeleckej výchovy úzko spolupracovať so školami, s kultúrnou obcou mesta
- sústavne vzdelávať a rozširovať umelecký obzor žiakov prostredníctvom návštev verejných podujatí ZUŠ a kultúrnych podujatí mesta, regiónu a národnej kultúry.

6.5 PROFIL ABSOLVENTA NIŽŠIEHO SEKUNDÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA - ISCED 2-B

Profil absolventa ZUŠ - ISCED 2-B

- 1-Po ukončení nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ZUŠ má žiak upevnené osvojené základy hudobnej / výtvarnej / tanečnej gramotnosti a kultúrnej gramotnosti.
- 2-Získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí.
- 3-Váži si seba aj druhých ľudí,
- 4-Je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- 5-Je vnímavý k potrebám iných.
- 6-Používa odborný jazyk, prostredníctvom ktorého komunikuje v oblasti hudobného/ výtvarného/ tanečného umenia.
- 7-Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v nižšom sekundárnom umeleckom vzdelaní ZUŠ, nie je ukončená.
- 8-Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa, pre zapojenie sa do pracovného procesu.
- 9-Rozvíjaním kľúčových spôsobilostí v životnom kontexte obsahu predmetov je tvorený model absolventa ZUŠ nižšieho sekundárneho umeleckého stupňa vzdelania.
- 10-Je založený na kľúčových spôsobilostiach-kompetenciách, ktoré zahrňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa navzájom, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať,
- 11-Je spôsobilý uplatniť svoje umelecké vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.
- 12-Kľúčové spôsobilosti sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility.
- 13-Sú výsledkom a dôsledkom nielen formálneho (školského) vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania, ako aj neinštitucionálneho (informálneho) vzdelávania.
- 14-Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter.
- 15-Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebazvdelávania, t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci ZUŠ.

6.6
**KLÚČOVÉ SPÔSOBILOSTI
ABSOLVENTA
ISCED 2-B**

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho primárneho umeleckého vzdelania, absolvent nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania má osvojené tieto kľúčové spôsobilosti:

1- spôsobilosti k celoživotnému učeniu sa

- 1-je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky,
- 2-dokáže uplatniť získané znalosti a spôsobilosti v rozličných (pracovných a mimopracovných) životných situáciách,
- 3-dosiahol základnú úroveň motivovanosti k celoživotnému učeniu sa,

2- sociálno-komunikačné spôsobilosti

- 1-dokáže využívať všetky dostupné formy sociálnej komunikácie,
- 2-uplatňuje osobnostnú komunikáciu smerujúcu k vytváraniu dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- 3-rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a uplatňuje primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,

3- spôsobilosť riešiť problémy

- 1-má osvojené schopnosti a vedomosti na riešenie problémov s využitím znalostí a schopností získaných v rámci základného umeleckého vzdelania,
- 2-dokáže uplatňovať odborný prístup pri riešení bežných problémov,
- 3-je schopný vidieť veci problémovo, kriticky myslieť pri hľadaní riešenia, obhájiť si svoje rozhodnutie, je si vedomý svojej zodpovednosti za riešenie problémov a užitočnosti poučenia sa z vlastných chýb a chýb iných.

4- spôsobilosti občianske

- 1-chápe význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem,
- 2-je si vedomý svojich práv a povinností v škole i mimo nej,
- 3-rešpektuje práva ostatných ľudí, pozná a váži si naše kultúrno-historické tradície a dedičstvo,
- 4-chápe základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhoduje sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti,
- 5-je pripravený zaujímať sa o dianie a riešenie problémov v spoločnosti,

5- spôsobilosti sociálne a personálne

- 1-dokáže spolupracovať v skupine a akceptuje pravidlá práce v tíme,
- 2-chápe a dokáže prebrať svoju zodpovednosť a spoluzodpovednosť za výsledky spoločnej práce,
- 3-dokáže sa primerane zapojiť do diskusie, pričom rešpektuje aj iné názory,
- 4-chápe význam vzájomnej ohľaduplnosti,
- 5-dokáže zvládať svoje vlastné pocity, chápe ich podstatu,
- 6-dokáže regulovať svoje správanie,
- 7-uvedomuje si svoj skutočný potenciál, osobné kvality
- 8-v súlade so svojim osobnostným potenciálom a kvalitami si projektuje svoj aktuálny osobný rozvoj a osobné ciele.

6- spôsobilosti vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- 1-dokáže sa vyjadrovať na primeranej úrovni kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- 2-dokáže pomenovať a orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch, používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
- 3-cení si a rešpektuje rôzne prejavy umenia,
- 4-vie oceniť dedičstvo a historické tradície vlastného národa a iných národov,
- 5-je schopný tvoriť a prijímať umenie,
- 6-uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- 7-správa sa kultúrovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- 8-je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr,
- 9-rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- 10-pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- 11-pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),

7- spôsobilosť v oblasti LOGICKÉHO myslenia

- 1-uplatňuje základné logické operácie -pri učení sa na hudobnom nástroji a pri interpretácii hudobného diela,
-pri učení sa výtvarných techník a tvorbe výtvarnej práce,
-pri učení sa tanečných techník a žánrov a prezentácie tanečnej choreografie
- 2-v každodenných situáciách má schopnosť (na rôznych úrovniach) používať modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty / vystúpenia / koncerty / výstavy),
- 3-rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov,

8- spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie **Špecifiká IKT pre umelecké študijné odbory:**

Výtvarný odbor :

Žiak pozná na základnej úrovni prácu PC programov: -počítačová grafika, -spracovanie fotografií, výtvarných diel, - počítačová animácia, -práca s 3D modelmi, -dizajn, tvorba prezentácií, -encyklopédie výtvarných diel, galérií, múzeí,

Hudobný odbor:

Žiak pozná hru na klasických akustických, elektrických a digitálnych hudobných nástrojoch.

Žiak pozná na základnej úrovni prácu PC programov: -digitálne spracovanie hudby prostredníctvom Midi, -špecifický hardvér, -digitálne formáty zvukových nahrávok, -komponovanie a ďalšie spracovanie materiálu, -digitálne zdroje umeleckých diel, -hudobné edukačné programy.

Tanečný odbor:

Žiak pozná na základnej úrovni prácu PC programov: -práca s videom a s ďalšími digitálnymi zdrojmi na internete,

6.7

KOMPETENCIE - ZRUČNOSTI - VEDOMOSTI - POSTOJE NIŽŠIEHO SEKUNDÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELANIA ISCED 2-B

Kompetencie : zručnosti, vedomosti, postoje

Po ukončení nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania
má žiak schopnosť:

1-logicky uvažovať

2-ovláda na úrovni ISCED 2-B základy hudobnej/ výtvarnej/ tanečnej štruktúry,

3-ovláda hudobnú/ výtvarnú/ tanečnú abecedu, terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov,

4-je schopný verbálne a neverbálne vyjadriť svoje pocity a postrehy vzťahu výrazových prostriedkov hudobného/ výtvarného/ tanečného umenia, a ich účinku na seba a na diváka, poslucháča.

5-je oboznámený so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudobného/ výtvarného/ tanečného umenia,

6-je oboznámený s národnou ľudovou tradíciou (jej zvykoslovím)

7-je oboznámený s tradíciou národností žijúcich v SR.

8-Má prehľad o historickom vývoji umenia v danom odbore, umeleckých štýloch, formách a tvorcach.

9-Je schopný samostatne získavať, spracovať a vyhodnotiť informácie.

10-Ovláda techniku umeleckej tvorby a interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami žiaka.

11-Preniknutie do štruktúry HO-VO-TO-ZUŠ je na vekovo primeranej úrovni a individuálnych schopnostiach žiaka.

6.8 VYUČOVACIE METÓDY ISCED 2-B

Vyučovacie metódy, formy a techniky

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy a formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Vyučovacia metóda je zámerné usporiadanie obsahu vyučovania, činnosti učiteľa a žiaka, ktoré sa zacielfujú na dosiahnutie stanovených výchovných a vzdelávacích cieľov, v súlade so zásadami organizácie vyučovania.

Vyučovacia metóda je spôsob, ako pedagóg transformuje obsah učiva na vedomosti a zručnosti žiaka.

Vyučovacia metóda je nástrojom práce učiteľa na premenu obsahu výchovy: správania a vzdelávania: učiva, do edukačného procesu.

Podľa etáp vyučovacieho procesu pedagóg používa vyučovacie metódy:

1. motivačné - metódy usmerňujúce záujem o učenie: Motivačné: -rozprávanie, -rozhovor, -demonštrácia,
2. expozičné: -metódy prvotného oboznamovania žiaka s učivom: -vysvetľovanie: -zahrá / nakreslí / predvedie,
3. fixačné: -metódy opakovania a upevňovania učiva: -opakovanie a precvičovanie vedomostí a spôsobilostí, -precvičovanie a zdokonaľovanie zručností,
4. diagnostické a klasifikačné: -metódy hodnotenia, kontroly a klasifikácie:
 - diagnostizáciou učiteľ zisťuje úroveň: -kvantitu, -kvalitu, -praktické využitie vedomostí žiakov,
 - klasifikáciou učiteľ vyjadruje: -hodnoty a úrovne výsledkov učebnej činnosti žiaka známku,

Výber a voľba vyučovacích metód závisí od:

- rešpektovania zákonitostí vyučovacieho procesu (psychologické, gnozeologické, logické),
- obsahu preberaného učiva, -cieľov vyučovacej hodiny, -vekových osobitostí žiaka,
- materiálneho vybavenia triedy, -schopností samotného učiteľa

6.9 ROZŠÍRENÉ VYUČOVANIE

NÁVRH mimoriadne talentovaného žiaka na rozšírené vyučovanie

-V prípade mimoriadneho talentu, mimoriadneho záujmu žiaka o štúdium, odporúčania pedagóga, návrhu rodičov o začatie prípravy na ďalšie odborné štúdium triedny učiteľ pripraví žiaka na komisionálne skúšky z učebnej látky o ročník vyšší, v ktorom sa učí, za účelom získania rozšíreného vyučovania od nasledovného ročníka.

-Triedny učiteľ podá návrh na zaradenie žiaka na rozšírené vyučovanie riaditeľovi ZUŠ do 31. marca.

6.10 KLASIFIKÁCIA ŽIAKA ZUŠ ISCED 2-B

V zmysle vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 Z.z o základnej umeleckej škole klasifikačné stupne a celkové hodnotenie žiaka je nasledovné:

Prospech žiaka v jednotlivých predmetoch sa klasifikuje stupňami:

1. stupeň -výborný
2. stupeň -chválitebný
3. stupeň -uspokojivý
4. stupeň -neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého polroka a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- prospel s vyznamenaním,
- prospel,
- neprospel

Prípravné štúdium sa hodnotí slovné: Absolvoval prípravné štúdium na tlačive schválenom MŠ SR

Správania žiaka sa osobitne neklasifikuje.

6.11
VEDOMOSTI ZRUČNOSTI A POSTOJE
ABSOLVENTA
ISCED 2-B

Predpokladom dosiahnutia cieľov nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania je zaistenie kontinuity a plynulého prechodu z primárneho na nižšie sekundárne vzdelanie.

Základom nižšieho sekundárneho vzdelania je hlbšie rozvíjanie a utvrdzovanie odborných zručností, uprednostňovanie kreativity žiakov schopnosťou hľadať a nachádzať originálne riešenia, príprava na štúdium v odborných umeleckých školách alebo v amatérskej umeleckej sfére.

Ťažisko výučby spočíva v zapojení poznávacieho procesu (v zmysle racionálnom i mimoracionálnom) do vzťahu s tvorením.

ZUŠ formujú žiakov mnohostranne, priamo ovplyvňujú ich odborný umelecký rast variabilnými študijnými programami a alternatívnymi metódami práce.

Vychováva návštevníkov kultúrnych umeleckých podujatí, pre ktorých sa umenie stáva neoddeliteľnou súčasťou ich života.

Pre najtalentovanejších žiakov a pre štúdium pre dospelých, ktorí majú zvlášť intenzívny záujem o štúdium v rôznych odboroch ZUŠ pokračuje rozšírené štúdium z primárneho vzdelania až do ukončenia nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania.

VEDOMOSTI:

Žiak ovláda:

- základy hudobnej štruktúry: -intonácia, rytmus, tempo, dynamika, agogika, harmónia, melódia,
 - nástrojovú terminológiu: -vlastného nástroja
- Žiak má hudobno-teoretickú gramotnosť hudobného nástroja a hudobnej náuky podľa učebných osnov, žiak dokáže logicky uvažovať,

Žiak je oboznámený

- so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby: -základy všeobecnej a emočnej inteligencie
- s umeleckou tvorbou slovenskej umeleckej tvorby: -skladatelia XX. stor, súčasnej moderny,
- s umeleckou tvorbou národov žijúcich v SK: -hud.kultúra: Maďarov, Rusínov, Poliakov, Karpat.Nemcov,
- s umeleckou tvorbou národov Európy a sveta: -EU: východná-stredná-západná-severná-južná, a svetová,

ZRUČNOSTI:

Žiak ovláda techniku nástrojovej hry /spevu a umeleckej interpretácie:

- na vekovo primeranej úrovni
- v súlade s učebnými osnovami
- v súlade s individuálnymi dispozíciami
- v súlade s motiváciou a aspiráciou žiaka.

Žiak je schopný:

- verbálne vyjadriť svoje pocity, -z umeleckého zážitku hudobného výtvarného, tanečného, dramatického umenia,
- postrehnúť vzťah výrazových prostriedkov hudby a slova -pieseň
- postrehnúť účinok výrazových prostriedkov hudby na seba, na divákov a poslucháčoch.

POSTOJE:

-má vytvorený základný vzťah k hudobnému umeniu a kultúre prostredníctvom:

- vlastnej nástrojovej hry / spevu,
- hry sólovej a komornej, / spevu sólovému v komornom zoskupení a spev.zbore,
- zúčastňuje sa na verejných podujatiach ZUŠ -polročne 2x ako poslucháč, divák,
- zúčastňuje sa na kultúrnych podujatiach mesta a regiónu Komárna -polročne 2x

7
ROZPRACOVANIE OBSAHU UČIVA PREDMETOV
NIŽŠIEHO SEKUNDÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA
ISCED 2-B
HUDOBNÝ ODBOR

7.1
HRA NA KLAVÍRI
3. ročník
2. časti I. stupňa základného štúdia
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania - ISCED 2-B

01-VYMEDZENIE ŠTUDIJNÉHO ROČNÍKA:

3.ročník 2.časti I. stupňa základného štúdia ISCED 2 B odbor KLAVÍR navštevuje žiak, ktorý úspešne ukončil 2.ročník 2.časti 1.stupňa základného štúdia.

02-ČASOVÁ DOTÁCIA VYUČOVANIA:

Počet vyučovacích hodín týždenne: 1,5 hodiny 45+25minút individuálne vyučovanie 1 žiaka

03-POSLANIE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

- hudobný rozvoj, rozvíjanie estetického vkusu, tvorivých schopností a činností žiaka v hre na klavíri, rozvíjanie klavírných zručností a vedomostí žiaka
- dôsledné umelecké a technické využitie daností žiaka, nadväzovať na predošlé ročníky
- výchova k umeleckému prejavu skĺbením technických a umeleckých prvkov s maximálnym vnímaním obsahovej stránky hudobných diel.
- dosahovanie komplexného vnímania a predvedenia klavírných diel ako umeleckých diel
- zdokonaľovanie sa v umeleckej interpretácii diel
- štýlová reprodukcia
- docielenie samostatnej práce pri naštudovaní skladieb z nôt, ako aj pohotová hra naspamäť.

04-CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

- individuálny prístup ku žiakovi s prihliadnutím na jeho technické a výrazové možnosti pri výbere a študovaní klavírných diel, nadväzovať na predošlé ročníky
- prehlbovanie, utvrdzovanie a rozvíjanie odborných klaviristických zručností získané v predchádzajúcich ročníkoch

05-CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

- upevňovať kreatívne myslenie žiaka
- naďalej rozvíjať emočnú inteligenciu žiaka
- neustále pestovať zmysel pre dobro a krásu
- pokračovať v budovaní hodnotového systému žiaka
- usmerňovať žiakov k vyšším duchovným hodnotám

- zohľadňovať nové trendy vo vývoji umenia
- naďalej úzko spolupracovať so základnými školami v mieste pôsobenia, kultúrnymi centrami či internými aj externými umeleckými súbormi a pod.
- naďalej upevňovať povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,

06-OBSAH VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Obsahom vyučovacieho predmetu daného ročníka je:

- nadviazať na zručnosti z predchádzajúcich ročníkov rozširovaním ďalších technických prvkov, ako aj dynamickým vypracovaním skladieb
- dosiahnuť u žiaka takú technickú vyspelosť, pri ktorej aby vedel realizovať svoje hudobné predstavy na jemu primeraných skladbách
- orientovať žiaka na vnímanie, pochopenie a reprodukciu väčších cyklických foriem
- zdokonalenie pasážovej techniky (prehrávky- klasické sonátyny)
- štýlová reprodukcia (prehrávky tri štýlové obdobia)
- zdokonaľovať farebnosť tónu a rozširovať dynamickú škálu
- viesť žiaka k samostatnému naštudovaniu skladieb
- systematická výchova k umeniu aktívnou i pasívnou účasťou na koncertoch a kultúrnych podujatiach organizovaných ZUŠ
- návšteva koncertov, knižníc, čítanie odbornej literatúry
- štvorročná hra, komorná hra

07-ZÍSKANÉ KOMPETENCIE ŽIAKA:

Žiak v 3.ročníku 2.časti I. stupňa základného-štúdia získa nasledovné kompetencie:

- Utvrdenie schopností a zručností získané v predošlých ročníkoch
- Technická vyspelosť, dynamické prežívanie hudby
- pohotová hra v rýchlejších tempách
- cit pre interpretáciu diel rôznych štýlových období
- zmysel pre samostatný umelecký výraz, dynamické stvárnenie diel
- rozvíjanie a budovanie repertoáru pridaním náročnejších skladieb
- účinkovanie na internom alebo verejnom podujatí školy
- žiak prezentuje svoje nadobudnuté schopnosti na záverečných prehrávkach PK
- nadanejší a zručnejší žiaci sa zúčastňujú súťaží

08-ODPORÚČANÁ HUDOBNÁ LITERATÚRA:

-notový materiál vid'.

Učebné osnovy hry na klavíri, vydané Ministerstvom školstva SR

09-UKONČENIE ŠTÚDIA 3. ročníka ISCED 2B:

Žiak ukončí 3.ročník 2.časti 1.stupňa základného štúdia záverečnou prehrávkou.

Na záverečnej prehrávke na konci školského roka žiak zahrá 3 skladby spamäti:

1 barokovú skladbu a 1 rýchlu časť z klasickej sonatíny, prednes /z obdobia romantizmu alebo hudba 20. Storočia/.

Úspešne absolvovanou prehrávkou z hlavného predmetu žiak absolvoval 3.ročník ISCED 2B

10-HODNOTENIE a KLASIFIKÁCIA žiaka 3. ročníka:

- triedny učiteľ priebežne hodnotí dosiahnuté a prezentované výchovno- vyučovacie výsledky:
slovne
- klasifikuje známku, ktorá sa uvádza v triednej knihe a žiackej knižke,
- minimálne raz mesačne klasifikuje známku, ktorá sa uvádza v triednej knihe a žiackej knižke,
- polročne klasifikuje žiaka známku, ktorá sa uvádza v triednej knihe, žiackej knižke aj na vysvedčení.

11 DIDAKTICKÉ POSTUPY VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE UČITEĽA:

- predbežný výber učiva 3. ročníka ISCED 2B s prihliadnutím na danosti a a z toho vyplývajúce technické zručnosti žiaka a tiež pre ďalšie potreby zdokonaľovania jeho technicko-umeleckých zručností
- na vyučovacích hodinách klavíra pedagóg: prispôsobí učivo 3 ročníka individuálnym psychologickým, mentálnym, motorickým a fyziologickým vedomostiam a danostiam žiaka
- snaží sa dosahovať u žiaka úroveň požiadaviek kvality vedomostí a zručností
- vedie žiaka nenúteným spôsobom, inšpiratívne a vlastným príkladom
- neustále sleduje a diagnostikuje danosti žiaka
- snaží sa a o prirodzený rozvoj klavírných zručností, hudobného vnímania a schopností žiaka
- pripravuje žiaka na triedne, interné, verejné podujatia ZUŠ a školské, okresné, celoštátne i medzinárodné súťaže

12- METÓDY VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE UČITEĽA:

- Výchovný komplex pedagóga by mal tvoriť ucelený a premyslený systém na seba nadväzujúcich postupností. Individuálnym prístupom má vytvárať harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou sférou.
- Odporúča sa tak dbať na pestrosť hodín a neformálnosť vyučovacieho procesu, ako aj na vyučovaní podporovať osobnostný prístup žiaka k umeniu- ku klavírnej hre. Vypracovala:

Mgr.Prágay Marianna - vedúca PK klavírneho oddelenia ZUŠ v KN

7.2 HRA NA HUSLIACH 3. ročník

2. časti I. stupňa základného štúdia
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania - ISCED 2-B

3. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia ISCED-2B

sekundárneho umeleckého vzdelávania **hry na husliach** navštevuje žiak, ktorý úspešne ukončil 2. ročník 2. časti I. stupňa základného štúdia ISCED-2B.

ČASOVÁ DOTÁCIA:

Počet vyučovacích hodín týždenne: 1,5 hodiny 45 + 25 minút individuálne vyučovanie 1 žiaka

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU HRA NA HUSLIACH

Poslaním vyučovacieho predmetu je ďalší rozvoj talentu, zručností a vedomostí husľovej hry, postojov, a rozvoja osobnosti žiaka, upevnenie doterajších zručností a skúseností, prezentácia VVV na verejnosti, rozvoj komunikačných zručností žiaka, príprava na využitie zručností a vedomostí v záujmovo-umeleckej činnosti.

Charakteristikou vyučovacieho predmetu:

Hru na husliach ako vyučovací predmet v tomto ročníku vzdelávania môžeme charakterizovať tak, že pred reformou v 7. roku štúdia žiaci absolvovali základný stupeň štúdia hry na husliach.

Reformou štúdia žiak získal 1 ďalší rok na zrenie: na rozvoj a precizovanie husľovej techniky, na rozvoj osobnosti žiaka po stránke psychofyzickej, na rozvoj interpretačných zručností, a na nadobudnutie nových pódiových zručností.

Štúdium hry na husliach v tomto ročníku ďalej rozvíja psychofyzické danosti žiaka. Formuje: osobnostné zrenie žiaka, rozvíja pocit zodpovednosti za štúdium hry na husliach, nachádza novú kreatívnu činnosť v sólovej hre na husliach a v rôznych zoskupeniach.

Formuje postoje žiaka k sebe a iným, formuje rozvoj medziludských vzťahov, hudobnú predstavivosť, zmysel pre krásu, estetické a umelecké cítenie žiaka. Tento ročník štúdia spadá do obdobia veľmi intenzívneho psychofyzického rozvoja žiaka, ktorý treba využiť na nasmerovanie záujmov žiaka na získanie hodnotných hudobno-estetických zážitkov.

Kompetencie žiak upevňuje účinkovaním na verejnosti a nadobúdaním nových zručností.

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

- rozvoj talentu alebo daností žiaka
- naučiť žiaka hrať na husliach v primeranej kvalite a kvantite
- priviesť žiaka na zodpovedný prístup k štúdiu husľovej hry
- naučiť žiaka na efektívne a cieľavedomé cvičenie, domácu prípravu
- získať vedomosti a zručnosti na samostatný nácvik skladieb žiakom
- rozvíjať komunikačné schopnosti žiaka v oblasti hudby a kultúry
- viest žiaka k činnosti v záujmovo-umeleckej činnosti, hru v komornom telese
- mimoriadne talentovaným žiakom umožniť štúdium v rozšírenom vyučovaní
- mimoriadne talentovaných žiakov zapájať do regionálnych a celoslovenských súťaží

Vyučovací proces:

Štúdium nových zručností husľovej hry a vedomostí o husľovej hre

Rozvíjať vkusovú orientáciu žiaka na výber kvalitnej hudby

Hrať repertoár štýlových období: barok, klasicizmus, romantika, 20. a 21. storočie

Upevnenie nadobudnutých zručností husľovej hry

Rozširovať hudobný a kultúrny obzor žiakov

Slovné vyjadrovanie sa žiaka o husľovej hre, hudbe a kultúre

Budovať postoje žiaka

Rozvoj interpretačných skúseností žiaka

Prezentácia výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka

Vzťah žiaka k štúdiu:

Rozvíjať vzťah žiaka k štúdiu hry na husliach

Rozvíjať vzťah žiaka k hudobnej kultúre a ku kultúre

Rozvíjať a upevňovať vzťah: žiak, pedagóg, rodič

OBSAH VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Technika ľavej ruky:

- hrať stupnice v $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$ notách a ich akordy
- nacvičovať stupnice po stránke: intonačnej, rytmickej, artikulácie tónov, tvorbe tónu
- nacvičovať sluchovú orientáciu žiaka na základe vonkajšieho a vnútorného sluchu
- hrať: v I., III., V., VII. polohe:
- informatívne zvládnuť polohy: II., IV., VI.
- plynule výmena do a z polohy
- uvoľnene držať zápästie a všetky prsty nad hmatníkom
- uvoľnene a funkčne držať palec vedľa krku počas hry v polohách
- hrať s pružným úderom prstov a ich pružným zdvihom
- zdokonaľovať výmeny polôh / hladké výmeny polôh
- dosahovať intonačnú istotu v cieľovej polohe
- prípravný nácvik dvojhmatov: oktávy, tercie, sexty, reťazový spôsob nácviku, podľa vyspelosti žiaka
- nácvik vibráta so všetkými prstami

Technika pravej ruky:

- správne držať sláčik, funkčné držanie prstov na prúte sláčika
- tvoriť kvalitný tón: koordinácia rýchlosti vedenia a tlaku na sláčik
- využívať intenzívnu hru s celým sláčikom a jeho časťami
- hrať dynamiku: p, mf, f, ff, crescendo a decrescendo
- hrať: $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$ noty v rôznej dynamike a tempe
- rytmická a intonačná istota ťahu sláčika
- kolmo viesť sláčik po strunách
- uvoľnením prstov zbaviť sa nadbytočného napätia pravej ruky, napr. počas páuz
- hra ťahov: détaché, martelé, staccato, spiccato, legato, portato
- kombinovať rôzne ťahy napr.: legato – détaché, martelé – staccato, détaché – spiccato

Hudobná pamäť:

- osvojiť si techniku nácviku skladby spamäti: memorizácia úsekov
- zvyšovať nároky na hudobnú pamäť
- hrať spamäti prednesové skladby a koncert

Výraz:

- nácvik výrazových zložiek hudobnej skladby
- interpretácia prednesových skladieb a etúd s výrazovým stvárnením
- používať vibráto a agogiku aj v etudách prednesového charakteru
- počúvať nahrávky známych huslistov a orchestrov
- porovnávanie rôznych interpretácií jednej skladby

ZÍSKANÉ KOMPETENCIE ŽIAKA:

VEDOMOSTI:

Žiak ovláda:

- základné vedomosti o technike hry na husliach: funkciu ľavej a pravej ruky
- základné poznatky o husľovej literatúre: barok, klasicizmus, romantizmus, XX. a XXI. storočie,
- základné vedomosti o postupe domáceho nácviku hry na husliach

ZRUČNOSTI:

Sláčiková technika:

Žiak ovláda:

- | | |
|--|--|
| tvorbu kvalitného tónu v pomalom a rýchlom tempe v stanovenej dynamickej škále | |
| hru: | $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$ nôt |
| hru v: | pomalých, stredných a rýchlych tempách |
| hru: | acceleranda, ritartanda, tempo rubato |
| ťahy sláčika: | détaché, legato, martelé, staccato, spiccato, portato |
| tvorbu dynamiky hrania: | hru v: p, mf, f, ff, akcenty, crescendo a decrescendo |
| tvorbu dynamických akcentov: | sforzato |
| tvorbu farby tónu: | sul tasto / sul ponticello / con sordino |
| hru bez sláčika: | pizzicato, col legno |
| hru rytmických útvarov: | duola, triola, kvartola, kvintola, sextola, septola |

hru v: 2/4, 3/4, 4/4, 5/4, 3/8, 6/8 takte
 tvorbu tónu: v rôznych častiach sláčika, rôznou rýchlosťou a dynamikou ťahu

Prstová technika:

hra stupníc 3 a 2 oktávových
 hra s čistou intonáciou v I., III., V. polohe
 hra v polohách: I. - II. - III. - IV. - V. - VI. - VII. polohe
 hra v: pomalých, stredných a rýchlych tempách
 hra ozdôb: trilok, nátril
 hra vibráta: non vibrato, hra vibráta: pomalé, stredné a intenzívne, prechodné,
 hra agogiky: tempo primo, ritartando, accelerando

Ďalšie zručnosti:

Pódiová zručnosť: Ovláda správanie sa a pohyb na pódiu,
 Zvláda psychický tlak zodpovednosti za verejnú interpretáciu skladby
 Estetické návyky: Návyk na spoločenského oblečenie počas účinkovania na verejnosti
 Disciplína: Ovláda sebadisciplínu,
 Zručnosť zvládnutia trémy: Ovláda psycho-fyzické kroky, autosugesciu na prekonanie trémy
 Postoje: Osvojil si kladný postoj k hre na husliach, k hudobnej kultúre

Hra z listu:

Rozvoj zručností hry z listu: Hrať krátke skladby v I. a III. polohe /podľa vyspelosti žiaka/

Hra komornej hudby:

Rozvoj muzicírovania: Hrať v rôznych zloženiach, napr.: duo, trio, kvarteto

Hra v orchestri:

Žiak získava hráčske zručnosti hrou v orchestri, v telese, podľa možností školy a počtu žiakov

HUDOBNÁ LITERATÚRA:

Otakar Ševčík: opus 1, 2, 8
 Bloch József: opus 5
 Viliam Kořínek: 2. zošit
 Heinrich Ernst Kayser: op. 20
 Jacques Féréol Mazas op.36
 Hangsor iskola / Škola stupníc - výber
 Cvičenie stupníc a rozložených akordov – výber
 36 husľových etúd: III. časť výber: č. 25 - 36
 Husľové etudy: výber

Koncerty:

J.B.Accolay: Koncertino a mol,
 W..Mozart: Malý koncert
 A.Komarovskij: Koncert e mol
 F.Seitz: Koncert D dur č.4 op.15
 F.Seitz: Žiacky koncert op.5, op.7
 J.V.Stamic: Koncert B dur
 A.Vivaldi: Koncert E dur
 O.Rieding: Koncertino v uhorskom štýle a mol op.21
 O.Rieding: Koncertino D dur op.5, op.7
 A.Corelli: Sonáty
 A.Dvořák: Sonatina G dur, Romantické kusy 1.
 B.Bartók: Bagately
 N.Paganini: Téma s variáciami

Koncertiná:

Sonáty:

Sonatiny:

Prednesové skladby:

Vid' ponuku v učebných osnovách a ďalšie prednesové skladby a koncerty.

Komorná hra:

A.Vivaldi: Koncert a mol pre 2 huslí
 Leopold Jansa: 6 duet op.46 a op.81
 Karel Stamic: Duo pro housle
 Béla Bartók: 44 husľových duet
 Pleyel: Husľové duetá
 J. Haydn: Husľové duetá
 F. Mazas: 9 elementárnych duet op.86
 J. Kowalski: 6 miniatúr pre 2 huslistov, Hudba pre 3 nástroje, Husľové kvartetino

VÝSTUPY ZRUČNOSTNÉ A VEDOMOSTNÉ:

Na vyučovaní žiak prezentuje výchovno-vyučovacie výsledky hry na husliach hrou učiva: husľovej školy, stupníc, technických cvičení, etúd, prednesových skladieb, koncertov, hry z listu, komornej hry, orchestrálnej hry, ktoré sú v súhrne vedomostné a zručnostné výstupy žiaka.

VÝSTUPY ZRUČNOSTNÉ:

Žiak ovláda nasledovné zručnosti:

- ovláda techniku ľavej ruky v I., až V. polohe
- nacvičenú prednesovú skladbu a koncert interpretuje v požadovanej kvalite
- počas interpretácie koncentruje svoju pozornosť na požadovaný výkon
- na pódiu sa správa slušne a veku primerane

VÝSTUPY VEDOMOSTNÉ:

- žiač dokáže získané vedomosti prezentovať v danom čase v požadovanej kvalite
- žiač si je vedomí pocitu zodpovednosti za: vlastný výkon, prácu učiteľa, podporu rodičov
- získať požadované vedomosti ročníka podľa individuálnych psychofyzických daností žiaka

UKONČENIE ŠTÚDIA 3. ROČNÍKA ISCED-2B:

Žiak ukončí štúdium ročníkovými prehrávkami.

Žiak je povinný predviesť:

1 časť husľového koncertu	spamäti s klavírnou korepetíciou
1 prednesovú skladbu	spamäti s klavírnou korepetíciou

alebo: 2 prednesové skladby rôzneho charakteru

POVINNOSŤ PEDAGÓGA:

Pedagóg je povinný pripraviť všetkých žiakov triedy na účinkovanie na triednom koncerte 1krát za škol. rok. Pedagóg je povinný pripraviť žiakov s hodnotením výborný 2 krát na účinkovanie počas školského roka a to: 1 krát na triednom koncerte, a 1 krát na internom koncerte v ZUŠ. Talentovaného žiaka pripraví na výberové prehrávky na verejný koncert, a na základe výberu na koncert ZUŠ

POVINNOSŤ ŽIAKA:

Žiak s hodnotením výborný je povinný počas školského roka 2 krát prezentovať svoje VVV a to: 1 krát na triednom koncerte, a 1 krát na internom koncerte v ZUŠ. Talentovaný žiak sa pripraví na výberové prehrávky na verejný koncert, a na základe výberu na koncert ZUŠ

HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIA žiaka 3. ročníka ISCED-2B:

dosiahnuté zručnosti husľovej hry a prezentované výchovno-vyučovacie výsledky triedny učiteľ priebežne alebo mesačne hodnotí nasledovne:

- slovným hodnotením
- klasifikačnou známku, ktorú zapíše do triednej knihy a žiackej knižky

POLROČNÁ KLASIFIKÁCIA ŽIAKA:

Triedny učiteľ polročne hodnotí výchovno-vyučovacie výsledky žiaka klasifikačnou známku. Klasifikačnú známku triedny učiteľ zapíše do triednej knihy, žiackej knižky.

Triedny učiteľ pri polročnej klasifikácii žiaka berie do úvahy mieru a kvalitu práce žiaka:

- nadobudnutých zručností a vedomostí husľovej hry
- prezentácie VVV
- splnenie počtu predpísanej verejnej prezentácie VVV minimálne 2 krát za školský rok
- rozvoja talentu alebo daností
- usilovnosť a kvalitu domácej prípravy
- vzťah a postoj žiaka k husľovej hre
- nadobudnuté kompetencie
- osobnostné postoje a vzťah žiaka k husľovej hre
- komunikačné zručnosti žiaka

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE UČITEĽA:

- učivo 3.ročníka ISCED-2B prispôbiť individuálnym psychofyzickým vedomostiam a danostiam žiaka tak, aby dosiahol minimálnu úroveň požiadaviek stanovených v ŠkVP
- vyučovaniu technických a interpretačných základov husľovej hry venuje mimoriadnu pozornosť

- priebežným a správnym diagnostikovaním individuality, talentu a VVV žiaka, vhodným výberom nástrojovej školy učiteľ prebúda v žiakovi lásku k hudbe
- podmienkou úspechu husľovej hry je prirodzený rozvoj hudobného vnímania, nástrojových zručností a schopností
- osobnosť učiteľa a jeho tvorivá práca je zárukou na uplatnenie návodu na vyučovanie z husľovej školy
- pedagóg vzbudzuje atraktivitu, zaujímavosť, efektivitu, cieľavedomosť vyučovania prvkami zábavnosti hry na nástroji
- rozvoj vedomostí a zručností žiaka je závislý na vzájomnom porozumení žiaka a učiteľa
- moderná husľová škola by mala interpretovať základné požiadavky nástrojovej metodiky, je scenárom ako najlepšie dôjsť k naplneniu snáh k osvojeniu si základov nástrojovej hry
- husľová literatúra je veľmi obsiahla, záleží na pedagógovi, ktorú skladbu vyberá na konkrétny účel u daného žiaka
- pedagóg využíva jednu a v prípade špeciálnej potreby žiaka i viac nástrojových škôl

V Komárne dňa 17. júna 2014

ŠkVP vypracoval: Mgr. Fekete Vince
a kolektív pedagóg husľovej hry ZUŠ Komárno

7.3

HRA V SÚBORE HUSLISTOV

pre 3. - 4. ročník ISCED-1B a 1. ročník ISCED-2B

HRA V ORCHESTRI

pre 2. - 4. ročník ISCED-2B a 1.-4.roč. II. stupňa základného štúdia

ČASOVÁ DOTÁCIA:

Súbor huslistov-SH: počet vyučovacích hodín týždenne: $1,5 \cdot 45 + 25 = 70$ minút

Orchestrálna hra-Orch.: počet vyučovacích hodín týždenne: $2 \cdot 45 + 45 = 90$ minút

ZARADENIE ŽIAKOV DO SÚBORU HUSLISTOV a ORCHESTRA:

Súčasťou Školského vzdelávacieho programu-ŠkVP a programu umeleckej výchovy: „Výchova k umeniu“ je výchova ku kolektívnemu muzicirovaniu.

Návšteva vyučovania súborovej a orchestrálnej hry je **povinná** v zmysle Učebných plánov a osnov pre ZUŠ.

V prípade závažných skutočností na písomnú žiadosť rodičov, riaditeľ ZUŠ môže oslobodiť žiaka od povinnosti zúčastňovať sa vyučovania súborovej a orchestrálnej hry.

Súbor huslistov ZUŠ tvoria žiaci: 3., 4. ročníka ISCED-1B a žiaci 1. ročníka ISCED-2B.

V individuálnych prípadoch sa do súboru huslistov môže zaradiť aj žiak vyššieho ročníka.

Členom sláčikového orchestra ZUŠ je žiak: 2., 3., 4. ročníka ISCED-2B a žiaci 1.- 4. ročníka II.stupňa,

V individuálnych prípadoch sa do súboru huslistov môže preradiť žiak 2.ročníka ISCED-2B, ktorý nedosahuje požiadavky ovládania nástrojovej hry stanovené v úlohách orchestrálnej hry.

Preradenie žiaka do súboru huslistov konzultuje pedagóg orchestrálnej hry s pedagógom nástrojovej hry.

CIELE

Cieľom výchovy a vyučovania súborovej a orchestrálnej hry je

výchova žiakov k základom orchestrálneho muzicirovania, nadobudnutie vedomostí, zručností a kompetencií, formovanie osobnosti žiaka po stránke umeleckej, hudobno-spoločenskej, formovanie postojov žiaka k voľnočasovej činnosti a k životného štýlu kultúrneho človeka. Cieľom orchestrálnej hry je vychovať milovníkov hudby, budúcich

členov rôznych „amatérskych“ hudobných telies a formácií, ktorí muzikujú a vytvárajú kultúrne hodnoty pre mesto, región a spoločnosť v rámci záujmovo umeleckej činnosti.

SÚBOROVÁ HRA a ORCHESTRÁLNA HRA

Cieľom súborovej hry a orchestrálnej hry je:

-špecifickými vlastnosťami kolektívneho muzikovania **dať možnosť** pre žiakov ISCED-1B, ISCED-2B, pre žiakov 2. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých **uplatniť vedomosti, zručnosti a postoje** získané v štúdiu hlavného predmetu v prospech spoločného muzikovania, **formovať** osobnosť žiaka po stránke citovej, duševnej, fyzickej a psychickej, vytvárať harmóniu tela a duše.

Dirigent - pedagóg vedie žiakov k tomu, aby nadobudnuté zručnosti a vedomosti z orchestrálnej praxe ako: zručnosť hudobného vyjadrovania sa a technické zručnosti orchestrálnej hry využili aj v komornej a sólovej hre.

Dirigent - učiteľ súboru huslistov a orchestrálnej hry:

- formuje a vytvára spoluprácu medzi žiakmi, ktorí majú rôzny stupeň nástrojovej zručnosti a vedomosti,
- s pomocou sily kolektívneho čítania žiakov ukazuje cestu k tolerantnému správaniu sa,
- vytvára a formuje otvorenosť žiakov k hudobnej a všeobecnej kultúre,
- zdôrazňuje dôležitosť aktívnej umeleckej činnosti,

OBSAH SÚBOROVEJ HRY

1-

-uplatniť nadobudnuté zručnosti a vedomosti nástrojovej hry v súborovej hre:

-požiadavka na techniku hry na husliach žiaka ISCED-1-B: 3.,4.ročníka a ISCED-2B: 1.ročníka:

- žiak 3.roč.ISCED-1B: -technika ľavej ruky: -snažiť sa čisto intonovať v 1. polohe a prípadne v 3.polohe,
- žiak 1.roč.ISCED-2B: -čisto intonovať v 1. a 3. polohe
- technika pravej ruky: -tvoriť kvalitný tón v požadovanej dynamike
- sláčiková technika: -detaché, legato, martelé v tempe Moderato: noty: 1/1, 1/2, 1/4, 1/8, 1/16
- hrať vo vekuprimeranej a v požadovanej kvalite,

Učiteľ vedie žiakov k základom súborovej hry:

podľa obsahu Orchestrálnej hry s veku primeraným zreteľom.

OBSAH ORCHESTRÁLNEJ HRY

Uplatniť nadobudnuté zručnosti a vedomosti nástrojovej hry v orchestrálnej hre:

-požiadavka na techniku hry na husliach žiaka ISCED-2B, 2.,3.,4.ročníka:

- technika ľavej ruky: -čisto intonovať v 1.,3.,5.polohe
- technika pravej ruky: -tvoriť kvalitný tón
- sláčiková technika: -detaché, legato, martelé, staccato v tempe Allegro, noty: 1/1, 1/2, 1/4, 1/8, 1/16

Dirigent-pedagóg vedie žiakov k základom orchestrálnej hry:

1-

- správne sedieť** na stoličke s vyrovnaným chrbtom, s rozložením váhy tela na nohy a trup, neopierať sa,
- správne nastaviť stoličky do uhla medzi stájom na noty a v pravo, vľavo sediacim hráčom a dirigentom,
- správne nastaviť výšku stájanu na noty a umiestniť stojan v rámci nástrojovej skupiny,
- sedieť tak, aby dirigent a hráč mali očný kontakt,
- sedieť bez pohybu trupu a hlavy, svoje emócie neprejavovať pohybom tela,

2-

správne stáť počas hry

- osvojiť si spôsob hrania člena komorného orchestra postojacky,
- budovať fyzickú kondíciu státia a hry,
- spriamene stáť a váhu tela rozložiť na obidve nohy,
- stáť bez pohybu trupu a hlavy, svoje emócie prejsť len s decentným pohybom,
- stáť od seba v bezpečnej vzdialenosti sláčka,
- stáť tak, aby hráč a koncertný majster mali očný kontakt,

3-

čisto intonovať

- budovať čistú intonáciu melódie a harmónie hrou stupníc v rôznej rytmickej, dynamickej, agogickej úprave,
- vykonávať tónovú hygienu na dlhých tónoch za účelom čistej intonácie melódie a harmónie,
- vykonávať tónovú hygienu k vytváraniu a získaniu orchestrálneho sluchu,

-čisto a funkčne intonovať jednotlivé tóny stupnice, intervaly: veľká sekunda, tercia, sexta, septima,
interval: čistá kvarta, kvinta, oktava

-čisto intonovať jednotlivé tóny rozloženého akordu: T., S., D., D7,

4-

ladenie hudobného nástroja

-naučiť sa samostatne naladiť si hudobný nástroj podľa udaného tónu, (komorné A = 440Hz)

-naučiť sa zapamätať si presnú výšku udaného tónu a podľa počutého naladiť si nástroj,

-naučiť sa postup ladenia hudobných nástrojov orchestra podľa nástrojových sekcií

5-

spoznanie orchestrálneho partu

-spoznať hudobného skladateľa a jeho dobu,

-spoznať konkrétnu skladbu, vypočúť si ju z nahrávky,

-počúvať skladbu a naučiť sa sledovať notový zápis ukazovaním taktov,

-spoznať formovú faktúru hudobnej skladby: motív, téma, veta, súvetie, časť,

-spoznať skladbu prečítaním tempa, rytmu, dynamiky, agogiky,

-spoznať informačné označenie úsekov: číslované ako Nomer 1, úsek A,

-vedieť vypočítať dirigentom udaný takt

6-

orientovať sa v notovom zázname:

-hrať od taktu, -hrať od úseku, Da Capo al Fine, Dal Segno,

-hrať takt Alla breve, počítanie taktov, vypočítať trvanie pomlčky,

7-

príprava žiaka na orchestrálny nácvik

-vytvoriť návyk domáceho nácviku orchestrálnych partov,

-vytvoriť návyk školského nácviku orchestrálnych partov s pedagógom nástrojovej hry,

-vytvoriť návyk na delení nácvik jednotlivých nástrojových skupín,

8-

-vytvárať a upevňovať sebadisciplínu orchestrálneho hráča:

-sediť v klude, -nehýbať sa, -nerozprávať,

-pozorne sledovať a počúvať dirigenta, -počas vysvetľovania nehrať na nástroji,

-prihlásiť sa o slovo,

-vykonávať neustálu sebakontrolu hrania a aktivitu hrania,

-rozvíjať dĺžku a hĺbku koncentrácie žiaka počas orchestrálnej hry,

-kontrolovať správanie sa hráča voči ostatným členom orchestra,

9-

-**vybudovať pocit zodpovednosti** za vlastný výkon, za pedagogicko-umeleckú prácu dirigenta, za ZUŠ,

-budovať pocit zodpovednosti za svoj hráčsky podiel na celkovej kvalite interpretácie orchestra,

10-

citové viazanie k orchestrálnej hre

-vybudovať a upevňovať u žiakov citové viazanie sa k členom orchestra, k orchestrálnej hre, k dirigentovi,

-citové viazanie sa hráčov k orchestru je základom tvorivej dielne, kde sa vytvára harmónia tela a duše hráča

-emocionálny vzťah člena je základom úspešnej práce, ktorá dáva zadosťučinenie za náročnú prácu,

-emocionalita člena je základom tvorby a tlmočenia emocionálneho obsahu interpretovanej skladby,

11-

prípraviť sa na hranie

-včas sa pripraviť na hranie, pred nástupom 2 takty pripraviť nástroj, sláčik a tón,

-sledovať dirigenta a jeho gesto na nástup,

-vykonať presný nástup hrania

12-

neustále sledovať dirigenta / koncertného majstra

-počas hry dirigenta sledovať v zornom poli očí hráča,

-pohotovo reagovať na usmernenia dirigenta,

13-

hrať v tempe

-prevziať udané tempo od dirigenta,

-držať stanovené tempo,

-neponáhľať sa v časti skladby, kde sú noty celé, plové a štvrtkové,

-nespomaliť v časti skladby, kde sú 1/16 noty a rýchle tempo.

14-

hrať presný rytmus

-hrať rytmicky presne, dodržiavať hodnotu nôt a pomlčiek

-hrať a uvedomovať si presný a jednotný rytmus orchestrálnej hry,

- poznať rytmiku barokovej hudby, bodkovaný rytmus, vzájomné prispôsobenie sa duoly a trioly,
- poznať používanú rytmickú a melodickú ornamentiku, jeho notový zápis a spôsob hrania,
- poznať a v sprievodnom hlase používať spôsob hry movimento ordinario, oddelenú hru tónov rytmického sprievodu: 1/8, 1/16 nôt a jeho rytmicky presný a presvedčivý začiatok,

15-

hrať dynamiku

- hrať a tvoriť predpísanú dynamiku,
- vytvárať požadovanú dynamiku podľa požiadavky dirigenta,
- dynamikou vytvárať emocionálny obsah skladby,

16-

hrať s citom

- hráč svojou hrou vytvára emócie, pocit napätia a ukladnenia,
- napätia a ukladnenia vytvára pomocou harmónie, dynamiky, rytmu, tempa, agogiky, farby tónu,
- hráč tlmí emocionálny obsah hudobnej skladby prostredníctvom hry na hudobnom nástroji,
- orchestrálni hráči jednotne vytvárajú emocionálne posolstvo hudobnej skladby,

17-

hrať s vôľou

- orchestrálny part interpretovať s plným hráčskym nasadením a s vôľou hrať,
- orchestrálny hráč pozná a aktívne vytvára stanovený cieľ: tlmočiť hudobný a umelecký obsah skladby,

18-

nehrať pasívne

- pasívna hra je: ťahať sláčik po strunách bez tvorby kvalitného tónu, bez hráčskeho nasadenia,
- pasívna hra bez cieľa, bez vôle tlmočiť hudobný obsah skladby do orchestra nepatrí.

19-

tvoriť kvalitný tón

- hrať kvalitný tón s nosným jadrom,
- tvoriť kultivovaný tón s primeraným tlakom a rýchlosťou sláčika,
- nepreháňať tlak sláčika, nevízať,
- tvoriť tón s vibrátom, prípadne hrou non vibrato,

20-

frázovanie

- vytvárať správne frázovanie hudobnej línie nástrojovej skupiny v rámci súzvuku orchestra,

21-

tónová línia

- vytvárať správne vedenie tónovej línie nástrojovej skupiny v rámci orchestrálneho súzvuku,
- ak nástrojová skupina hrá melódickú, alebo rytmickú líniu skladby, hrať ju v dynamickom popredí,
- vedieť, kde hrať úsek skladby v popredí melodického hlasu a kde v pozadí vo funkcii sprievodného hlasu,

22-

budovať techniku orchestrálneho súzvuku:

- počúvať seba, počúvať súhru vlastnej nástrojovej skupiny,
- počúvať súhru s ostatnými nástrojovými skupinami,
- vytvárať orchestrálny súzvuk,
- vytvárať, upevňovať a precizovať „orchestrálny sluch”,

23-

štýlovo hrať

- spoznať interpretačné štýly rôznych hudobných období,
- naučiť sa hrať skladbu v štýlovom prevedení,
- štýlovo interpretovať hranú skladbu,

24-

viest' žiakov k pravidelnej hygiene a ošetrovaniu rúk,

- umytím si rúk pred každým hraním na hudobnom nástroji,
- viest' žiakov k týždennej starostlivosti o nechty strihaním a úpravou jemným pilníkom,

25-

dbať na bezpečnosť ochrany zdravia žiakov, členov orchestra pred, počas a po náviku a koncerte,

- dbať na bezpečnosť vlastného hudobného nástroja, počas hry, pri položení nástroja na bezpečné miesto,
- nevykonávať nekontrolovaný a prudký pohyb so sláčikom, heslo: „Husle sú drahé, sláčik je nebezpečný!”
- dbať na bezpečnosť hudobného nástroja členov orchestra,

-chrániť hudobné nástroje pred odcudzením pred a po nácviku, koncerte, nenechaním ich bez dozoru,

26-

vykonávať pravidelnú kontrolu mechanického stavu hudobného nástroja,

-vykonávať pravidelné čistenie hudobného nástroja po hre,

-zabezpečiť kompletne nástrojové vybavenie: kolofónia, sordino, náhradnú sadu strún,

-vykonávať pravidelnú údržbu hudobného nástroja po hre handričkou na čistenie hmatníka a zvlášť strún,

-mať v puzdre hudobného nástroja: ceruzku a gumu k zaznamenaniu poznámok, prstokladov, ťahov sláčika,

27-

zvyknúť si na koncertné ošatenie, na nosenie spoločenského oblečenia, doplnkov a obuvi,

-vyskúšať pred koncertom spoločenské oblečenie a obutie počas domáceho nácviku,

-osvojiť si spôsob chôdze počas príchodu a odchodu na pódium,

-osvojiť si jednotné a bezpečné držanie hudobného nástroja počas chôdze, hrania a kľudu,

-osvojiť si jednotný postoj a jednotný kolektívny úklon členov orchestra,

28-

viest' žiakov k záujmu prezentovať dosiahnuté výsledky žiakom, rodičom, verejnosti,

-polročne prezentovať nacvičený program najmenej 1x,

-prezentovať sa na verejných podujatiach ZUŠ: na orchestrálnom, internom a verejnom koncerte školy,

-reprezentovať ZUŠ účinkovaním na podujatiach kultúrnych inštitúcií, cirkevných a spoločenských organizácií

-reprezentovať ZUŠ na súťažnej prehliadke žiackych orchestrov,

29-

Svetový deň hudby - 1.október

-propagovať orchestrálnu hru žiakov ZUŠ na koncerte usporiadanom z príležitosti Svetového dňa hudby,

30-

-usporiadať sústredenie členov orchestra

-na zefektívnenie práce orchestra usporiadať sústredenie členov súboru huslistov a orchestra v 1. septembrovom týždni v ZUŠ na štúdium nového repertoáru,

31-

-vytvárať vzťah žiakov k orchestrálnej hre v lokálnej hudobnej kultúre: Komorný orchester Comorra

-zručných hráčov, žiakov II. stupňa pripraviť na hru v telese záujmovo-umeleckej činnosti: Comorra

32-

-osvojiť si mediálnu propagáciu koncertu: písanie pozvánky, zverejnenie na web stránke a spoločenskej sieti,

-osvojiť si text osobného pozvania hostí na koncert,

33-

-vytvárať u žiakov pocit lokálpatriotizmu k hudobným skladateľom pochádzajúcim z Komárna:

Július von Beliczay, Egressy Béni, Smidthauer Lajos, Lehár Ferenc,

34-

-navštíviť stálu výstavu hudobného skladateľa Ferenca Lehára v Podunajskom múzeu v Komárne.

35-

-prezentovať a naučiť dejiny orchestrálnej hry vývojových období hudobnej kultúry Európy,

-prezentovať a spoznať život a tvorbu niektorých významných hudobných skladateľov,

-navštíviť múzeum hudobného skladateľa Josepha Haydna v Eisenstadte so žiakmi 3.roč.ISCED-2B

SPOLUPRÁCA PEDAGÓGA A ŽIAKA

Základom súborovej a orchestrálnej hry je:

harmonická spolupráca pedagóga so žiakom a rodičmi, s triednym učiteľom žiaka a riaditeľstvom ZUŠ, ktorá spočíva v dobrom pracovnom kontakte.

Účelom spolupráce je morálna podpora splnenia vytýčených cieľov na daný školský rok.

Výsledkom spolupráce je úspešne splnený cieľ: interná a verejná prezentácia práce súboru a orchestra.

PRACOVNÉ FORMY ORCHESTRA

1-Rozohrávka orchestra

Na zahriatie prstov a rúk do optimálnej pracovnej teploty slúži hra rôznych technických cvičení:

-stupnice a rozložené akordy v rôznom tempe, rôznym ťahom sláčika, v rôznom rytme, dynamike, agogike,

-hlasová hygiena držaných tónov na budovanie čistej intonácie a precizovanie orchestrálneho sluchu,

-technické a rytmické prvky, ktoré sú obsiahnuté v nacvičovanej skladbe,

Budovanie techniky hráčov je zároveň aj pracovnou a tvorivou orchestrálnou dielňou.

K rozohraniu slúži aj hra skladieb z predchádzajúceho obdobia.

2-Delený nácvik nástrojových skupín:

Na delenom nácviku nástrojovej skupiny: 1.,2.,3. husiel, viol, volončiel a kontrbasu

nástrojová skupina nacvičuje novoštudované skladby oddelene od ostatných skupín.

Účelom je osvojiť si novú skladbu vypracovaním jednotlivých taktov, úsekov a častí, nacvičiť technicky, rytmicky, agogicky náročné takty a úseky, spočiatku v cvičnom tempe a neskôr v pôvodnom tempe, osvojiť si dirigentské gesto, tempo a spoluprácu s dirigentom.

3-Pedagogický dozor počas delených nácvikov

Dirigent plánuje delené nácviky, vopred informuje žiakov, rodičov, triedneho učiteľa a zástupcu riaditeľa,

Na stanovený čas a udané miesto volá jednotlivé nástrojové skupiny na delený nácvik,

Delený nácvik spočiatku môže trvať celý vyučovací čas, neskôr časť vyuč.hodiny, podľa potreby,

Dirigent-pedagóg vykonáva pedagogický dozor nad prítomnými žiakmi v stanovenom čase deleného nácviku

Dirigent-pedagóg nevykonáva pedagogický dozor nad žiakmi nepozvanej nástrojovej skupiny,

4-Prehrávka orchestrálnych partov:

Prehrávky orchestrálnych partov sa konajú v rámci delených nácvikov orchestra.

Prehrávky slúžia na kontrolu a zistenie ovládania konkrétneho taktu, úseku, časti skladby,

-vo forme samostatnej hry žiaka v rámci nástrojovej skupiny,

-za účelom zistenia stavu jeho zvládnutia jednotlivými žiakmi,

-na kontrolu správnosti domáceho nácviku,

-na pedagogickú pomoc: poradenie správneho spôsobu a postupu k individuálnemu domácemu nácviku,

-na informovanosť žiaka, rodiča a triedneho učiteľa.

5-Miera delených a spoločných nácvikov

Mieru delených a spoločných nácvikov orchestra stanoví dirigent na základe:

-náročnosti nacvičovanej skladby

-stavu ovládania študovanej skladby v jednotlivých nástrojových skupinách.

-momentálnej potreby, za účelom odstránenia nedostatkov a v záujme jednotného nácviku náročného úseku

6-Spoločný nácvik orchestra:

Orchester nacvičuje: orchestrálny súzvuk zvolenej skladby, tempo, jednotný rytmus, frázovanie, dynamiku, agogiku, štýlosť, jednotný ťah sláčika, jednotnosť interpretácie, hudobný obsah, dozrievanie skladby k verejnej produkcii, finálny orchestrálny produkt.

7-Príprava na interný a verejný koncert:

Pred interným a verejným koncertom orchester absolvuje prípravu.

Organizačná a obsahová príprava interného alebo verejného koncertu sa vopred projektuje.

Časovo-obsahový plán obsahuje:

-dni, čas, miesto, obsah nácvikov,

-delené nácviky nástrojových skupín,

-dátum prehrávok orchestrálnych partov, dokiaľ je potrebné individuálne nacvičiť orch.party,

odporúčený čas a počet domácich nácvikov na nacvičenie orchestrálnych partov,

-nácviky orchestra,

za účelom informovanosti o časovej náročnosti na individuálny, skupinový a kolektívny nácvik,

ako informáciu pre rodičov za účelom získania morálnej podpory pre vytýčený cieľ,

-opis doporučeného oblečenia o obuvi na koncert,

na plánovanie finančných výdajov a prípadnú kúpu spoločenského ošatenia a obuvi,

Plán vypracuje dirigent s pedagogickou obozretnosťou a s prihliadnutím na všetky okolnosti, ktorý sa včas vydá žiakom, rodičom, triednemu učiteľovi, zástupcovi riaditeľa ZUŠ.

8-INTERNÝ KONCERT

Na internom koncerte sa prezentujú výsledky práce súboru huslistov a orchestra za dané obdobie

Na internom koncerte orchestra účinkuje každý žiak, člen orchestra.

9-VEREJNÝ KONCERT

Na verejnom koncerte súbor huslistov a žiacky orchester reprezentuje ZUŠ.

Žiak, člen súboru huslistov alebo orchestra, ktorý neovláda v požadovanej miere svoj orchestrálny part, (výborný, chváľtebný, dobrý výkon), prehrávky z orchestrálnych partov absolvoval s hodnotením kvality hry na nedostatočný, a neabsolvoval 80% časovo-obsahového plánu prípravy na verejný koncert, v takom prípade dirigent môže rozhodnúť o nepripustení žiaka k verejnému účinkovaniu a k reprezentácii ZUŠ.

O nepripustení žiaka k verejnému účinkovaniu, dirigent neodkladne informuje žiaka, tried.učiteľa, rodiča,ZUŠ

10-GENERÁLNA SKÚŠKA

- za účelom vytvorenia podmienok ako na koncerte: veľkosť priestoru, rozsadenie alebo státie,
- na tvorivú interpretáciu hudobnej skladby,
- na zistenie technicko-umeleckej zrelosti hraných skladieb,
- na zistenie psychickej a fyzickej kondície členov orchestra,
- na zistenie, či plán prípravy na koncert bol správne časovo a obsahovo dimenzovaný a či bol splnený,
- ako možnosť pre rodičov, ktorí majú záujem o účasť na generálke.

Generálnu skúšku na verejný koncert absolvuje každý žiak, ktorý úspešne absolvoval prehrávku orchestrálnych partov, absolvoval 80% časovo-obsahového plánu prípravy na verejný koncert, a bol dirigentom vybratý na verejný koncert, na reprezentáciu ZUŠ.

Generálna skúška môže byť zároveň výberovou prehrávkou na verejný koncert ZUŠ, ktorú absolvuje pred výberovou komisiou vedúceho PK a zástupcu riaditeľa.

11-AKUSTICKÁ SKÚŠKA

Akustická skúška sa koná v priestoroch účinkovania pred koncertom v koncertnom oblečení.

Účasť členov na akustickej skúške, ktorí absolvovali generálnu skúšku, je povinná.

POŽIADAVKY

Žiak na konci vzdelávacieho celku ISCED-2B pozná:

- základnú hraciu techniku orchestra
- funkciu nástrojových skupín
- interpretačné tradície orchestrálnej hry
- hru štýlových období

Žiak je schopný:

- pridelený orchestrálny part hrať v stanovenom tempe, dynamike, v štýle, podľa poslania nástrojovej skupiny,
- upriamiť pozornosť a počúvať súzvuk harmónie vlastnej nástrojovej skupiny a ostatných skupín,
- hrať pridelený part veku primeraného nového hudobného diela aj hrou z listu -prima vista,
- interpretovať hudobné dielo v orchestrálnom súzvuku,
- upraviť notový zápis zápisom ťahov sláčika a prstokladov v súlade s ostatnými hlasmi,
- upraviť noty primeranej komornej skladby funkčným prstokladom a ťahmi sláčika
v súlade so skupinou sláčikových nástrojov,
- hrať z listu part ľahkej komornej skladby.

Žiak vie uplatniť:

- získané orchestrálne interpretačné vedomosti a zručnosti v jednotnej orchestrálnej hre,
- získané vedomosti a zručnosti orchestrálnej hry a orchestrálneho súzvuku ako: pozorné počúvanie viachlasu, dynamické odtienenie, rytmiku, prevzatie tempa určeného dirigentom, udržanie daného tempa,
- orchestrálny komunikačný reťazec medzi dirigentom/koncertným majstrom a medzi nástrojovými skupinami.

Žiak II. stupňa je schopný:

- vedome uplatňovať komunikáciu v orchestrálnom reťazci: dirigent-hráč, hráč-nástrojová skupina/orchester,
- hrať v udanom tempe, hrať agogiku podľa dirigenta, hrať tempo rubáto s orchestrom,
- účinkovať v samostatných komorných, orchestrálnych produkciách.
- hrať v dospelom amatérskom komornom telese,

HUDOBNÁ LITERATÚRA pre súbor huslistov a pre orchester:

Výber vhodných skladieb podľa technickej zdatnosti žiakov, hráčov orchestra, z uvedenej literatúry:

Učebné osnovy pre I. a II.stupeň základného štúdia ZUŠ pre Hudobný odbor a vyučovací predmet: **Súborová a orchestrálna hra**, vydané a schválené MŠ SR 14.08.1995 ako učebné osnovy pre ZUŠ.

Výber ďalšej súborovej a orchestrálnej literatúry:

Shinichi Suzuki: Husľová škola: komorné a orchestrálne skladby

Zdenek Gola: Housľová škola pro začátečníky 3.roč.orchestrálne skladby v úprave pre: Vn.1.,2.,3.,Vla.,Vlc.

Szilvay Géza: Color strings: 1.-3. orchestrálny zošit: orchestrálne skladby v úprave pre: Vn.1.,2.,3.,Vlc.
 skladby európskych a svetových hudobných skladateľov,
 úpravy klasických a populárnych melódii

HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIA

Činnosť žiaka v súbore huslistov a v orchestri hodnotí pedagóg orchestrálnej hry - dirigent.

HODNOTENIE osvojených zručností, vedomostí a kompetencií žiaka, hodnotenie činnosti a stupňa jeho usilovnosti, postojov k orchestrálnej hre, účasti na vyučovaní -návčikoch súboru a orchestra za polročné obdobie **je slovné a tiež sa klasifikuje hodnotiacou známkou.**

Slovné hodnotenie:

Žiak je hodnotený slovné za svoju prácu, kvalitu podaných výkonov, prejavenej vôle počas hrania, angažovanosť a prístup k súborovej alebo orchestrálnej hre, zručnosti, vedomosti, postoje a nadobudnuté kompetencie, hodnotené kvalifikačnou stupnicou známkou na hodnotenie žiakov ZUŠ nasledovne:

žiať dosiahol: výborné, chválitebné, uspokojivé, neuspokojivé výsledky.

Klasifikácia:

Žiak sa odporúča hodnotiť a klasifikovať na základe uvedených kritérií :

Klasifikačnú známku:	Výborný:	Chválitebný:	Uspokojivý:	Neuspokojivý:
dosiahne za splnenie uvedených kritérií:				
1-individuálna domáca príprava na orchester:	-výborná,	-chválitebná	-uspokojivá	-neuspokojivá
2-kvalita hry na prehrávkach orchestrál.partov:	-výborná,	-chválitebná	-uspokojivá	-neuspokojivá
3-kvalita hry na návčiku nástrojovej skupiny:	-výborná,	-chválitebná	-uspokojivá	-neuspokojivá
4-kvalita hry na kolektívnom návčiku orchestra:	-výborná,	-chválitebná	-uspokojivá	-neuspokojivá
5-stupeň aktivity hry v orchestri:	-veľmi snaživý, -snaživý		-pasívny	-bez vzťahu
6-účasť na vyučovacích hodinách-návčikoch:	-100% - 88%	-83% - 66%	-65% - 50%	-do 50%
7-postoj k orchestrálnej hre:	-veľmi aktívny	-aktívny	-pasívny	-bez záujmu
8-vzťah k členom orchestra:	-veľmi aktívny	-aktívny	-pasívny	-bez vzťahu
9-kvalita hry na internom, verejnom koncerte:	-výborná	-chválitebná	-uspokojivá	-neuspokojivá
10-účasť na plánovanom koncerte orchestra:	-účasť	-účasť	-účasť	-neúčasť
11-vzťah k hudobnej kultúre ZUŠ a mesta:	-veľmi aktívny	-aktívny	-pasívny	-ešte bez vzťahu
12-výchova k umeniu-návšteva koncertu orchestra:	-účasť	-účasť	-účasť	-neúčasť

V období polroka je plánovaných 18 vyučovacích hodín - návčikov

K osvojeniu si požadovaných orchestrálnych zručností, vedomostí a postojov, citového viazania sa k členom orchestra, k hudobnej kultúre **v úspešne využiteľnej miere** je potrebná čo najväčšia účasť na vyučovaní.

Účasť žiaka na vyučovaní, nácvikoch súboru huslistov a orchestrálnej hry:

-od 0 do 8 nácvikov	od 0% do 45%	-je považovaná za: neklasifikovanú účasť
-od 9 do 11 nácvikov	od 50% do 61%	-je považovaná za: neuspokojivú účasť
-od 12 do 15 nácvikov	od 66% do 83%	-je považovaná za: nedostačujúcu účasť
-od 16 do 18 nácvikov	od 88% do 100%	-je považovaná za: výbornú účasť

Vypracoval Mgr. Fekete Vince

7.4

HRA NA DYCHOVÉ NÁSTROJE

3. ročník

2. časť I. stupňa základného štúdia nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania - ISCED 2-B

01-VYMEDZENIE ŠTUDIJNÉHO ROČNÍKA:

3. ročník 2. časť I. stupňa základného štúdia- ISCED 2B hry na DREVENÉ A PLECHOVÉ DYCHOVÉ NÁSTROJE navštevuje žiak, ktorý úspešne ukončil 1. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania.

02-ČASOVÁ DOTÁCIA VYUČOVANIA:

Počet vyučovacích hodín týždenne:	1,5 hodiny	45+25minút	individuálne vyučovanie 1 žiaka
Počet vyučovacích hodín týždenne:	1,5 hodiny	35+35minút	individuálne vyučovanie 1 žiaka
Počet vyučovacích hodín týždenne:	1 hodina	45 minút	individuálne vyučovanie 1 žiaka
Počet vyučovacích hodín týždenne:	1 hodina	25+20minút	individuálne vyučovanie 1 žiaka

03-POSLANIE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

-prostredníctvom veku primeraných možností hry na zvolenom drevenom alebo plechovom hudobnom nástroji:

- objavovať nový svet hudby nástrojovou hrou,
- -získavať nové vedomosti a zručnosti k všeobecnej a emočnej inteligencii žiaka,
- -získavať nové psychofyzické vedomosti a zručnosti, kompetencie a postoje,
- -prostredníctvom živej hudobnej kultúry a umenia hudobne sa socializovať

Predpokladom dosiahnutia cieľov nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania je zaistenie kontinuity a plynulého prechodu do ďalšieho ročníka na získanie vedomostí a vzdelania.

04-CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Základom nižšieho sekundárneho vzdelania je hlbšie rozvíjanie a utvrdzovanie odborných zručností, uprednostňovanie kreativity žiakov schopnosťou hľadať a nachádzať originálne riešenia, príprava na štúdium v odborných umeleckých školách alebo v amatérskej umeleckej sfére.

05-CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

- osvojovať základné špecifiká a princípy nástrojovej techniky, formovať správne inštrumentálne návyky
 - rytmická, dynamická a intonačná stabilita hry
 - aplikácia vibráta (prejav estetického cítenia)
 - rozvíjať hudobnú predstavivosť, cítiť sluchovú vnímavosť, využiť chuť objavovať stále niečo nové,
 - orientácia v hudobných štýloch (renesancia, barok, klasicizmus, romantizmus)
 - učiť žiaka milovať hudbu a svoj hudobný nástroj, inšpirovať ho vlastnou tvorivosťou a záujmom,
 - vo vyučovacom procese vychádzať z psychofyzických daností a talentu žiaka,
 - vytvárať základy všestranne rozvinutej inteligentnej a emočnej osobnosti žiaka,
 - účinkovanie žiaka na verejných koncertoch (minimálne raz polročne) – sólovo, v komorných zoskupeniach, v orchestri)
 - oboznamovať rodičov s cieľmi vyučovacieho procesu a zapájať ich do vyučovacieho procesu
- Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplývajú nasledovné ciele:
- upevňovať kreatívne myslenie,
 - naďalej rozvíjať emočnú inteligenciu,
 - neustále pestovať zmysel pre dobro a krásu,

- pokračovať v budovaní hodnotového systému žiaka a obranyschopnosti voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt a pod.,
- usmerňovať žiaka k vyšším duchovným hodnotám,
- prispôsobovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
- usmerňovať vkusovú orientáciu žiakov,
- naďalej úzko spolupracovať nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s obcou, kultúrnymi centrami či umeleckými súbormi v mieste školy a pod.,
- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov – nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačno-ludskej,
- využívanie systému projektového vyučovania je možné realizovať dvojakým spôsobom: 1. formou vytvárania integratívnych výtvarno-hudobno-scénických projektov rôznych typov (vyžaduje medziodborovú spoluprácu v rámci škôl, prípadne i zaangažovanie profesionálnych umelcov z umeleckých súborov, pôsobiach v mieste školy) alebo 2. analytickým spôsobom v rámci teoretických predmetov,
- primerane veku rozvíjať kľúčové spôsobilosti, zmysluplné základné vedomosti a znalosti a vypestovať základ pre záujem o celoživotné vzdelávanie,
- naďalej upevňovať povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
- precizovať záujem a potrebu zmysluplnej aktivity a tvorivosti.

06-OBSAH VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Obsahom vyučovacieho predmetu daného ročníka je:

- naviazať na psychofyzické znalosti a zručnosti z predchádzajúcich ročníkov,
- rozširovať tónový rozsah konkrétneho nástroja
- príprava hry stupníc, dur. a mol. kvintakordu, príp. septakordov -trojzvuky a štvorzvuky akordov, malý a veľký rozklad
- hrať stupnice (spamäti), prípadne rozšírenie o najbližší akordický tón
- hrať sólový repertoár so sprievodom klavíra a iného akordického hudobného nástroja, inštruktívna literatúra, renesančné a barokové tance a sonáty, hudbu 20.stor.
- pestovať hudobnú predstavivosť,
- spoznať prednesové skladby rôzneho žánru a tempa,
- hrať z nôt,
- hrať podľa sluchu,
- hrať z listu,
- rozvíjať hudobnú pamäť,
- pestovať komornú hru s pedagógom, so žiakom, so súrodencom/rodičom: koncert pedagóg - žiak, rodinný koncert
- vychovávať a pestovať povahové vlastnosti na rozvoj rozumových vlastností, hudobnej a emočnej inteligencie,
- učiť žiaka na návyky: zapamätáť si obsah domácej úlohy, správny a pravidelný domáci nácvik,
- učiť žiaka na návyky: húževnatosť, sústredenosť, cieľavedomosť, schopnosť premýšľať,
- vychovávať žiaka k hudobnému a všeobecnému estetickému vkusu osobným príkladom pedagóga,
- pestovať v žiakovi radosť z prezentovania dosiahnutých vedomostí a zručností na verejnosti,
- získavať skúsenosti z verejného účinkovania na pódii,
- z verejného výkonu a priazne publika, za vykonanú prácu a podaný výkon získavať pocit úspechu,
- priebežne diagnostikovať hudobné a psychofyzické dispozície žiaka,
- umelecká výchova: estetické prežívanie hudby privedie žiaka k tomu, aby počúval dobrú hudbu všetkých žánrov (častá návšteva koncertov, počúvanie CD platní)

07-ZÍSKANÉ KOMPETENCIE ŽIAKA:

Predĺženie tónu, intonačná stabilita, výrazové prostriedky v dynamickej škále a agogike, melodické ozdoby. Prehlbovať vedomosti z rôznych štýlových období.

Upevňovať získané vedomosti a zručnosti v komornej hre.

Žiak v školskom roku získa nasledovné kompetencie:

Zručnosti:

- spôsob hry na nástroji: artikulácia tónov: dvojité a trojité jazyk, tenuto, staccato, legato,
- rytmické čítanie a vedomosti: pravidelné a nepravidelné rytmické útvary, noty a pomlčky 4/4 – 1/16, nota a pomlčka s bodkou, triola,
- metrické čítanie a vedomosti: 2/4, 3/4, 4/4, 2/2, 3/2, 3/8, 6/8, 9/8 takt,
- tempové čítanie a vedomosti: skladby pomalé a rýchle, andante, moderato, allegro, vivace, grave, adagio, skladby s agogikou
- rozvoj hracích zručností: technické cvičenia, stupnice, etudy,
- dynamika hrania: p - f, crescendo a decrescendo,
- prednes skladieb: vystihnúť náladu a tempo skladby,
- rozvoj interpretačných zručností: prednesové skladby, skladby rôznych žánrov a období,
- rozvoj hudobnej pamäte: zvládnutie čo najväčšieho množstva skladieb,
- hra pre radosť: hra piesní a ich analogické transponovanie /základy improvizácie/,

- hra z listu: rozvoj zručnosti hry z listu
-komorná hra: duo, malé komorné zoskupenia
-vytváranie medzilľud.vzt'ahov: hra: žiak-pedagóg, žiak-žiak, žiak-súrodeneц, žiak-rodič

08-ODPORÚČANÁ HUDOBNÁ LITERATÚRA:

obcová flauta – ISCED 2B – 3.ročník

Zdokonaľovať hru na oboch ladeniach zobcových flaut (in C – in F)

Zvládnutím rozšíreného tónového rozsahu altovej zobcovej flauty hrať stupnice, kvintakord a septakordy (dominantný a zmenšený) v celom rozsahu nástroja

Cieľom ročníka je paralelne zvládnuť hru na oboch ladeniach zobcových flaut, rozšíriť repertoár v sólovej aj v komornej hre (voľný a pestrý výber skladieb z bohatej literatúry pre sopránovú a altovú zobcovú flautu)

Hudobný materiál - L. Daniel: Škola hry na altovú zobcovú flautu (dokončiť)

- M. Klement: Škola hry na altovú zobcovú flautu I.
- Perényi É. – P.: Altfurulyaiskola
- Czidra L.: Furulya ABC (alt)
- L. Daniel: Základy techniky na altovú zobcovú flautu
- P. Cón: Etudy pre altovú zobcovú flautu
- L. Daniel: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu – III. diel
 - H.M.Linde: Sopranblockflöten–Schule für Fortgeschrichtene
 - Oromszegi: A szorgos furulyás
- VI. Cerha: Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu
- J. van Eyck: Der Fluyten – Lusthof (výber)
- Czidra L.: Barokk etüdök
- J. Olejník: Etudy pre alt. (sopr.) zobcovú flautu

Prednesy: - výber dostupných barokových sonát, koncertov pre zobcovú flautu, priečnu flautu, hoboje, husle

Priečna flauta – ISCED 2B - 3. ročník

1. rozsah c1-h3 + chromatické tóny po 4# a 3 bé
2. Dvojitý a trojitý jazyk T –K, Te-Ke, T-K-T, Te-Ke-Te
3. Stupnice všetky durové stupnice + T5 D7, molové stupnice do 4 krížikov a béčok + T5 a zm7

Predĺžiť frázovanie a tým zväčšovať kapacitu dýchania u flautistu, upevňovať čistotu flautového tónu, rozšíriť dynamiku

Bántai-Kovács: Výber etúd pre prieč.flautu 1.diel 51-74 č.

G.Gariboldi: Cvičenia pre začiatočníkov 1.diel 39-58 č.výber

F.Tomaszewski: Výber etúd 1.diel po č. 16-31 výber

Prednesy:

G. F. Handel: Sonáty

G. Ph. Telemann: Sonáty

G. Bononcini: Tance a sonáty

R. Valentine: Sonáty.

J.B. Loeillet: Sonáty

Sinisalo: Miniatúry

Miniatury barokowe i klasyczne na flet i fortepian

Miniatury romantyczne flet i fortepian

Romantické miniatúry

3 Minuety

Farkas F. Staré maďarské tance

Karai J. Groteskný tanec

Kovács L. : Popular Concert Pieces for Flute

Kanyó A.: Kedvelt előadási darabok fuvolára és zongorára I., II.

Klarinet - ISCED 2B - 3. Ročník

- Kovács B.: Klarinét - iskola 2. zošit

Rozvíjať hudobné schopnosti : sluch, rytmus, hudobnú pamäť, motorické schopnosti.

Rozširovať rozsah od e do d³ a vyššie. Prácu s tónom rozvíjať od piana do forte a späť vo vydržovaných tónoch

pomocou stupníc. Stupnice C, G, D, A, F dur, ich paralelné molové stupnice, kvintakordy a dominantné septakordy a ich obraty. Prednesy vyberáme z uvedených škôl.

SAXOFÓN - ISCED 2B - 3 ročník

- T. Hejda: Škola hry na saxofón
- Perényi P.: Saxofón ABC 2. zošit
- Perényi É.-P.: 222 Utud pre saxofón
- Kraszna L.: Hudba pre saxofón pre začiatočníkov

Zdokonaľovať kultúru tónu s dýchaním R-B. Upevňovať hru staccato a legato. Rozlíšiť dynamické odtiene – rytmus, sluch, hudobnú pamäť. Dbáť na presnú a vyrovnanú prácu prstov v legáte. Hrať piesne a ľahšie melodické aj tanečné skladby. Stupnice C, G, D, A, F– durové, molové, kvintakordy a dominantné septakordy. Výber prednesových skladieb z pôvodnej nástrojovej literatúry.

09-VÝSTUPY VEDOMOSTNÉ:

Žiak v školskom roku nadobudol nasledovné vedomosti:

Prostredníctvom interpretácie učiva nástrojovej školy: stupníc, technických cvičení, etúd, prednesových skladieb, komornej hry, hry z listu, improvizácie, vedomostné výstupy žiaka sú nasledovné:

Vedomosti:

- získať minimálne požadované vedomosti daného ročníka podľa individuálnych psychofyzických daností žiaka,
- získané vedomosti vedieť prezentovať v danom čase, v požadovanej kvalite a kvantite, v rôznych podmienkach,
- pociť zodpovednosti za vlastný výkon, za prácu učiteľa, za rodičovskú podporu, za reprezentáciu ZUŠ,

10-VÝSTUPY ZRUČNOSTNÉ:

Žiak v školskom roku nadobudol nasledovné zručnosti v hre na dychových hudobných nástrojoch:

Zručnosti:

- časovaná príprava na verejné účinkovanie,
- ovládanie psychiky prostredníctvom vôľových vlastností jedinca,
- sústredenie sa v danom čase na výkon, pamäť: memorická a procesová,
- správanie sa pred, počas a po verejnom účinkovaní, kultúrnom podujatí školy, verejného kultúrneho podujatia,

11-UKONČENIE ŠTÚDIA 3. ročníka ISCED 2B:

Žiak ukončí 3.ročník 2.časti 1.stupňa základného štúdia triednou prehrávkou v triede vlastného učiteľa a predabsolventským koncertom.

Žiak účinkuje: na triednom, internom, verejnom koncerte školy nasledovne:

- aspoň dvakrát za školský rok účinkovať na internom, príp. verejnom koncerte školy
- účinkovania na triednych koncertoch /výber podľa plánu učebnej osnovy, odporúčanej literatúry/

12-HODNOTENIE a KLASIFIKÁCIA žiaka 3. ročníka:

-triedny učiteľ priebežne hodnotí dosiahnuté a prezentované VVV :

- slovne,
- klasifikuje známku, ktorá sa uvádza v triednej knihe a žiackej knižke,
- odporúča sa raz mesačne klasifikovať známku, ktorá sa uvádza v triednej knihe a žiackej knižke,
- polročne sa klasifikuje známku, ktorá sa uvádza v triednej knihe, žiackej knižke a na vysvedčení.
- vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov,

13-DIDAKTICKÉ POSTUPY VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE UČITEĽA:

učivo 3. ročníka primerane prispôsobí individuálnym psychofyzickým vedomostiam a danostiam žiaka tak:

- aby dosiahol úroveň požiadaviek kvantity a kvality vedomostí a zručností stanovených v ŠkVP,
- vstup do hudby elementárnej nástrojovej pedagogiky je nenútený a hlboko premyslený proces,
- vyučovaniu technických a interpretačných základov nástrojovej hry venuje mimoriadnu pozornosť,
- priebežným a správnym diagnostikovaním individuality, talentu a VVV žiaka, vhodným výberom nástrojovej školy učiteľ prebúda v žiakovi lásku k hudbe,
- podmienkou úspechu nástrojovej hry je prirodzený rozvoj hudobného vnímania, nástrojových zručností a schopností, pamäte, talentu,
- osobnosť učiteľa a jeho tvorivá práca je zárukou na uplatnenie návodu na vyučovanie z tej - ktorej nástrojovej školy,
- pedagóg vzbudzuje atraktivitu, zaujímavosť, efektívnosť, cieľavedomosť vyučovania prvkami zábavnosti hry na nástroji,
- rozvoj vedomostí a zručností žiaka je závislý na vzájomnom porozumení a dôvere žiaka a učiteľa,
- moderná nástrojová škola by mala interpretovať základné požiadavky nástrojovej metodiky, je scenárom ako najlepšie dôjsť k naplneniu snáh k osvojeniu si základov nástrojovej hry,
- nástrojová literatúra je veľmi obsiahla, záleží na pedagógovi, ktorú skladbu vyberá na konkrétny účel u daného žiaka,

- pedagóg využíva jednu a v prípade špeciálnej potreby žiaka i viac nástrojových škôl.

14-METÓDY VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE UČITEĽA:

Vzhľadom na to, že na ZUŠ sa dychové nástroje vyučujú formou individuálneho vyučovania je jednoznačné, že hlavnou stratégiou pri vyučovaní je možnosť individuálneho prístupu ku každému jedincovi, z čoho vyplýva, že pedagóg vie posúdiť mieru talentu, schopností a vývoja každého žiaka zvlášť, a tiež určiť tempo napredovania prispôbením učebnej osnovy, eventuálne (podľa potreby) pripravením individuálneho učebného plánu.

Je na pedagógovi, ako využije svoje schopnosti za účelom vytvorenia si objektívneho náhľadu na talent daného žiaka a tak dosiahnuť maximálny efekt výučby.

Dôležité je pri tom klásť dôraz na uvedomovanie si týchto individuálnych možností a tiež viesť žiaka k samostatnosti pri domácom nácviku skladieb, precvičovaní technických prvkov, výrazu i učenia sa spamäti.

Keďže ide o osvojovanie si vedomostí, ktoré musí časom žiak prezentovať aj na verejnosti (interné a verejné koncerty, súťaž, aktívna účasť na seminároch...), stáva sa neodmysliteľnou súčasťou vyučovania viesť žiaka k zodpovednosti, zdravému sebavedomiu, objektívnemu sebahodnoteniu.

Vypracovali:
ZUŠ v KN

Silvia Szalayová – vedúca PK, Eva Fekete a Eva Sýkorová – učiteľia PK dychového oddelenia

V Komárne 17.6.2014

7.5 HRA NA GITARE

3. ročník

2. časti I. stupňa základného štúdia nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania - ISCED 2-B

3.ročník 2.časti I.stupňa základného štúdia sekundárneho umeleckého vzdelávania -ISCED 2B
hry na gitare navštevuje žiak, ktorý úspešne ukončili 2. Ročník2.časti základného štúdia-ISCED 2B

ČASOVÁ DOTÁCIA:

Počet vyučovacích hodín týždenne: 1,5 hodiny 45+25minút individuálne vyučovanie 1 žiaka

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU:

- prostredníctvom veku primeraných možností hry na gitare:
- objavovať nový svet hudby nástrojovou hrou,
- získavať nové vedomosti a zručnosti k všeobecnej a emočnej inteligencii žiaka,
- získavať nové psychofyzické vedomosti a zručnosti, kompetencie a postoje,
- prostredníctvom živej hudobnej kultúry a umenia hudobne socializovať žiaka.

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Cieľom 3. ročníka hry na gitare je:

- postupne rozvíjať a integrovať jednotlivé technické prvky gitarovej hry,
- naďalej rozširovať kvalitu tónu z hľadiska sily a farby,
- postupne viesť žiaka na správnu štýlovú interpretáciu,
- oboznamovať žiaka s gitarovými skladbami rôzneho charakteru,
- pokračovať v hre z listu a venovať sa komornej hre.
- prehlbovať a obohacovať technické a výrazové schopnosti žiaka,
- osvojovať základné špecifiká a princípy gitarovej techniky,
- rozširovať možnosť spontánneho hudobného prejavu žiaka,
- rozvíjať hudobnú predstavivosť, cibriť sluchovú vnímavosť, využiť chuť objavovať stále niečo nové,
- učiť žiaka milovať hudbu a svoj hudobný nástroj, inšpirovať ho vlastnou tvorivosťou a záujmom,
- ciele konkretizovať primerane k psychofyzickému vývoju a danostiam / talentu žiaka,
- formovať správne inštrumentálne návyky,
- viesť žiaka k emocionálnemu prežívaniu hudby,
- vytvárať základy všestranne rozvinutej intelligenčnej a emočnej osobnosti žiaka.

OBSAH VYUČOVACIEHO PREDMETU:

- naviazať na psychofyzické znalosti a zručnosti z predchádzajúceho ročníka,
- pokračovať v nácviku elementárnej gitarovej techniky,

- pokračovať v rozvíjaní gitarovej techniky zachovaním čistoty zvuku.
- rozširovať úderové možnosti hry palcom a prstami pravej ruky
- nacvičovať barré a jeho použitie
- dôsledne dbať na správne postavenie oboch rúk pri hre a na správne držanie gitary.
- rozvoj intonačnej a rytmickej stránky, rozvíjanie technickej a výrazovej interpretácie.
- nácvik hudobných skladieb s dôrazom na hru spamäti.
- nácvik dynamickej funkcie pravej ruky,
- prenášať prsty a palec priečne cez struny a pozdĺžne po strunách (sul ponticelo, sul tasto)
- koordinovať činnosť prstov a palca pravej ruky,
- zvyšovať kvalitu tónu tvoreného prstami a palcom pravej ruky,
- hrať palcom a prstami pravej ruky striedavo aj súčasne – dvojhlas, trojhlas,
- hra chromatických stupníc,
- koordinovať činnosť ľavého ramena, ruky, zápästia a prstov,
- rozvíjať rytmické, tempové a hudobné cítenie,
- získavať nové inštrumentálno-pohybové návyky,
- skvalitniť gitarovú hru, prehĺbovať znalosti z predchádzajúceho ročníka,
- pestovať hudobnú predstavivosť,
- hrať prednesové skladby rôzneho žánru a tempa,
- hrať z nôt,
- hrať podľa sluchu,
- rozvíjať hudobnú pamäť,
- pestovať komornú hru s pedagógom, so žiakom, prípadne súrodencom, rodičom (koncert pedagóg-žiak, rodinný koncert)
- vychovávať a pestovať povahové vlastnosti na rozvoj rozumových vlastností a hudobnej a emočnej inteligencie,
- učiť žiaka na návyky: zapamätať si obsah domácej úlohy, správny a pravidelný domáci nácvik,
- učiť žiaka na návyky: húževnatosť, sústredenosť, cieľavedomosť, schopnosť premýšľať,
- vychovávať žiaka k hudobnému a všeobecnému estetickému vkusu osobným príkladom pedagóga,
- pestovať v žiakovi radosť z prezentovania dosiahnutých vedomostí a zručností na verejnosti,
- získavať skúsenosti z verejného účinkovania na pódii,
- z verejného výkonu a priazne publika, za vykonanú prácu a podaný výkon získavať pocit úspechu,
- priebežne diagnostikovať hudobné a psychofyzické dispozície žiaka,

ZÍSKANÉ KOMPETENCIE ŽIAKA:

-žiak získa počas školského roka vedomosti, zručnosti a postoje:

Zručnosti:

- | | |
|------------------------------------|---|
| -činnosť rúk-gitara: | uvoľnenie hracieho aparátu, automatizácia činnosti pravej a ľavej ruky, držanie rúk, postavenie prstov, orientácia na hmatníku, hra v polohách, |
| -rozvoj sluchových dispozícií: | vnímať -zahrať intervaly: prima, sekunda, terc, kvart, kvint, sext, septim, oktava, |
| -rytmické cítenie a vedomosti: | pravidelné a nepravidelné rytmické útvary, noty a pomlčky, nota s bodkou, triola, |
| -metrické cítenie a vedomosti: | 2/4, 3/4, 4/4, 6/8 takt, |
| -tempové cítenie a vedomosti: | skladby pomalé a rýchle, andante, moderato, allegro, skladby s agogikou |
| -rozvoj hracích zručností: | technické cvičenia, stupnice, etudy |
| -prednes skladieb: | vystihnúť náladu a tempo skladby |
| -rozvoj interpretačných zručností: | prednesové skladby; skladby rôznych žánrov a dobových období, |
| -rozvoj hudobnej pamäte: | zvládnutie čo najväčšieho množstva skladieb, |
| -hra pre radosť: | hra piesní a ich improvizácie, |
| -komorná hra: | duo, trio |
| -vytváranie medzil'ud.vzťahov: | duo: žiak-pedagóg, žiak-žiak, žiak-súrodenec, žiak-rodič |

Hudobná literatúra:

- | | |
|--|--|
| Jirmal Jiří: | Škola hry na kytaru |
| Ursula Peter: | Gitarová škola: Der Anfangsunterricht im Gitarrenspielen I.,II. |
| I.S. Karper | Gitarová škola 1-7 č. |
| Carcassi, Carulli, Sor, Aguado, Giuliani | Etuda a prednes |
| M. Linnemann: | Skladbičky pre gitaru, M. Langer: Skladbičky pre Gitaru |
| C. Siiser: | Skladbičky pre gitaru |
| A. Losy, JS Bach | -jednoduché skladby |
| Populárne skladby | transponované na gitaru |
| Notopis pedagóga | detské a ľudové piesne, skladby, melódie zapísané do notového zošita |

VÝSTUPY VEDOMOSTNÉ a ZRUČNOSTNÉ:

Prostredníctvom interpretácie učiva nástrojovej školy: stupníc, technických cvičení, etud, prednesových skladieb, komornej hry, improvizácie, vedomostné a zručnostné výstupy žiaka sú nasledovné:

Vedomosti:

- získať minimálne požadované vedomosti daného ročníka podľa individuálnych psychofyzických daností žiaka,
- získané vedomosti vedieť prezentovať v danom čase, v požadovanej kvalite a kvantite, v rôznych podmienkach
- pocit zodpovednosti za vlastný výkon, za prácu učiteľa, za rodičovskú podporu, za reprezentáciu ZUŠ,

Zručnosti:

- časovaná príprava na verejné účinkovanie,
- ovládanie psychiky prostredníctvom vôľových vlastností jedinca,
- sústredenie sa v danom čase na výkon, pamäť: memorická a procesová,
- správanie sa pred, počas a po verejnom účinkovaní, kultúrnom podujatí školy, verejného kultúrneho podujatia,

UKONČENIE ŠTÚDIA 3. ročníka:

Žiak ukončí štúdium 3. ročníka 2.časti základného štúdia ročníkovými prehrávkami:

- interpretuje 2 skladby spamäti na koncoročných prehrávkach podľa rôznych období a rôzneho charakteru, notových osnov, možností a schopností žiaka

Žiak polročne prezentuje V V V na triednom, internom koncerte školy.

HODNOTENIE a KLASIFIKÁCIA žiaka 3. ročníka:

- triedny učiteľ priebežne hodnotí dosiahnuté a prezentované V V V :

-slovne,

- klasifikuje známkou, ktorá sa uvádza v triednej knihe a žiackej knižke,

- raz mesačne klasifikuje známkou, ktorá sa uvádza v triednej knihe a žiackej knižke,

- polročne klasifikuje známkou, ktorá sa uvádza v triednej knihe, žiackej knižke a na vysvedčení.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE UČITEĽA:

- učivo 3. ročníka primerane prispôsobí individuálnym psychofyzickým vedomostiam a danostiam žiaka tak, aby dosiahol aspoň minimálnu úroveň požiadaviek kvantity a kvality vedomostí a zručností stanovených v ŠKVP,
- vyučovaniu technických a interpretačných základov nástrojovej hry venuje mimoriadnu pozornosť,
- vstup do hudby elementárnej nástrojovej pedagogiky je nenútený a hlboko premyslený proces,
- priebežným a správnym diagnostikovaním individuality, talentu a V V V žiaka, vhodným výberom nástrojovej školy učiteľ prebúda v žiakovi lásku k hudbe,
- podmienkou úspechu nástrojovej hry je prirodzený rozvoj hudobného vnímania, nástrojových zručností a schopností, pamäte, talentu,
- osobnosť učiteľa a jeho tvorivá práca je zárukou na uplatnenie návodu na vyučovanie z tej-ktorej nástrojovej školy,
- pedagóg vzbudzuje atraktivitu, zaujímavosť, efektivitu, cieľavedomosť vyučovania prvkami zábavnosti hry na nástroji,
- rozvoj vedomostí a zručností žiaka je závislý na vzájomnom porozumení a dôvere žiaka a učiteľa,
- moderná nástrojová škola by mala interpretovať základné požiadavky nástrojovej metodiky, je scenárom ako najlepšie dôjsť k naplneniu snáh k osvojeniu si základov nástrojovej hry,
- gitarová literatúra je veľmi obsiahla, záleží na pedagógovi, ktorú skladbu vyberá na konkrétny účel u daného žiaka,
- pedagóg využíva jednu a v prípade špeciálnej potreby žiaka i viac nástrojových škôl.

Spracoval: Mgr.art. Lebeda Jerzy – vedúci pedagóg PK gitarového oddelenia ZUŠ v KN

Použitá literatúra: ŠtVP ŠPU, ŠKVP ZUŠ KN

7.6 HRA NA AKORDEÓNE

3. ročník

2. časti I. stupňa základného štúdia nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania - ISCED 2-B

01-VYMEDZENIE ŠTUDIJNÉHO ROČNÍKA:

3. ročník 2.časti I.stupňa základného štúdia ISCED 2B hry na akordeóne -acc. navštevuje žiak, ktorý úspešne ukončil 4.ročník primárneho umeleckého vzdelávania a tým získal primárne umelecké vzdelanie.

02-ČASOVÁ DOTÁCIA VYUČOVANIA:

Počet vyučovacích hodín týždenne: 1,5 hodiny = 45+25 minút, alebo 35+35 minút, individuálne vyučovanie 1 žiaka

03-POSILNIE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Posilniam 1.ročníka isced 2-b štúdia hry na akordeóne je:

- rozvíjať vedomosti a zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom ročníku štúdia hry na akordeóne
- získavať nové vedomosti a zručnosti k všeobecnej a emočnej inteligencii žiaka
- získavať nové kompetencie a postoje
- živým hudobným umením a kultúrou získavať patričný stupeň socializácie žiaka

04-CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Základom nižšieho sekundárneho vzdelania je

hlbšie rozvíjanie a utvrdzovanie odborných zručností,
uprednostňovanie kreativity žiakov schopnosťou hľadať a nachádzať originálne riešenia,
príprava na štúdium v odborných umeleckých školách
alebo v amatérskej umeleckej sfére.

05-CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Cieľom vyučovacieho predmetu v ročníku je:

- rozvíjať hudobnosť žiaka prostredníctvom akordeónovej hry
- pestovať lásku k hudbe
- nadviazať na predchádzajúce vedomosti a zručnosti:
- tvorba tónu: práca s mechom a artikulácia tónu
- technika hrania: budovanie technickej zručnosti pravej a ľavej ruky, upevniť hmatovú orientáciu
- rozširovať zvukové a farebné možnosti hry pomocou kombinovania registrov
- sluchová kontrola
- rozvíjať záujem a vzťah k hudbe, naučiť žiaka počúvať a prežívať hudbu,
- pokračovať v budovaní základných návykov elementárnej hry na acc.,
- upevňovať základy rytmickej, metrickej, dynamickej, intonačnej a harmonickej predstavy,
- viest žiaka k samostatnej a cieľavedomej práci –domáci nácvik
- osvojovať radosť zo spontánneho hudobného prejavu,
- osvojovať dynamické precítenie skladby,
- osvojovať a rozvíjať hudobnú predstavivosť, cibriť sluchovú vnímavosť, využiť chuť objavovať stále niečo nové,
- učiť žiaka milovať hudbu a svoj hudobný nástroj, inšpirovať ho vlastnou tvorivosťou a záujmom,
- ciele konkretizovať primerane k psychofyzickému vývoju a danostiam / talentu žiaka,
- formovať správne inštrumentálne návyky,
- vytvárať základy všestranne rozvinutej inteligenčnej a emočnej osobnosti žiaka.
- osvojiť si hudobný materinský jazyk,

06-OBSAH VYUČOVACIEHO PREDMETU:

- vykonať vstupnú diagnostizáciu vedomostí a zručností, talentu žiaka
- naviazať na psychofyzické zručnosti z predchádzajúceho ročníka
- zdokonaľovať hru legato, staccato, tenuto v rôznych kombináciách pri súhre rúk
- hra dvojhmatov a jednoduchého dvojhlasu v pravej ruke
- hra viachlasu a zdokonaľovanie polyfónnej hry
- hra melodických ozdôb
- zdokonaľovanie mechovej techniky
- rozšírenie polohy pravej i ľavej ruky -skoky
- hra stupníc a akordov v rýchlejšom tempe, v rámci schopností žiaka a jeho technickej vyspelosti

- cvičenia a etudy s prihliadnutím na individuálne a manuálne schopnosti žiaka.
- základy dynamiky a druhy tempa,
- rozvíjať rytmické, tempové a hudobné čítanie,
- získavať základy elementárnej hry na akordeóne, inštrumentálno-pohybové návyky,
- rozšírenie vedomostí hry stupníc o ďalšie dur, mol stupnice,
- pestovať hudobnú predstavivosť,
- pestovať tónovú predstavu o cieľovom efekte cvičenia prostredníctvom predhrávania učiteľa,
- stála kontrola činností pravej a ľavej ruky a odbúrať zlozvyky,
- rozvoj hudobnej pamäti: hra jednoduchých piesní a melódií spamäti.
- interpretácia prednesových skladieb rôzneho žánru a tempa,
- hrať z nôt,
- hrať podľa sluchu, transponovať pieseň, počiatky improvizácie,
- rozvíjať hudobnú pamäť,
- pestovať komornú hru s: pedagógom, žiakom, súrodencom, rodičom (koncert pedagóg-žiak, rodinný koncert)
- vychovávať, pestovať povahové vlastnosti na rozvoj rozumových vlastností a hudobnej a emočnej inteligencie,
- učiť žiaka na návyky: správny a pravidelný domáci nácvik,
- učiť žiaka na návyky: húževnatosť, sústredenosť, cieľavedomosť, schopnosť premýšľať,
- vychovávať žiaka k hudobnému a všeobecnému estetickému vkusu osobným príkladom pedagóga,
- pestovať v žiakovi radosť z prezentovania dosiahnutých vedomostí a zručností na verejnosti,
- získavať skúsenosti z verejného účinkovania na pódiu,
- z verejného výkonu a priazne publika, za vykonanú prácu a podaný výkon získavať pocit úspechu,
- priebežne diagnostikovať hudobné a psychofyzické dispozície žiaka,

07-ZÍSKANÉ KOMPETENCIE ŽIAKA:

Žiak získa počas školského roka vedomosti, zručnosti a postoje:

- správny návyk sedenia a držania akordeónu,
- hra etud, polyfónie a prednesových skladieb v harmonickom prevedení,
- hra stupníc v rozsahu 2 oktáv s rozloženým akordom,
- číta a rozumie notový zápis,

Zručnosti:

- držanie tela, sedenie: správne a uvoľnené sedenie pri hre na nástroji,
- činnosť rúk: uvoľnenie hracieho aparátu, koordinácia činnosti pravej a ľavej ruky, držanie rúk, postavenie prstov, orientácia na klaviatúre a basovej gombíkovej časti,
- hra: 1 oktávových stupníc a kvintakordov,
- tvorba tónu: plynulá práca s mechom,
- spôsob hry na nástroji: tenuto, legato, staccato,
- rozvoj sluchových dispozícií: zaspievať-zahrať-vnímať intervaly: prímá, sekunda, terc, kvart, kvint, sext, septima, oktáva,
- rytmické čítanie a vedomosti: pravidelné rytmické útvary, noty a pomlčky 4/4 – 1/16,
- metrické čítanie a vedomosti: 2/4, 3/4, 4/4, 6/8 takt,
- tempové čítanie a vedomosti: skladby pomalé a rýchle, andante, moderato, allegro,
- rozvoj hracích zručností: technické cvičenia, stupnice, etudy,
- dynamika hrania: p -mf -f, crescendo a decrescendo,
- prednes skladieb: vystihnúť náladu a tempo skladby
- rozvoj interpretačných zručností: piesne, melódie, prednesové skladby,
- rozvoj hudobnej pamäte: zvládnutie čo najväčšieho množstva skladieb hraných spamäti,
- hra pre radosť: hra piesní a ich analogické transponovanie / základy improvizácie/,
- komorná hra: hra s pedagógom, duo,
- vytváranie medzilúd.vzťahov: hra žiak-pedagóg, žiak-žiak, žiak-súrodenec, žiak-rodič
- 1 krát polročne prezentuje V V V hry na akordeóne pred verejnosťou
- časovaná príprava na verejné účinkovanie,
- nácvik ovládania psychiky prostredníctvom vôľových vlastností jedinca,
- sústredí sa v danom čase na výkon, pamäť: memorická a procesová,
- správa sa slušne pred, počas a po verejnom účinkovaní, kultúrnom podujatí školy, verejného kultúrneho podujatia.

08-HUDOBNÁ LITERATÚRA :

Výber z odporúčanej hudobnej tvorby

- O.Hricová – Abeceda akordeónistu
- J.Vašica – Škola hry na akordeón
- P.Adam – Lidová škola hry
- C.Czerny – Album etud, op. 599
- Akordeon v muzikálnej škole – výber
- Š.Eperješi – Zborník viachlasých skladieb
- J.Demjan – Ľudové piesne I.-III.
- Machalíčková – Ondruš – Havlíček – Škola hry na akordeón
- výber od č. 123 -A.Mirek – Škola igry na akordeone
- B.Bláha – Moderní škola hry na akordeón
- E.Dikánová – Album etud – výber
- M.Szőkeová – Nácvik artikulácie a frázovania
- J.Letňan – Slovenské ľudové piesne
- J.Fedyczkowski – Duety akordeonowe

-S.Leino – Bel Airin penkillä
-L.Castiglione – Výber etud
-J.Libera

-Detské úsmevy – výber
-M.Chudoba – Latwe duety akordeonowe
-Dolu valalom, Starodavni hlasi, Búvaj, Diet'a krásne a i.

09 VÝSTUPY VEDOMOSTNÉ a ZRUČNOSTNÉ:

Prostredníctvom interpretácie učiva nástrojovej školy: stupníc, cvičení, prednesových skladieb, komornej hry, vedomostné a zručnostné výstupy žiaka sú nasledovné:

Vedomosti:

- získať minimálne požadované vedomosti 1.ročníka ISCED 2-B hry na akordeóne, podľa individuálnych psychofyzických daností žiaka,
- získané vedomosti vedieť prezentovať v danom čase, v požadovanej kvalite a kvantite, v rôznych podmienkach
- pocit zodpovednosti za vlastný výkon, za prácu učiteľa, za rodičovskú podporu, za reprezentáciu ZUŠ,

Zručnosti:

- správne sedenie, držanie nástroja,
- tvorba tónu: práca s mechom
- interpretácia skladieb v harmonickom prevedení,
- hra 2 oktavových stupníc a kvintakord,
- hra cvičení a prednesových skladieb zo školy pre akordeón,
- minimálne 1 krát polročne prezentuje na verejnosti V V V hry na acc.
- časovaná príprava na verejné účinkovanie,
- nácvik ovládania psychiky prostredníctvom vôľových vlastností jedinca,
- sústredí sa v danom čase na výkon, pamäť: memorická a procesová,
- správa sa slušne pred, počas a po verejnom účinkovaní, kultúrnom podujatí školy, verejného kultúrneho podujatia,

PREZENTÁCIA VEDOMOSTÍ A ZRUČNOSTÍ

Žiak prezentuje dosiahnuté VVV minimálne 1-krát za polrok účinkovaním na triednom koncerte, alebo na internom koncerte školy.

Žiak na základe výberovej prehrávky môže prezentovať VVV aj na verejnom koncerte školy, alebo kultúrnom podujatí.

10-UKONČENIE ŠTÚDIA 2. ročníka ISCED 2B:

Žiak ukončí ročník záverečnou ročníkovou prehrávkou.

Na ročníkovej prehrávke žiak zahrá spamäti: 2 skladby

2 skladby rôznych štýlových období, alebo rôzneho charakteru.

Jedna skladba musí byť komponovaná pre akordeón.

11-HODNOTENIE a KLASIFIKÁCIA žiaka 2. ročníka ISCED 2B:

-triedny učiteľ priebežne hodnotí dosiahnuté a prezentované výchovno-vzdelávacie výsledky: V V V :
-slovne,

-klasifikuje známku, ktorá sa uvádza v triednej knihe a žiackej knižke,

-raz mesačne klasifikuje známku, ktorá sa uvádza v triednej knihe a žiackej knižke,

-polročne klasifikuje známku, ktorá sa uvádza v triednej knihe, žiackej knižke a na vysvedčení.

12-DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE UČITEĽA:

-učivo ročníka primerane prispôsobí individuálnym psychofyzickým vedomostiam a danostiam žiaka tak, aby dosiahol minimálnu úroveň požiadaviek kvantity a kvality vedomostí a zručností stanovených v ŠKVP,

-vyučovaniu elementárnej akordeónovej hry venuje mimoriadnu pozornosť,

-vstup do hudby elementárnej nástrojovej pedagogiky je nenútený a hlboko premyslený proces,

-priebežným a správnym diagnostikovaním individuality, talentu, VVV žiaka, vhodným výberom nástrojovej školy učiteľ prebúdzá v žiakovi lásku k hudbe,

-podmienkou úspechu nástrojovej hry je prirodzený rozvoj hudobného vnímania, nástrojových zručností, schopností,

-osobnosť učiteľa a jeho tvorivá práca je zárukou na uplatnenie návodu na vyučovanie z akordeónovej školy,

-pedagóg vzbudzuje atraktivitu, zaujímavosť, efektívnosť, cieľavedomosť vyučovania prvkami zábavnosti hry na nástroji

-rozvoj vedomostí a zručností žiaka je závislý na vzájomnom porozumení a dôvere žiaka a učiteľa,

-moderná akordeónová škola by mala interpretovať základné požiadavky nástrojovej metodiky, je scenárom ako najlepšie dôjsť k naplneniu snáh k osvojeniu si základov akordeónovej hry,

-akordeónová literatúra je obsiahla, záleží na pedagógovi, ktorú skladbu vyberá na konkrétny účel u daného žiaka,

-pedagóg využíva jednu a v prípade špeciálnej potreby žiaka i viac nástrojových škôl.

Voľba veľkosti hudobného nástroja:

Podľa fyzických dispozícií žiaka k začiatku školského roka vymeniť akordeón na rozmerovo väčší s väčším počtom basových tónov.

Vypracovala: Venesová Božena -pedagóg akordeónovej hry na ZUŠ v KN

7.7 SPEV

3. ročník

2. časť I. stupňa základného štúdia nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania - ISCED 2-B

01-VYMEDZENIE ŠTUDIJNÉHO ROČNÍKA:

3.ročník 2.časť I.stupňa základného štúdia ISCED 2B odbor SPEV navštevuje žiak, ktorý úspešne ukončil 2.ročník 2.časti 1.stupňa základného štúdia.

02-ČASOVÁ DOTÁCIA VYUČOVANIA:

Počet vyučovacích hodín týždenne: 1,5 hodiny 45+25minút individuálne vyučovanie 1 žiaka

03-POSLANIE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

- predpokladaný vek obdobia mutovania hlasu, preto zvýšená pozornosť a snaha o zachovanie už stabilizovaných zručností a technických, hlasových návykov
- precízne vypracovanie piesní na základe techniky spevu
- klásť dôraz na štýlové chápanie skladieb rôznych štýlových období, s čo najdôslednejším umeleckým a technickým využitím hlasového orgánu a daností žiaka
- naďalej cieľavedomá výchova k umeleckému prejavu skĺbením technických a umeleckých prvkov s maximálnym vnímaním obsahovej zložky piesní
- počas naštudovania skladieb viesť žiaka k formovému aj obsahovému rozboru piesne za účelom komplexného vnímania a predvedenia piesní, ako umeleckých diel
- ďalšie zdokonaľovanie intonačného, rytmického, umeleckého a štýlového cítenia
- docielenie samostatnej práce pri naštudovaní piesní z nôt, s vyššie uvedeným obsahovým a formovým rozborom a so všetkými dynamickými, prednesovými a tempovými znakmi
- automatické využívanie „masky“ a správnej artikulácie s uvedomelým tvorením a opieraním hlások vďaka kvalitnej a pružnej dychovej opore
- viesť žiaka k chápaniu rozdielov techniky klasického spevu oproti technike muzikálového spevu, taktiež spevu populárnej piesne
- rozširovanie hlasového rozsahu do všetkých registrov
- upevňovanie zásad a pravidiel hlasovej hygieny

04-CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU:

- individuálny prístup ku žiakovi nie len s prihliadnutím na jeho technické možnosti a danosti, ale aj pri výbere skladieb, reagovaním pedagóga na žánrovú orientáciu žiaka, ako jedinečnej umeleckej osobnosti s vlastným hudobným vkusom a nárokmi
- z vyššie uvedeného dôvodu umožnenie cesty smerom k populárnej piesni a muzikálu
- naďalej zachovanie aj klasickej technickej a žánrovej orientácie podľa štandardných zásad výuky spevu na umeleckých školách a ich precízne a detailné zdokonaľovanie
- vek žiaka 3. ročníka 2b prináša mnoho zmien v organizme, počnúc mutovaním až po hormonálne premeny, preto vynakladá pedagóg zvýšenú pozornosť na tieto skutočnosti a s nimi súvisiace okolnosti, respektíve momentálny fyzický a psychický stav žiaka na jednotlivých hodinách
- v čo najväčšej miere dosahovať precízne a maximálne využitie hlasových možností vďaka uplatňovaniu technických zásad tvorenia a vedenia tónu a následného aktívneho využitia v piesňach s prihliadnutím na vyššie spomínané možné premeny v organizme
- automatické vnímanie spevu, ako zväčšenej technickej artikulácie so všetkými špecifikami tohto zväčšenia
- Základom nižšieho sekundárneho vzdelania je
- prehľbovanie a utvrdzovanie už uvedomelých odborných speváckych zručností,
- využívať kreativitu a schopnosti hľadať a nachádzať originálne riešenia pri výbere aj vypracovaní piesní, úryvkov z muzikálov, poprípade populárnej piesne
- v prípade zamerania a cieľov žiaka príprava na štúdium v odborných umeleckých školách alebo príprava k uplatneniu sa v amatérskej umeleckej sfére.

05-CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplývajú nasledovné ciele:

- viest' žiaka ku slobode v kreatívnom myslení,
- podporovať muzikalitu žiaka,
- naďalej zdokonaľovať kantilénu a belcanto,
- používanie hlasových registrov na dokonalejšej technickej úrovni,
- viest' k automatickému a uvedomelému cíteniu a používaniu „masky“, s cieľom využiť čo najväčšiu škálu farebnosti hlasu a rezonancie
- stabilizovanie dychovej opory,
- chápanie energií a možností fyzického tela, ako hudobného nástroja,
- automatické chápanie a cítenie frázovania a správnej artikulácie, aj na základe obsahových rozborov piesní
- automatizovať súčinnosť fyzického tela a hlasiviek v kvalitný hudobný „nástroj“,
- viest' žiaka pravidelnej pódiovej prezentácii skladieb s čo najuvedomejším ovládaním príznakov trémy, ako prirodzenej reakcie psychiky na pocit zodpovednosti pri verejnom vystúpení
- stabilizovať emočnú inteligenciu,
- naďalej pestovať zmysel pre krásu a kvalitu,
- pokračovať v budovaní hodnotového systému žiaka a obranyschopnosti voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt a pod.,
- naďalej usmerňovať žiaka k vyšším umeleckým hodnotám a slobode rozhodovania na základe sebavedomého cibreného vkusu
- prispôsobovať výuku novým trendom vo vývoji umenia a hudby,
- napomáhať kvalite vkusovej a štýlovej orientácie žiakov,
- neustále úzko sledovať trendy a projekty základných škôl v mieste pôsobenia, projektov kultúrnych centier či interných aj externých umeleckých súborov a nadväzovať aktívnu spoluprácu s nimi a pod.,
- naďalej rozširovať obzor žiakov na odbornej umeleckej úrovni a tiež aj v oblasti komunikačno-ludskej,
- využívanie systému projektového vyučovania vytváraním interaktívnych hudobných, hudobno-tanečných, výtvarno-hudobno-scénických projektov rôzneho typu na základe vnútornej spolupráce medzi odborními školy, a tiež v prípadnej spolupráci s inými školami mesta,
- neustále rozvíjať kľúčové spôsobilosti, zmysluplné základné vedomosti a znalosti, a pestovať základ pre záujem o celoživotné hudobné vzdelávanie, respektíve celoživotnú potrebu kvalitnej hudby, koncertov, operných a divadelných predstavení,
- naďalej upevňovať povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,
- ďalej precizovať záujem a potrebu zmysluplnej aktivity a tvorivosti.

06-OBSAH VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Obsahom vyučovacieho predmetu tretieho ročníka je:

- nadviazať učivo na poznatky získané v predchádzajúcom ročníku
- zdokonaľovanie spievania v „maske“, respektíve zdokonaľovanie iných techník spievania, s prihliadnutím na štýlové zameranie žiaka
- očakávanie prirodzenosti uvedomelého správneho držania tela, s už automatickým využitím všetkých možností, ktoré sú dané fyzickým telom, vnímaného ako hudobný nástroj
- viest' žiaka ku samostatnému naštudovaniu piesní a skladieb na základe čítania notového zápisu so všetkými dynamickými, rytmickými a prednesovými znamienkami
- viest' žiaka k samostatnému obsahovému a formovému rozboru piesní
- zdokonaľovanie uvedomelého rytmického, metrického, intonačného a dynamického cítenia
- automatizovanie správneho a precízneho využívania reberno-bráničného dýchania,
- obohatenie technických cvičení o nové vzostupné, zŕstupné a ozdobné technické cvičenia s prihliadnutím na potreby a hlasové možnosti žiaka z dôvodu skvalitňovania hlasovej techniky, hlasového fondu a rozšírenia hlasového rozsahu
- očakáva sa uvedomelé a správne nasadenie hlások v maske a tiež široká farebná škála tónov, vďaka čomu najlepšieho využitia rezonančných dutín
- naďalej aktívne používať technické a výrazové prvky, ako sú staccato, legato, portamento, prízvuky, sforzato, crescendo a decrescendo na základe odkazov v notovom materiáli a tiež ozdoby
- viest' žiaka k viachlasnému spievaniu v komorných zoskupeniach
- viest' žiaka k samostatnej práci na hodine korepetície za účelom samostatnosti v kreativite, reakciách na možné vyskytujúce sa problémy
- viest' žiaka k húževnatosti, sústredenosti, cieľavedomosti a schopnosti premýšľať a v prípade potreby sebavedome reagovať
- naďalej viesť žiaka k tomu, aby ku každej skladbe pristupoval komplexne, s podrobným riešením a vnímaním obsahu, formy, prednesu ako neodmysliteľných súčastí potrebných k dozrievaniu technických zručností a ich naplneniu sa
- systematická výchova k umeniu aktívnou i pasívnou účasťou na koncertoch a kultúrnych podujatiach organizovaných ZUŠ

07-ZÍSKANÉ KOMPETENCIE ŽIAKA:

Žiak v 3.ročníku 2.časti I. stupňa základného štúdia získa nasledovné kompetencie:

- intonačne čisto spieva ľudové a umelé skladby rôznych štýlových období
- automaticky sa správne (aj samostatne) rozospieva s použitím brumenda, technických cvičení vzostupných i zostupných v rozpätí poltónu až oktávy, za účelom správneho nasadenia všetkých hlások v „maske“ a navodenia technických zručností a pocitov potrebných ku kultivovanému predvedeniu piesní
- naďalej vedome zdokonaľuje miesta samohlások v „maske“ a ich oporu i rezonančné rozvinutie
- odvážne zväčšuje artikuláciu a samohlásky s pružným zapojením bránice
- žiak maximálne používa možnosti tvrdého podnebia
- žiak naďalej vedome pracuje s mäkkým podnebíom a jeho prirodzeným otváraním
- precíznejšie nasadzuje tóny vo všetkých polohách so zachovaním prirodzeného sklonu chrupu pri zväčšenom otvorení
- uvedomele používa dynamické, prednesové a výrazové odkazy a znamienka uvedené v piesňach
- automaticky rieši obsahovú a formovú stránku piesne
- crescendo zvláda bez tlaku so zväčšením otvoru a pory v maske
- decrescendo zvláda bez opadnutia dychovej opory a zatvorenia rezonančných dutín
- žiak ovláda belcanto vďaka vyrovnanému dychovému prúdeniu a správnejmu spájaniu a prepájaniu tónov a hlások
- žiak je zapájaný do prevedenia komorných viachlasných skladieb za účelom práce s viachlasom a tiež za účelom chápania ducha kolektivity
- prezentuje skladby verejne so zvládnutím technických aj prednesových nárokov piesne, ako umeleckého diela
- verejne sa prezentuje aj vo viachlasnej forme v komornom speváckom súbore
- samostatne vypracováva dané technické potreby a očakávania aj doma

08-ODPORÚČANÁ HUDOBNÁ LITERATÚRA:

-notový materiál vid'.

Učebné osnovy pre hlasovú výchovu a spev, vydané Ministerstvom školstva SR, tiež používanie hudobného materiálu vhodného pre jazykovú menšinu daného regiónu a tiež notového materiálu podľa štýlového zamerania toho ktorého žiaka

09-VÝSTUPY VEDOMOSTNÉ:

Žiak v 3. ročníku 2.časti I. stupňa základného štúdia nadobudol nasledovné vedomosti:

- interpretuje skladby v maximálnom hlasovom rozsahu, ktorý umožňujú jeho hlasové schopnosti a kategória hlasu
- pomenej interpretuje ľudové piesne
- interpretuje poväčšine umelé piesne klasického žánra, muzikál alebo piesne populárne, vychádzajúc zo štýlového zamerania toho ktorého žiaka
- zvláda obsahový a formový rozbor piesní
- samostatne rozoznáva a uplatňuje základné prvky rôznych štýlových období v piesňach a spôsob interpretácie,
- uplatňuje prečítané a nacvičené prednesové a výrazové návody skladateľa
- zapája sa do nácvikov komorných viachlasných diel a ich verejného prevedenia

10-VÝSTUPY ZRUČNOSTNÉ:

Žiak v 3. ročníku 2.časti I. stupňa základného štúdia nadobudol nasledovné zručnosti v speve:

- samostatne pracuje s korepetítorom
- orientuje sa v notovom zápise
- samostatne naštudováva skladby spamäti
- samostatne rozoberá piesne z hľadiska obsahu a formy
- samostatne nacvičuje technické prvky potrebné k správnejmu umeleckému i prednesovému predvedeniu piesní
- dokáže sebavedome pomenovať technické zručnosti aj technické nedostatky nie len ohľadom seba, ale aj ohľadom prednesených piesní inými interpretmi
- samostatne rozoznáva technické svoje kvality alebo nedostatky, taktiež rozoznáva nedostatky i v speve svojich spolužiakov a dokáže poradiť technické korekcie, usmerniť rovesníka
- samostatne uplatňuje postrehy pre potrebu zdokonaľovania speváckych zručností

Zručnosti nadobudnuté verejným účinkovaním na pódiu:

- aspoň raz účinkuje na internom alebo verejnom podujatí školy
- prezentuje sa v komorných speváckych súboroch a zoskupeniach odboru a školy
- prezentuje svoje nadobudnuté schopnosti na záverečných prehrávkach PK
- nadanejší a zručnejší žiaci sa zúčastňujú súťaží
- vedome ovláda príznaky trémy
- uvedomele sa správa pred, počas aj po verejnom účinkovaní, kultúrnom podujatí školy, verejnom kultúrnom podujatí,

11-UKONČENIE ŠTÚDIA 3. ročníka ISCED 2B:

Žiak ukončí 3.ročník 2.časti 1.stupňa základného štúdia záverečnou komisionálnou prehrávkou.

Na záverečnej prehrávke žiak zaspieva spamäti:

-2 ľudové piesne, alebo

-1 ľudovú a 1 umelú pieseň, alebo

-2 umelé piesne rôznych štýlových období (v prípade muzikálového alebo populárneho zamerania je výber štýlovo modifikovaný)

/rozhodne o tom pedagóg po konzultácii so žiakom, s prihliadnutím na žánrovú orientáciu, schopnosti, danosti a technickú zrelosť žiaka/

Úspešne absolvovanou prehrávkou z hlavného predmetu a absolvovaním aspoň jedného vystúpenia, žiak absolvoval 3.ročník ISCED 2B.

12-HODNOTENIE a KLASIFIKÁCIA žiaka 4. ročníka:

-triedny učiteľ priebežne hodnotí dosiahnuté a prezentované VVV :

-slovné,

-klasifikuje známkou, ktorá sa uvádza v triednej knihe a žiackej knižke,

-minimálne raz mesačne klasifikuje známkou, ktorá sa uvádza v triednej knihe a žiackej knižke,

-polročne klasifikuje žiaka známkou, ktorá sa uvádza v triednej knihe, žiackej knižke aj na vysvedčení.

(Hlavnou stratégiou pri hodnotení, je prihliadanie na skutočnosť, že každý žiak je vlastníkom individuálneho „nástroja“ s individuálnymi možnosťami. Je preto dôležité pristupovať ku žiakovi individuálne s prihliadnutím na jeho fyziologické schopnosti, avšak do určitej miery hodnotiť dosiahnuté výsledky podľa ročníkových kritérií. K tomu slúžia stanovené ročníkové plány /prebraté učivo, účinkovanie na internom koncerte/, stanovené požiadavky na vykonanie komisionálnych prehrávok vo forme skúšobnej látky a v neposlednom rade stanovenie postupových skúšok za účelom zistenia možností ďalšieho hlasového napredovania.)

-podľa vnútorného systému kontroly a hodnotenia detí a žiakov,

-pedagóg veľmi citlivo pristupuje k možným fyziologickým a hormonálnym zmenám v puberte a v prípade mutovania hlasu prihliada pri klasifikácii na možné, z toho vyplývajúce problémy a obmedzenia

13-DIDAKTICKÉ POSTUPY VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE UČITEĽA:

-spevacká diagnostika žiaka na začiatku školského roka,

-predbežný výber učiva 3. ročníka s prihliadnutím na danosti a a z toho vyplývajúce technické zručnosti žiaka a tiež za účelom zdokonaľovania jeho technicko-umeleckých zručností

-na vyučovacích hodinách spevu, pedagóg:

-prispôsobí učivo 3. ročníka ISCED 2B individuálnym psychologickým, mentálnym, motorickým a fyziologickým vedomostiam a danostiam žiaka

-citlivo pristupuje k žiakovi v pubertálnom veku a prihliada na možné problémy vychádzajúce z fyziologických a hormonálnych zmien v organizme, napr.: mutovanie hlasu, menštruačné bolesti,

-snaží sa dosahovať u žiaka úroveň požadovaných vedomostí a zručností stanovených v ŠKVP

-nenúteným spôsobom, inšpiratívne a vlastným príkladom vedie žiaka technickými, umeleckými a pedagogickými procesmi

-neustále sleduje a diagnostikuje individualitu, talent a VVV žiaka, aby mohol vždy aktuálne a kvalitne pristupovať k výberu študijného hudobného materiálu

-očakáva samostatnosť žiaka a kreativitu pri obsahovom a formovom rozbere piesní

-očakáva samostatnosť a kreativitu žiaka pri spôsobe chápania a nácviku piesní z hľadiska štýlového

-snaží sa a o prirodzený rozvoj spevackých zručností, hudobného vnímania, schopností, talentu a pamäte žiaka

-vlastnou osobnosťou a tvorivou prácou sa stáva zárukou pre správne uplatnenie návodu na vyučovanie z tej - ktorej spevackej školy,

-zvyšuje atraktivitu, zaujímavosť, efektivitu, cieľavedomosť vyučovania prvkami zábavnosti spevu,

-rozvíja vedomosti a zručnosti žiaka aj v súčinnosti so vzájomným ľudským porozumením a následne sa vyvinutej dôvere žiaka v učiteľa,

-spevacká literatúra je veľmi obsiahla, preto správne usudzuje možnosti a hlasové schopnosti žiaka, vďaka čomu správnym spôsobom vyberá piesne zo spevackej literatúry v súlade s potrebami žiaka

- zoznamuje žiaka s viachlasom a zapája ho do nácviku komorných skladieb,

-zapája žiaka k verejnému koncertnému prevedeniu nie len sólových skladieb, ale aj skladieb komorných, viachlasných

-pripravuje žiaka na triedne, interné, verejné podujatia ZUŠ a školské, okresné, celoštátne i medzinárodné súťaže

- záverečnú diagnostiku vedomostí a zručností žiaka nadobudnutých za školský rok hodnotí na základe koncoročných prehrávok

14-METÓDY VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE UČITEĽA:

- prírodný rozvoj talentu žiaka, hudobného vnímania, zručností, schopností, pamäti, talentu je podporovaný nanásilným prístupom ku žiakovi, ako k jedincovi s vlastnou mierou nadania, vlastným hudobným vkusom a tiež spoločenským zázemím, ktoré vo veľkej miere ovplyvňuje spôsob a kvalitu jeho práce, vnemov a rozvoja pri štúdiu.
- k zabezpečeniu úspešného priebehu vyučovania pedagóg využije nasledovné metódy:
- vzhľadom na to, že na ZUŠ sa SPEV vyučuje formou individuálneho vyučovania je jednoznačné, že hlavnou stratégiou pri vyučovaní je možnosť individuálneho prístupu ku každému jedincovi, z čoho vyplýva, že pedagóg vie posúdiť mieru talentu, schopností a umelecký vývoj každého žiaka zvlášť, a tiež určiť tempo napredovania prispôbením učebnej osnovy, eventuálne (podľa potreby) pripravením individuálneho učebného plánu,
- pedagóg využije svoje schopnosti za účelom vytvorenia si objektívneho náhľadu na talent daného žiaka, následne vytvorenia ideálneho individuálneho plánu k dosiahnutiu maximálnej efektívnosti vo vyučovaní,
- pedagóg kladie dôraz na uvedomovanie si týchto individuálnych možností a tiež vedie žiaka k samostatnosti pri domácom nácviku skladieb, precvičovaní technických prvkov, návykov, výrazu, sebakontroly a seba usmernenia i učenia sa spamäti,
- vedie žiaka k samostatnosti a kreatívite pri obsahovom a formovom rozbere piesní a ich vypracovaní na základe štýlu a nálady
- vedie žiaka k harmonickému citeniu zapájaním ho do viachlasného spievania v komorných zoskupenia speváckeho odboru alebo komorných súboroch školy
- keďže ide o osvojovanie si vedomostí, ktoré musí časom žiak prezentovať aj na verejnosti (interné a verejné koncerty, súťaže, aktívna účasť na seminároch...), stáva sa neodmysliteľnou súčasťou vyučovacieho procesu, že pedagóg vedie žiaka k zodpovednosti, zdravému sebavedomiu, objektívnemu seba hodnoteniu a učí ho praktikám, vďaka ktorým zvláda trému, ako prehnaný pocit zodpovednosti pri verejnom prezentovaní sa.

Vypracovala:

Ružena Baloghová - vedúca PK speváckeho oddelenia ZUŠ v KN

Použitá literatúra: ŠtVP ŠPU, POP

15. jún 2014 - Komárno

7.8 HUDOBŇÁ NÁUKA

3. ročník

2. časti I. stupňa základného štúdia nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania - ISCED 2-B

01-VYMEDZENIE ŠTUDIJNÉHO ROČNÍKA:

3. ročník 2.časti prvého stupňa základného štúdia ISCED 2B hudobnú náuku navštevuje žiak, ktorý úspešne ukončil 4.ročník primárneho umeleckého vzdelávania a tým získal primárne umelecké vzdelanie.

02-ČASOVÁ DOTÁCIA VYUČOVANIA:

Počet vyučovacích hodín týždenne: 1,5 hodiny skupinového vyučovania

Učebné osnovy hudobnej náuky – projektového vyučovania ISCED 2B – 3. ROČNÍK

Učebné osnovy pre I. stupeň základného štúdia nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ZUŠ – ISCED 2B – 3.ročník.

V ročníkoch ISCED 2B 1 – 3 (*nižší sekundárny stupeň vzdelávania*) rozvíjame pocitové vnímanie a schopnosť verbálneho vyjadrenia obsahu (význam hudobných tvarov a štruktúr, gesto). Základy hudobnej abecedy už máme do značnej miery osvojené, preto sa môžeme zamerať na výraz, účinok („tvár“ hudby) a na formotvorné princípy – vývoj hudobného procesu („dráma“ hudby): harmónia a tonalita, sledovanie napätia a uvoľnenia, stavebné konštrukcie. Kladieme základy rozpoznávania hudobných štýlov a uvedomenia si sociálnej funkcie hudby. Tematické celky zohľadňujú vzťahy hudby s inými oblasťami života – skúsenosti a poznatky z biológie, prírodopisu, ale i matematiky či fyziky, tiež historické a geografické súvislosti vývoja hudby a všeobecných dejín, ako i historické

súvislosti a nadväznosti, charakteristické pre súčasné hudobné umenie (prieniky – návraty / tradícia a avantgarda). V šiestom ročníku je jednotiacim činiteľom hudobná forma a obsah hudobného diela, v siedmom historické hľadisko. Znalosť hudobnej mikroštruktúry je rozšírená o gestické prvky, frázovanie a interpretačné problémy, harmonický priestor o vedľajšie stupne, prechodné tóny a akordy vyššej terciovej stavby. Nadaní žiaci sledujú pohyb tonálneho centra a s tým súvisiace harmonické funkcie.

Metodické a didaktické pokyny:

Prvá hodina v mesiaci (resp. tematickom celku) je motivačná – aktívna perцепcia alebo hudobná dielňa, príp. kombinovaný útvár pripravený učiteľom, nasledujúce 2 – 3 hodiny sú určené na prácu s detailom, utvrdzovanie poznatkov a tvorivé rozvíjanie. Úlohou učiteľa je novými spôsobmi približovať a osvetľovať jednotlivé problémy, nadväzovať a smerovať svoje výchovno-vzdelávacie pôsobenie tak, aby na konci mesiaca mali deti všetko uložené v pamäti bez nutnosti učiť sa doma a mali schopnosť kedykoľvek vedome čokoľvek použiť; postupne a čo najskôr treba prechádzať k poukázaniu na systém (hlavne pri spoznávaní hudobnej abecedy, teda stupnice, intervaly, akordy atď.). Zafixovanie poznatku robíme formou hier, súťaží, rozhovorov okolo „okrúhleho stola“ a pod. Základným princípom je: čo najviac pracovať s jedným hudobným tvarom, aby deti abstrahovali na základe zmien – teda najdôležitejšie je hľadanie podobnosti a rozdielnosti, príbuznosti a kontrastu a vzťahov medzi jednotlivými prvkami a výrazovými polohami.

Odporúčané metodické postupy:

- 1) *workshop* (dielňa - v našom prípade tvorivá hudobná, kde sa dieťa zoznamuje s jednotlivými prvkami, motívmi, výrazotvornými prostriedkami hudby a v priaznivých podmienkach môžu vzniknúť i malé "súčiastky" - krátke motívy alebo malé celky, ktoré sa dajú spájať a rôzne kombinovať - sem patrí napríklad osvedčená hra na otázku a odpoveď, ale hrať sa dajú aj rôzne predmety a činnosti, napríklad cukríky, pečenie klobások pri ohníku či cesta autobusom a pod.),
- 2) *round-table* (rozhovor okolo okrúhleho stola, kedy každý, vrátane učiteľa, pridá svoj poznatok, názor, postreh...),
- 3) *brainstorming* (spoločné uvažovanie, tvorivé rozvíjanie myšlienok a nápadov),
- 4) *aktívna perцепcia* (opakované počúvanie, kedy dieťa sleduje určitý prvok, motív, hudobný nástroj a pod. a reaguje naň vlastnou činnosťou - spevom, pohybom, hrou na telo a ľahkoovládateľné nástroje),

- 2 -

5) *metaforizácia* (prirovnávanie obsahu, formotvorných zákonitostí, výrazových a systémových prvkov hudby k reálnemu životu, doterajšej životnej skúsenosti dieťaťa – priestor pre medzipredmetové vzťahy),

6) *samostatná práca s informáciami* (vyhľadanie, vyhodnotenie a výber podľa určených kritérií, ich spracovanie a prezentácia),

7) *vytvorenie projektu*, kde sa spoja výsledky všetkých metód a výsledkom je nielen samotná prezentácia (vystúpenie), ale predovšetkým to, čo v deťoch zostane (teda nielen zážitok a vedomosť, ale hlavne chuť do ďalšieho poznávania...). Postup preberaného učiva je zoradený špirálovito. Tematické celky v priereze jednotlivými ročníkmi majú spravidla rovnaké alebo nadväzujúce zameranie, pričom je zohľadnený didaktický postup, psychologicky premyslený s ohľadom na priebeh školského roka, tematickú príbuznosť a súčasne pestrosť. Tematické celky sú zoradené so zámerom, aby sa učiteľ v jednom mesiaci (dni, týždni) zaoberal príbuznou problematikou vo všetkých ročníkoch, čo mu umožní lepšie sa sústrediť na danú oblasť a prípadne môže pracovať v rôznych ročníkoch s tým istým materiálom. Aktuálne možno zaradiť i iné témy – učiteľ môže urobiť napríklad mozartovský (bachovský, beethovenovský a pod.) týždeň, týždeň slovenskej hudby či zohľadniť iné aktuálne výročia z oblastí hudby vrátane regionálnych udalostí či špecifik.

Interpretačné činnosti:

Spevacke a intonačné, rytmicko-pohybové, improvizáčne a inštrumentálne.

Perцепčné činnosti:

Počúvanie hudby a sluchová analýza.

Hudobno-náukové pojmy vyvodzujeme zásadne zo znejúcej hudby. Hudobno-teoretické poznatky fixujeme hravou formou a overujeme ich zvládnutie opätovným spojením so živou hudbou.

Práca s informáciami, výchova k porozumeniu hudbe a k estetickému cíteniu:

Dejiny hudby, hudobné slohy a žánre, sociálna funkcia hudby.

Vedomosti, zručnosti, postoje budúceho absolventa:

Základný stupeň: Vokálne, rytmické, hudobno-pohybové, inštrumentálne a perцепčné schopnosti a zručnosti na úrovni 3. ročníka ISCED 2B. Orientácia v notovom zázname, schopnosť plynulého rytmicko-metrického členenia hudobného toku, rytmický viachlas. Orientácia v časopriestore hudby, uvedomené používanie dynamiky a agogiky v závislosti od želaného účinku hudobných tvarov a štruktúr. Schopnosť verbálne vyjadriť obsah hudobného diela a premeny výrazu v priebehu skladby na základe analógií s vlastnou životnou skúsenosťou. Schopnosť jednoduchej komunikácie v kolektíve prostredníctvom hudobných činností. Znalosť hudobnej teórie podľa obsahu učebných osnov. Schopnosť